

Raiffeisenbank Austria d.d.

**Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.
zajedno s Izvještajem neovisnog revizora**

SADRŽAJ

	Stranica
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća	2
Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d.	3-4
Financijska izvješća:	
Konsolidirano izvješće o financijskom položaju	5
Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	7
Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice	9
Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima	10
Odvojeno izvješće o financijskom položaju	12
Odvojeno izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	14
Odvojeno izvješće o promjenama glavnice	16
Odvojeno izvješće o novčanim tokovima	17
Bilješke uz financijska izvješća	19-139
Rukovodstvo Banke	140
Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku	141-145
Dodatak II – Usklada temeljnih financijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku	146-149

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća

Odgovornost Uprave Banke je pripremiti odvojena i konsolidirana financijska izvješća za svaku poslovnu godinu, koja daju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Banke i Grupe te njihovog rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremanje financijskih izvješća u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Banke i Grupe te sprečavanja i otkrivanja prijevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima koje će dosljedno primjenjivati; donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena; te pripremanje financijskih izvješća temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na utvrđivanje Nadzornom odboru godišnja financijska izvješća Banke i Grupe, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti izdavanje godišnjih financijskih izvješća Glavnoj skupštini dioničara na usvajanje.

Uprava je također odgovorna za pripremu i fer prezentaciju dopunskih informacija pripremljenih u skladu s Odlukom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja banaka Hrvatske narodne banke od 30. svibnja 2008. godine (NN 62/08).

Odvojena i konsolidirana financijska izvješća prikazana na stranicama od 5 do 139 i dodatna regulatorna izvješća za HNB s pripadajućim uskladama na stranicama od 141 do 149, odobreni su od strane Uprave 31. ožujka 2016. godine u svrhu njihove predaje Nadzornom odboru, što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Potpisali u ime Raiffeisenbank Austria d.d.

Michael Georg Mueller
Predsjednik Uprave

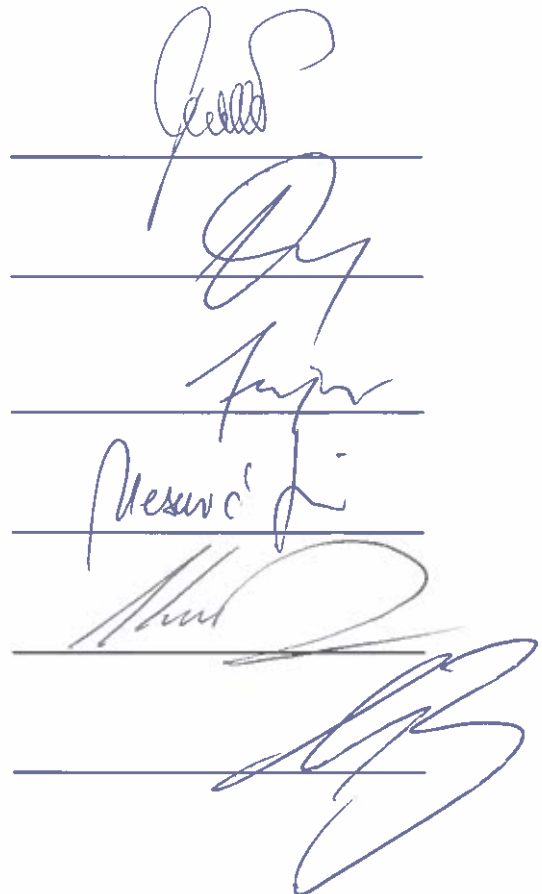
Vesna Ciganek Vuković
Članica Uprave

Marko Jurjević
Član Uprave

Liana Keserić
Članica Uprave

Zoran Koščak
Član Uprave

Ivan Žižić
Član Uprave

Izvešće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d.

Izvešće na financijske izvještaje

Obavili smo reviziju priloženih odvojenih financijskih izvještaja Raiffeisenbank Austria d.d. ("Banka") i konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe Raiffeisenbank Austria ("Grupa"), koji se sastoje od izvješća o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine, izvješća o sveobuhvatnoj dobiti, izvješća o promjenama glavnice i izvješća o novčanim tokovima za 2015. godinu te bilješki koje sadrže sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostala objašnjenja.

Odgovornost Uprave za odvojene i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju ovih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj, te interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su potrebne kako bi se omogućila priprema odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja bez značajnih pogrešnih prikaza koji mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila te planiranje i provođenje revizije kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome sadrže li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji značajno pogrešne prikaze.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o našoj prosudbi, uključujući i procjenu rizika značajno pogrešnih prikaza u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima koji mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, razmatramo interne kontrole relevantne za sastavljanje i fer prikaz odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koje sastavljaju Banka i Grupa u svrhu osmišljavanja revizijskih procedura prikladnih u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe. Revizija isto tako uključuje ocjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu cjelokupne prezentacije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg revizorskog mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine, te njihovu financijsku uspješnost i njihove novčane tokove za 2015. godinu u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Ostale zakonske i regulatorne obveze

Na temelju Odluke Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja banaka od 30. svibnja 2008. godine (NN 62/08), Uprava Banke izradila je konsolidirane obrasce na stranicama 141 do 145 („Obrasci“), koji sadrže alternativni prikaz konsolidiranog izvješća o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine, konsolidiranog izvješća o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog izvješća o promjenama glavnice i konsolidiranog izvješća o novčanim tokovima za 2015. godinu, kao i uskladu („Usklada“) Obrazaca s financijskim izvještajima prikazanu na stranicama 146 do 149. Uprava Banke odgovorna je za ove Obrasce i Uskladu. Financijske informacije u Obrascima izvedene su iz konsolidiranih financijskih izvještaja prikazanih na stranicama 5 do 139 na koje smo izrazili mišljenje kao što je gore navedeno.

Ostalo

Financijski izvještaji Banke i Grupe na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine revidirani su od strane drugog revizora, u čijem je izvješću objavljenom 13. travnja 2015. godine izraženo pozitivno mišljenje na te financijske izvještaje.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlaštteni revizori
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

Zagreb, 31. ožujka 2016.

U ime i za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju:

Goran Horvat

Direktor, Hrvatski ovlaštteni revizor

KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca

Imovina	Bilješke	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
Novac i računi kod banaka	6	2.637	1.834
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.977	1.963
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	2.291	2.957
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	955	1.428
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	10	5.028	3.328
Zajmovi komitentima	11	19.626	21.780
Financijska ulaganja koja se drže do dospeljeća	12	283	349
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	1.482	1.517
Nematerijalna imovina	15	195	194
Odgođena porezna imovina	16	206	156
Tekuća porezna imovina		4	39
Ostala imovina	17	374	342
Ukupno imovina		35.058	35.887

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca

Obveze	Bilješke	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	18	111	250
Depoziti banaka	19	246	302
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	20	8.794	8.474
Depoziti stanovništva	21	14.846	15.053
Uzeti zajmovi	22	4.251	5.345
Rezervacije za obveze i troškove	23	804	182
Ostale obveze	24	766	700
Podređene obveze	25	846	464
Ukupno obveze		30.664	30.770
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	35	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice		12	12
Kapitalna rezerva		1	1
Zakonska rezerva		180	178
Rezerva fer vrijednosti		82	17
Zadržana dobit		430	1.223
Ukupno kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva		4.326	5.052
Nekontrolirajući interes	38	68	65
Ukupno kapital i rezerve		4.394	5.117
Ukupno obveze, kapital i rezerve		35.058	35.887

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja završava 31. prosinca

	Bilješke	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
Prihod od kamata	26	1.452	1.732
Rashod od kamata	27	(419)	(550)
Neto prihod od kamata		1.033	1.182
Prihod od naknada i provizija	28	704	628
Rashod od naknada i provizija	29	(242)	(217)
Neto prihod od naknada i provizija		462	411
Neto dobit od trgovanja i financijske imovine raspoložive za prodaju	30	152	194
Ostali prihodi iz poslovanja	31	343	371
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi		495	565
Prihod iz poslovanja		1.990	2.158
Troškovi iz poslovanja	32	(1.231)	(1.286)
Gubici od umanjenja vrijednosti	33	(319)	(397)
Rezervacije za obveze i troškove	23	(622)	(10)
(Gubitak)/dobit prije oporezivanja		(182)	465
Porez na dobit	34	32	(101)
(Gubitak)/dobit za godinu		(150)	364

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)

Za godinu koja završava 31. prosinca

	Bilješke	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
(Gubitak)/dobit za godinu		(150)	364
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklasificirane u račun dobiti i gubitka			
<i>Promjena u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa</i>		65	7
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez		65	7
Ukupan sveobuhvatni (gubitak)/dobit tekuće godine		(85)	371
Namijenjeni:			
- Dioničarima matičnog društva		(156)	361
- Nekontrolirajućem interesu	38	6	3
(Gubitak)/zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva	39	(43)	100

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice

	Dionički kapital	Premija na emitirane dionice	Kapitalna rezerva	Zakonska rezerva	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno	Nekontroli- rajući interes	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja 2014.	3.621	12	1	178	10	1.645	5.467	62	5.529
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	7	-	7	-	7
Povećanje rezervi kod stjecanja Raiffeisen stambene štedionice d.d.	-	-	-	-	-	22	22	-	22
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	361	361	3	364
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	(805)	(805)	-	(805)
Na dan 31. prosinca 2014.	3.621	12	1	178	17	1.223	5.052	65	5.117
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	65	-	65	-	65
Povećanje zakonske rezerve (Gubitak)/dobit za godinu	-	-	-	2	-	(2)	-	-	-
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	(156)	(156)	6	(150)
	-	-	-	-	-	(635)	(635)	(3)	(638)
Na dan 31. prosinca 2015.	3.621	12	1	180	82	430	4.326	68	4.394

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima

Za godinu koja završava 31. prosinca

	Bilješke	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
(Gubitak)/dobit prije oporezivanja		(182)	465
<i>Usklađenja za:</i>			
- Amortizacija	32	195	200
- Tečajne razlike	30	(110)	74
- Realizirani dobiti od financijske imovine raspoložive za prodaju	30	(9)	(12)
- Gubitak od umanjenja vrijednosti (isključujući novac i novčane ekvivalente)	23,33	931	406
- Neto prihod od kamata	26,27	(1.033)	(1.183)
- Dobit od stjecanja Raiffeisen stambene štedionice d.d.		-	22
<i>Promjene u poslovnoj imovini i obvezama</i>			
Neto smanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		653	718
Neto smanjenje plasmana bankama, s originalnim rokom dospijeca dužim od tri mjeseca		368	300
Neto (povećanje) /smanjenje obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke		(18)	76
Neto smanjenje zajmova komitentima		2.275	2.066
Neto smanjenje ostale imovine		70	50
Neto smanjenje financijske imovine koja se drži do dospijeca		66	397
Neto smanjenje financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(138)	(398)
Neto smanjenje depozita banaka		(50)	(240)
Neto povećanje depozita trgovačkih društava i ostalih sličnih subjekata		288	750
Neto (smanjenje)/povećanje depozita stanovništva		(329)	806
Neto povećanje ostalih obveza		66	39
Naplaćena kamata		1.125	1.425
Plaćena kamata		(394)	(507)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima prije poreza		3.774	5.454
Plaćeni porez na dobit		(48)	(80)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		3.726	5.374

Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu koja završava 31. prosinca

		Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
	Bilješke		
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Primici od kamata od financijske imovine raspoložive za prodaju i financijskih ulaganja koja se drže do dospjeća		116	54
Neto izdaci za kupnju financijske imovine raspoložive za prodaju		(1.633)	(3.216)
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(286)	(450)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		111	285
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		(1.692)	(3.327)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti			
Povećanje uzetih zajmova	22	2.384	3.477
Otplata uzetih zajmova	22	(3.483)	(5.069)
Uplate po osnovi podređenih obveza		383	461
Plaćena dividenda		(638)	(805)
Neto novac iz financijskih aktivnosti		(1.354)	(1.936)
Učinak promjene tečaja na novac i novčane ekvivalente		12	18
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		692	129
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	40	2.830	2.701
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	40	3.522	2.830

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća

Odvojeno izvješće o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca

Imovina	Bilješke	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Novac i računi kod banaka	6	2.633	1.834
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.977	1.963
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	1.954	2.669
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	991	1.461
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	10	4.744	3.083
Zajmovi komitentima	11	17.387	19.035
Ulaganja u podružnice	13	366	366
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	458	428
Nematerijalna imovina	15	188	186
Odgođena porezna imovina	16	201	146
Tekuća porezna imovina		9	43
Ostala imovina	17	273	205
Ukupno imovina		31.181	31.419

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Odvojeno izvješće o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca

Obveze	Bilješke	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	18	111	250
Depoziti banaka	19	336	304
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	20	9.273	8.940
Depoziti stanovništva	21	13.691	13.758
Uzeti zajmovi	22	1.802	2.451
Rezervacije za obveze i troškove	23	793	170
Ostale obveze	24	315	255
Podređene obveze	25	846	464
Ukupno obveze		27.167	26.592
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	35	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice		12	12
Kapitalna rezerva		1	1
Zakonska rezerva		173	173
Rezerva fer vrijednosti		60	(3)
Zadržana dobit		147	1.023
Ukupno kapital i rezerve		4.014	4.827
Ukupno obveze kapital i rezerve		31.181	31.419

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Odvojeno izvješće o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja završava 31. prosinca

	Bilješke	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Prihod od kamata	26	1.271	1.517
Rashod od kamata	27	(342)	(459)
Neto prihod od kamata		929	1.058
Prihod od naknada i provizija	28	554	513
Rashod od naknada i provizija	29	(233)	(204)
Neto prihod od naknada i provizija		321	309
Neto dobit od trgovanja i financijske imovine raspoložive za prodaju	30	127	153
Ostali prihodi iz poslovanja	31	71	84
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi		198	237
Prihod iz poslovanja		1.448	1.604
Troškovi iz poslovanja	32	(822)	(853)
Gubici od umanjenja vrijednosti	33	(314)	(376)
Rezervacije za obveze i troškove	23	(623)	(11)
(Gubitak)/dobit prije oporezivanja		(311)	364
Porez na dobit	34	70	(70)
(Gubitak)/dobit za godinu		(241)	294

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Odvojeno izvješće o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)

Za godinu koja završava 31. prosinca

	Bilješke	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
(Gubitak)/dobit za godinu		(241)	294
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklasificirane u račun dobiti i gubitka			
<i>Promjena u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa</i>		63	(5)
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez		63	(5)
Ukupan sveobuhvatni (gubitak)/dobit tekuće godine		(178)	289
(Gubitak)/zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva	39	(66)	81

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Odvojeno izvješće o promjenama glavnice

	Dionički kapital	Premija na emitirane dionice	Kapitalna rezerva	Zakonska rezerva	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja 2014.	3.621	12	1	173	2	1.534	5.343
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(5)	-	(5)
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	294	294
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	(805)	(805)
Na dan 31. prosinca 2014.	3.621	12	1	173	(3)	1.023	4.827
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	63	-	63
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	(241)	(241)
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	(635)	(635)
Na dan 31. prosinca 2015.	3.621	12	1	173	60	147	4.014

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Odvojeno izvješće o novčanim tokovima

Za godinu koja završava 31. prosinca

		Banka 2015.	Banka 2014.
	Bilješke	Milijuni kn	Milijuni kn
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
(Gubitak)/dobit prije oporezivanja		(311)	364
<i>Usklađenja za :</i>			
- Amortizacija	32	72	74
- Tečajne razlike	30	(75)	105
- Gubitak od umanjenja vrijednosti (isključujući novac i novčane ekvivalente)	23,33	927	384
- Realizirani dobiti od financijske imovine raspoložive za prodaju	30	(9)	(12)
- Neto prihod od kamata	26,27	(929)	(891)
- Dividenda od ulaganja u podružnice		(55)	(53)
<i>Promjene u poslovnoj imovini i obvezama</i>			
Neto smanjene financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		706	855
Neto smanjenje plasmana bankama, s originalnim rokom dospjeća dužim od tri mjeseca		371	190
Neto (povećanje)/smanjenje obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke		(18)	76
Neto smanjenje zajmova komitentima		1.754	3.032
Neto smanjenje financijske imovine koja se drži do dospjeća		-	614
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine		(19)	145
Neto smanjenje financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(137)	(416)
Neto povećanje/(smanjenje) depozita banaka		39	(240)
Neto povećanje depozita društava i ostalih sličnih subjekata		298	949
Neto smanjenje depozita stanovništva		(196)	(534)
Neto povećanje/(smanjenje) ostalih obveza		59	(49)
Naplaćena kamata		975	1.273
Plaćena kamata		(330)	(489)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima prije oporezivanja		3.122	5.377

Odvojeno izvješće o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu koja završava 31. prosinca

	Bilješke	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Plaćeni porez na dobit		(11)	(51)
<i>Neto novac iz poslovnih aktivnosti</i>		3.111	5.326
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Primici od kamata od financijske imovine raspoložive za prodaju		83	40
Ulaganja u podružnice		-	(65)
Neto izdaci od prodaje financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju		(1.559)	(3.070)
Priljena dividenda		55	53
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(104)	(61)
<i>Neto novac iz ulagačkih aktivnosti</i>		(1.525)	(3.103)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti			
Povećanje uzetih zajmova	22	653	1.265
Otplata uzetih zajmova	22	(1.303)	(2.907)
Uplata po osnovi podređenih obveza		382	461
Plaćena dividenda		(635)	(805)
<i>Neto novac iz financijskih aktivnosti</i>		(903)	(1.986)
Učinak promjene tečaja na novac i ekvivalente novca		12	18
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		695	255
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	40	2.811	2.556
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	40	3.506	2.811

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 19 do 139 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Bilješke uz financijska izvješća

1. Opći podaci

Raiffeisenbank Austria d.d. ("Banka" ili "Matično društvo") je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Banka je matično društvo Grupe Raiffeisenbank Austria ("Grupa"). Ova financijska izvješća su financijska izvješća Banke i Grupe, kao što je definirano Međunarodnim računovodstvenim standardom 27 „Odvojeni financijski izvještaji“ i Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“.

Grupa se sastoji od sljedećih društava (bilješka 13):

Raiffeisenbank Austria d.d.
Raiffeisen stambena štedionica d.d.
Raiffeisen Leasing d.o.o.
Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Raiffeisen Consulting d.o.o.
Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.
Raiffeisen factoring d.o.o.
Raiffeisen invest d.o.o.
Raiffeisen bonus d.o.o.

Ova financijska izvješća odobrena su od strane Uprave 31. ožujka 2016. godine za podnošenje Nadzornom odboru.

Glavne računovodstvene politike primijenjene u pripremi ovih financijskih izvješća sažete su u nastavku. Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenim u EU, u opisu računovodstvenih politika Grupe može se pozivati na pojedine Standarde; ukoliko nije drugačije navedeno, riječ je o Standardima koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2015. godine.

2. Osnova za pripremu

a) Izjava o usklađenosti

Financijska izvješća sastavljena su sukladno sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj. Poslovanje Banke podliježe Zakonu o kreditnim institucijama, prema kojem financijsko izvještavanje Banke određuje Hrvatska narodna banka ("HNB") koja je središnja nadzorna institucija bankarskog sustava u Hrvatskoj. Ova financijska izvješća pripremljena su u skladu s navedenim bankarskim propisima.

Zakonski zahtjevi za računovodstvo banaka u Hrvatskoj temelje se na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim u EU. Glavne razlike između računovodstvenih propisa HNB-a te zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim u EU su sljedeće:

- HNB zahtijeva od banaka priznavanje gubitka od umanjenja vrijednosti imovine koja se ne vodi po fer vrijednosti i koja nije identificirana kao umanjena (uključujući imovinu s rizikom središnje države) po propisanim stopama. U skladu s navedenim zahtjevima, Grupa je napravila rezervacije na skupnoj osnovi u iznosu od 310 milijuna kn (2014.: 282 milijuna kn) (Banka 285 milijuna kn i 254 milijuna kn na dan 31. prosinca 2015. i 2014.) te je priznala trošak od 28 milijuna kn povezan s tim rezervacijama unutar gubitka od umanjenja vrijednosti za godinu (2014.: ukidanje rezervacija u iznosu od 22 milijuna kn) (Banka trošak od 31 milijun kn i ukidanje rezervacija u iznosu od 35 milijuna kn za 2015. i 2014. godinu). Rezervacije na skupnoj osnovi za izvanbilančnu izloženost na 31. prosinca 2015. za Grupu su iznosile 75 milijuna kn (31. prosinca 2014.: 76 milijuna kn) (Banka 75 milijuna kn i 76 milijuna kn na dan 31. prosinca 2015. i 2014.) te je Grupa priznala ukidanje rezervacija u iznosu od 1 milijun kn (2014.: trošak od 4 milijuna kn) (Banka ukidanje rezervacija u iznosu od 1 milijuna kn i trošak od 4 milijuna kn za 2015. i 2014. godinu). Iako je, sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 39: Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje („MRS 39“), takve rezervacije prikladnije prikazivati kao alokaciju unutar kapitala i rezervi, Grupa ih nastavlja priznavati u računu dobiti i gubitka kao zamjenu za neidentificirane gubitke obračunate u skladu s zahtjevima MRS-a 39. U nedostatku pouzdanih povijesnih podataka o iznosu neidentificiranih gubitaka koji postoje u kreditnom portfelju na datum izvještavanja, Grupa još nije u mogućnosti procijeniti rezervacije za neidentificirane gubitke koji postoje na datum izvještavanja sukladno zahtjevima MRS-a 39.
- Dodatno, HNB propisuje minimalne iznose umanjenja vrijednosti za određene izloženosti za koje je pojedinačno identificirano umanjenje vrijednosti, neovisno o neto sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova, koja mogu biti drugačija od umanjenja vrijednosti izračunatog sukladno zahtjevima MRS-a 39.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

2. Osnova za pripremu (nastavak)

a) Izjava o usklađenosti (nastavak)

- U skladu s lokalnim propisima, kamatni prihod na izloženosti kojima je umanjena vrijednost priznaje se kada je naplaćen, što je u suprotnosti sa zahtjevima MRS-a 39, koji propisuje priznavanje kamatnog prihoda od izloženosti kojima je umanjena vrijednost kroz amortizaciju diskonta.
- U skladu s lokalnim propisima, Grupa priznaje rezerviranja za sudske sporove uključivanjem vjerojatnosti nastanka gubitka u mjerenje rezerviranja (npr. ako je vjerojatnost gubitka 10%, rezerviranje će biti izračunato kao 10% od potencijalnog gubitka), što je u suprotnosti s MSFI-jevima koji zahtijevaju priznavanje punog iznosa potencijalnog gubitka, kada je vjerojatno da će sudski spor biti izgubljen.
- U skladu s uputama HNB-a, Banka je priznala očekivani trošak CHF konverzije za sve kredite obuhvaćene konverzijom, na način da je formirana rezervacija u pasivi u iznosu od 617 milijuna kn, prikazana u sklopu pozicije Rezervacije za obveze i troškove koja je u računu dobiti i gubitka prikazana u poziciji Rezerviranja za obveze i troškove. Sukladno MRS-u 39, takav gubitak bi se netirao sa stanjem Zajmova komitentima.

b) Osnove mjerenja

Financijska izvješća pripremljena su na osnovi fer vrijednosti za derivativne financijske instrumente, imovinu i obveze namijenjene trgovanju, ostalu financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, osim vlasnički vrijednosnica raspoloživih za prodaju za koje ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti koje se vode po trošku smanjenom za eventualno umanjene vrijednosti. Ostala financijska imovina i obveze te nefinancijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povijesnom trošku.

c) Osnova konsolidacije

Poslovna spajanja

Grupa priznaje poslovna spajanja koristeći metodu stjecanja kada je kontrola stvarno prenesena na Grupu. Naknada za stjecanje u pravilu se mjeri po fer vrijednosti, kao i stečena neto imovina koju je moguće posebno prepoznati. Goodwill koji nastaje kod stjecanja se jednom godišnje provjerava radi umanjnja vrijednosti. Negativni goodwill koji nastaje u slučaju povoljne kupnje se priznaje odmah u računu dobiti i gubitka. Transakcijski se troškovi priznaju u trenutku nastanka u računu dobiti ili gubitka, osim kada se odnose na izdavanje dužničkih ili vlasničkih vrijednosnih papira. Prenesena naknada ne uključuje iznose vezane uz podmirenje odnosa koji su postojali prije datuma stjecanja. Takvi iznosi u pravilu se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Svaka potencijalna naknada mjeri se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Ako je obveza plaćanja potencijalne naknade, koja zadovoljava definiciju financijskog instrumenta, klasificirana kao vlasnički instrument, onda se ne mjeri ponovno i namira se priznaje u kapitalu i rezervama. U protivnom, naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade priznaju se u računu dobiti i gubitka. Ukoliko je potrebno zamijeniti nagrade vezane uz plaćanja povezana s vlasničkim instrumentima (zamjenske nagrade) za nagrade zaposlenika stjecatelja (stjecateljeve nagrade) tada je cijeli ili samo dio iznosa stjecateljeve zamjenske nagrade uključen u određivanje prenesene naknade vezane za poslovno spajanje. Ova odluka se temelji na usporedbi tržišnog mjerenja zamjenske nagrade i tržišnog mjerenja stjecateljeve nagrade do mjere do koje se zamjenske nagrade odnose na usluge prije poslovnog spajanja.

Poslovne kombinacije koje uključuju subjekte pod zajedničkom kontrolom priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima, a razlike se priznaju direktno u kapitalu i rezervama, kao što je objašnjeno u odlomku Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom.

Podružnice

Podružnice su sva društva pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada ima pravo na povrate od ulaganja u društvo i mogućnost djelovanja na te povrate kroz utjecaj koji ima nad društvom. Financijski izvještaji svih podružnica se uključuju u konsolidirane financijske izvještaje od datuma kada je kontrola prenesena na Banku i isključuju od datuma prestanka kontrole.

U odvojenim financijskim izvještajima Banke, podružnice se prikazuju po trošku stjecanja umanjenom za eventualne gubitke od umanjnja vrijednosti.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

2. Osnova za pripremu (nastavak)

c) Osnova za konsolidaciju (nastavak)

Pridružena društva

Pridružena društva su sva društva nad kojima Grupa ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Ulaganja u pridružena društva početno se priznaju po trošku stjecanja, a naknadno u konsolidiranim financijskim izvještajima vrednuju primjenom metode udjela. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuju i goodwill (umanjen za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti) utvrđen prilikom stjecanja. U odvojenim financijskim izvještajima Banke, ulaganja u pridružena društva vrednuju se po trošku stjecanja smanjenom za eventualna umanjenja vrijednosti.

Udio Grupe u dobitima ili gubicima njezinih pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u računu dobiti i gubitka, a njezin udio u promjenama u rezervama nakon stjecanja priznaje se u rezervama. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja korigira se za ukupna kretanja nakon stjecanja. Kada je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, uključujući bilo koja druga neosigurana potraživanja, Grupa prestaje priznavati daljnje gubitke, osim ukoliko ima daljnje obveze prema pridruženom društvu ili je izvršila plaćanja u korist pridruženog društva.

Dividenda primljena od pridruženih društava priznaje se kao smanjenje ulaganja u pridružena društva u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju Grupe te kao prihod od dividendi u nekonsolidiranom računu dobiti i gubitka Banke.

Nerealizirani dobiti iz transakcija između Grupe i njezinih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine. Računovodstvene politike pridruženih društava mijenjaju se prema potrebi kako bi se osigurala usklađenost s politikama Grupe.

Nekontrolirajući interesi

Nekontrolirajući interesi temelje se na proporcionalnom iznosu neto imovine podružnice na dan stjecanja. Promjene udjela Grupe u podružnici koje ne rezultiraju gubitkom kontrole obračunavaju se kao transakcije unutar kapitala i rezervi.

Nekontrolirajući interesi u podružnicama uključeni su u ukupan kapital Grupe.

Gubitak kontrole

U trenutku gubitka kontrole Grupa prestaje priznavati imovinu i obveze podružnice, udjele manjinskih dioničara i ostale elemente kapitala i rezervi koji se odnose na podružnicu. Eventualni višak ili manjak koji proizlazi iz prestanka kontrole priznaje se kroz dobit ili gubitak. Ako Grupa zadržava udio u bivšoj podružnici, taj se udio iskazuje po fer vrijednosti na dan prestanka kontrole.

Transakcije eliminirane u konsolidaciji

Stanja i transakcije unutar Grupe kao i svi nerealizirani prihodi i troškovi proizašli iz međukompanijskih transakcija, se eliminiraju. Nerealizirani dobiti od transakcija s osnove ulaganje u pridružena društva su eliminirani iz ulaganja u visini udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici se eliminiraju na identičan način kao i nerealizirani dobiti, ali samo u mjeri u kojoj ne postoji dokaz o umanjenju vrijednosti.

Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom

Poslovna spajanja proizašla iz prijenosa udjela u subjektima koji su pod kontrolom dioničara koji kontrolira Grupu priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima od trenutka spajanja. Stečena imovina i obveze priznaju se po knjigovodstvenoj vrijednosti prethodno priznatoj u financijskim izvještajima stečenog društva. Dijelovi kapitala stečenih društava dodaju se odgovarajućim pozicijama kapitala i rezervi osim izdanog kapitala. Razlika nastala kod stjecanja Grupe priznaje se u zadržanoj dobiti. Grupa ne prepravlja usporedne podatke kao da je članica RBI Grupe oduvijek bila članica Grupe, nego se stjecanje prikazuje od datuma stjecanja.

d) Funkcionalna valuta i valuta objavljivanja

Ova financijska izvješća prezentirana su u kunama (kn) koja je funkcionalna valuta. Iznosi su zaokruženi na najbliži milijun (osim ako nije navedeno drugačije).

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2015. godine bio je 7,635047 kn za 1 euro (2014.: 7,661471 kn); 6,991801 kn za 1 američki dolar (2014.: 6,302107 kn) i 7,059683 za 1 švicarski franak (2014.: 6,368108 kn).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

2. Osnova za pripremu (nastavak)

e) Korištenje prosudbi i procjena

Sastavljanje financijskih izvješća zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalnih obveza na datum izvješćivanja, kao i na iznose prihoda i rashoda za razdoblje. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na povijesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje se vjeruje da su realni u postojećim okolnostima, te informacijama dostupnim na datum pripreme financijskih izvješća, rezultat čega čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije direktno vidljiva iz drugih izvora. Stvarni se rezultati mogu razlikovati od ovih procjena. Procjene i temeljne pretpostavke redovito se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem su nastale ako utječu isključivo na to razdoblje, odnosno u razdoblju u kojem su nastale i budućim razdobljima ako utječu na sadašnje i buduće razdoblje. Prosudbe rukovodstva kod primjene odgovarajućih standarda koji imaju značajan učinak na financijska izvješća i procjene sa rizikom značajnog usklađenja u narednoj godini, opisane su u bilješki 4.

Računovodstvene politike su dosljedno primijenjene na sve periode prikazane u ovim financijskim izvješćima.

f) Utjecaj financijske krize

Stanje na globalnim financijskim tržištima i utjecaj na Hrvatsku

Uvjeti poslovanja na visoko euroiziranom financijskom tržištu značajno ovise o politici Europske središnje banke. U 2015. ESB je provodila ekspanzivnu monetarnu politiku spustivši temeljnu kamatnu stopu nadomak nule uz uvođenje nekonvencionalnih mjera monetarne stimulacije gospodarstva. Stoga je na financijskom tržištu Eurozone povećana ponuda kapitala po atraktivnim cijenama koja se širila i na povezana financijska tržišta u okružju. Bonitetni klijenti iz Hrvatske koristili su povoljnu ponudu kapitala na financijskom tržištu Eurozone. Direktnim zaduživanjem u inozemstvu refinancirali su zaduženja na domaćem financijskom tržištu, gdje se posljedično povećao višak likvidnosti. U uvjetima snižene potražnje za kapitalom prilagodba se odvijala kroz smanjenje prinosa na domaće depozite.

Stimulativne mjere ESB-a pozitivno su utjecale na gospodarstvo Eurozone, a posredno i na povećanje potražnje za robama i uslugama iz Hrvatske, što je omogućilo okončanje šestogodišnje recesije gospodarstva. Usporedno smanjivanje uvoznih cijena rezultiralo je povećanjem raspoloživog dohotka stanovništva za potrošnju. No, aprecijacija švicarskog franka nakon siječanjskog prekida trogodišnje intervencije Švicarske središnje banke na deviznim tržištima povećala je opterećenje dohotka dužnika u CHF. Uslijedila je administrativna intervencija u ugovorne odnose kreditora s dužnicima, koja je u drugom polugodištu dovršena donošenjem propisa o konverziji kredita potrošača iz CHF u EUR. Konverzija se provodi po povijesnim tečajevima na dan isplate kredita a tečajne razlike do tržišnog tečaja na dan provedbe konverzije snose kreditori. Zbog toga su banke koje su kreditirale potrošače u CHF ostvarile gubitke pa je bankarski sektor u cjelini ostvario negativan rezultat poslovanja u 2015.

Ostvareni gospodarski rast omogućio je povećanje prihoda proračuna, no odgoda provedbe mjera fiskalne konsolidacije na rashodnoj strani negativno je ocijenjena od vodećih rejting agencija. Dvije od tri agencije korigirale su izglede za Hrvatsku iz stabilnih u negativne, ukazujući na neodrživu dinamiku kretanja javnog duga. U studenom su održani parlamentarni izbori pa su donesene odluke o financiranju proračuna u prijelaznom razdoblju privremene. Stabilnost financijskog sustava zadržana je zahvaljujući dosljednosti HNB-a u politici očuvanja stabilnog tečaja kune prema euru, a povećani deprecijacijski pritisci nakon donošenja propisa o konverziji neutralizirani su intervencijama na deviznom tržištu i uvođenjem obratnih repo aukcija.

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja

Određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdan je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, te ih je usvojila Europska unija, ali još nisu stupili na snagu za računovodstveno razdoblje koje završava 31. prosinca 2015. godine i nisu primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja. Novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja usvojenih od EU koja još nisu u primjeni nisu značajni za poslovanje Grupe i neće imati utjecaj na financijske izvještaje.

h) Prepravljavanje usporednih podataka

Podaci u financijskim izvještajima za 2014. godinu presloženi su, ukoliko je bilo prikladno, kako bi se postigla usporedivost s tekućom financijskom godinom.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike prikazane u nastavku primijenjene su konzistentno na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvještajima.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihod i rashod od kamata priznaje se u dobiti ili gubitku kako nastaju, za sve kamatonosne financijske instrumente, uključujući one koji se mjere po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoložive za prodaju, i komponenta kamatnih prihoda od potraživanja iz financijskog najma, primjenom metode efektivne kamatne stope, osim za financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka za koje se kamata obračunava koristeći kuponsku stopu. Ovi prihodi i rashodi iskazuju se u dobiti i gubitku kao prihod od kamata ili rashod od kamata. Prihod i rashod od kamata uključuje prihode i rashode od provizija i naknada koji se odnose na odobrene zajmove komitentima ili uzete zajmove od drugih banaka, amortizaciju premije ili diskonta kao i ostalih razlika između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog financijskog instrumenta i iznosa po dospelju, koji je izračunat primjenom efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi od kamata od imovine i obveza kojima se trguje iskazani su kao prihod ili rashod od kamata.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili financijske obveze i metoda alokacije prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju očekivani budući novčani izdaci ili primici tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, kraćeg razdoblja do neto knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze. Pri izračunu efektivne kamatne stope Grupa ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Izračun uključuje sve naknade i postotne bodove plaćene ili primljene između ugovornih strana koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve ostale premije ili diskonte.

Prihod i rashod od naknada i provizija

Prihod i rashod od naknada i provizija proizlazi iz financijskih usluga pruženih i primljenih od strane Grupe i uglavnom obuhvaća naknade domaćeg i međunarodnog platnog prometa, izdavanja garancija i akreditiva, kartičnog poslovanja i ostalih usluga Grupe uključujući usluge upravljanja ulaganjima i imovinom i skrbničke usluge. Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se u računu dobiti i gubitka po obavljanju pojedine usluge.

Naknade po zajmovima za koje je vjerojatno da će biti povučeni se razgraničavaju (zajedno s povezanim direktnim troškovima) i priznaju kao korekcija efektivne kamatne stope na zajam. Naknade po zajmovima za koje nije vjerojatno da će biti povučeni, priznaju se tijekom roka korištenja sredstava. Naknade po sindiciranim zajmovima priznaju se kao prihod kada je sindiciranje okončano i kada Grupa ne zadržava niti jedan dio kreditnog paketa za sebe ili zadržava dio po istoj efektivnoj kamatnoj stopi kao i drugi sudionici. Naknade za upravljanje portfeljem i ostale usluge savjetovanja i upravljanja priznaju se temeljem predmetnog ugovora o obavljanju usluge. Naknade za upravljanje ulaganjima koje se odnose na upravljanje investicijskim fondovima priznaju se kako nastaju tijekom razdoblja pružanja usluge. Isti princip primjenjuje se za usluge skrbi koje se kontinuirano pružaju tijekom dužeg vremenskog razdoblja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Prihod od dividendi

Prihod od dividendi od vlasničkih vrijednosnica ili u slučaju odvojenih financijskih izvješća matičnog društva, ulaganja u pridružena društva priznaje se u računu dobiti ili gubitka u trenutku nastanka prava na primitak dividende.

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja i investicijskih financijskih instrumenata

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja vrijednosnicama uključuju nerealizirane i realizirane dobitke i gubitke od derivativnih financijskih instrumenata, dužničkih vrijednosnica koje se drže radi trgovanja i ostalih financijskih instrumenata početno priznatih po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka.

Dobici umanjeni za gubitke od investicijskih vrijednosnica uključuju realizirane dobitke i gubitke od financijske imovine raspoložive za prodaju.

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja u stranim valutama

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja u stranim valutama uključuju nerealizirane i realizirane dobitke i gubitke nastalih s osnove trgovanja spot transakcijama u stranim valutama.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema tečaju važećem na datum izvještavanja. Nemonetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti, koji se mjere po fer vrijednosti, preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema važećem tečaju na dan kada je utvrđena njihova fer vrijednost. Nemonetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti, koji se mjere po povijesnom trošku preračunavaju se po važećem tečaju na dan transakcije i ne preračunavaju se ponovo. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja priznaju se kroz dobit ili gubitak, osim tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, koji se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (opisano u nastavku).

Promjene fer vrijednosti monetarnih (dužničkih) vrijednosnica denominiranih u ili vezanih uz stranu valutu klasificiranih kao raspoložive za prodaju raščlanjuju se na tečajne razlike proizašle iz promjena amortiziranog troška vrijednosnice i druge promjene knjigovodstvene vrijednosti vrijednosnice. Tečajne razlike priznaju se kroz dobit ili gubitak kao dobiti i gubici od tečajnih razlika nastalih kod revalorizacije monetarne imovine i obveza i prikazuju unutar prihoda ili troškova od ulaganja. Ostale promjene knjigovodstvene vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tečajne razlike od svođenja na fer vrijednost nemonetarne financijske imovine (vlasničke vrijednosnice) denominirane u ili vezane uz strane valute, klasificirane kao imovina raspoloživa za prodaju, priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, zajedno s drugim pripadajućim promjenama u fer vrijednosti.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti: klasifikacija

Grupa raspoređuje svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja, raspoloživo za prodaju, koji se drže do dospjeća i ostale financijske obveze. Klasifikacija ovisi o namjeri s kojom su financijski instrumenti stečeni. Rukovodstvo određuje klasifikaciju financijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja i preispituje njenu prikladnost, ako je primjenjivo, najmanje na svaki datum izvještavanja.

a) Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Navedena kategorija uključuje: financijske instrumente koji se drže radi trgovanja (uključujući derivativne financijske instrumente) i oni koje je rukovodstvo početno priznalo po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Grupa određuje financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se:

- se imovinom i obvezama upravlja, procjenjuje ih se i o njima interno izvještava po fer vrijednosti;
- raspoređivanje uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala; ili
- imovina ili obveze sadrže ugrađeni derivativ, koji znatno utječe na novčane tokove koji bi inače proizašli iz ugovora.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima, kao i derivative.

b) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja uključuju nederivativnu financijsku imovinu koja ima fiksna ili određiva plaćanja te koja ne kotira na aktivnom tržištu. Zajmovi i potraživanja nastaju kada Grupa odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju zajmove i potraživanja od banaka, zajmove i potraživanja od komitenata, kao i obveznu pričuvu kod Hrvatske narodne banke.

c) Financijski instrumenti koji se drže do dospjeća

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja ima fiksna ili određiva plaćanja i fiksno dospjeće, za koju Grupa ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospjeća. Navedena kategorija uključuje kupljene zajmove i potraživanja i dužničke vrijednosnice.

Grupa neće klasificirati financijsku imovinu kao ulaganja koja se drže do dospjeća ako je tijekom tekuće financijske godine ili tijekom prethodne dvije financijske godine, prodala ili reklasificirala više nego neznačajan iznos ulaganja koja se drže do dospjeća prije dospjeća, osim prodaje ili reklasifikacije koje:

- su blizu dospjeća i datuma poziva na prodaju financijske imovine;
- nastaju nakon što je Grupa naplatila uglavnom svu originalnu glavnica financijske imovine putem planiranih plaćanja ili prijevremenih podmirenja; ili
- se mogu povezati s određenim događajem koji je izvan kontrole Grupe, koji se ne ponavlja i kojeg Grupa nije mogla s razumnom točnošću predvidjeti.

d) Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja se definira kao raspoloživa za prodaju ili nije definirana kao zajmovi i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospjeća ili financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina definirana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću, promjenu u kamatnim stopama, promjenu u tečajevima ili cijenama vlasničkih vrijednosnica. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje određene dužničke i vlasničke vrijednosnice.

e) Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze uključuju sve financijske obveze koje nisu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti: reklasifikacija

Za derivativne i financijske instrumente koje je rukovodstvo inicijalno rasporedilo po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nisu dozvoljeni prijenosi u druge portfelje. Financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja moguće je reklasificirati iz ove kategorije u slučaju kada su zadovoljeni sljedeći uvjeti: promjena namjere stjecanja financijske imovine te nastanak izvanrednih okolnosti. U slučaju reklasifikacije, fer vrijednost na datum reklasifikacije postaje novi trošak odnosno amortizirani trošak. Reklasifikacija je moguća u portfelj raspoloživ za prodaju, portfelj koji se drži do dospijea te zajmove i potraživanja. Prijenosi iz drugih portfelja u portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nisu dozvoljeni.

Financijska imovina klasificirana kao raspoloživa za prodaju koja zadovoljava definiciju zajmova i potraživanja (da nije bila klasificirana kao raspoloživa za prodaju) može se reklasificirati iz kategorije raspoloživa za prodaju u kategoriju zajmova i potraživanja ako subjekt ima namjeru i mogućnost držati financijsku imovinu u doglednoj budućnosti ili do dospijea. Za financijsku imovinu reklasificiranu iz kategorije raspoloživa za prodaju, svi prethodni dobiti ili gubici te imovine priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti će se amortizirati u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope do dospijea.

Financijski instrumenti: priznavanje i prestanak priznavanja

Redovne kupnje i prodaje financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijske imovine koja se drži do dospijea i imovine raspoložive za prodaju, priznaju se na datum namire. Zajmovi i potraživanja i financijske obveze po amortiziranom trošku priznaju se kada su dani ili primljeni.

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada njezina prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine isteknu ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom imovinom. Navedeno se događa kada Grupa suštinski prenese sve rizike i povrate od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, dospjela ili predana.

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo kada prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uvjeti financijske obveze promijene, Grupa će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu financijsku obvezu s novim uvjetima.

Realizirani gubici i dobiti od prodaje financijskih instrumenata izračunavaju se primjenom metode prosječnog ponderiranog troška.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti: početno i naknadno mjerenje

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano za, u slučaju financijske imovine i financijskih obveza koje nisu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, transakcijske troškove koji se izravno povezuju sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Grupa vrednuje financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju po njihovim fer vrijednostima, bez umanjenja za troškove prodaje. Vlasnički instrumenti koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi vrednuju se po trošku, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti, ako je potrebno.

Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospelosti te financijske obveze koje nisu klasificirane u kategoriju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka vrednuju se po amortiziranom trošku uz primjenu metode efektivne kamatne stope, smanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

Financijski instrumenti: dobiti i gubici

Dobiti i gubici proizašli od promjene fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u dobiti ili gubitku.

Dobiti i gubici proizašli od promjene fer vrijednosti monetarne imovine raspoložive za prodaju priznaju se izravno u rezervu fer vrijednosti u kapitalu i rezervama i objavljuju u izvješću o promjenama glavnice. Gubici od umanjenja vrijednosti, dobiti i gubici od tečajnih razlika, prihod od kamata te amortizacija premije ili diskonta uz primjenu metode efektivne kamatne stope za monetarnu imovinu raspoloživu za prodaju priznaju se u dobiti ili gubitku. Tečajne razlike od vlasničkih vrijednosnica dio su fer vrijednosti navedenih vrijednosnica i priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Prihod od dividendi priznaje se u dobiti ili gubitku. U trenutku prodaje ili drugačijeg prestanka priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju, svi kumulativni dobiti ili gubici prenose se u dobit ili gubitak.

Dobiti ili gubici od financijske imovine i financijskih obveza koji se vrednuju po amortiziranom trošku priznaju se kao kamata u dobit ili gubitak tijekom razdoblja amortizacije. Dobiti ili gubici također se mogu priznati u dobit ili gubitak prilikom prestanka priznavanja instrumenta odnosno u slučaju imovine umanjene vrijednosti.

Netiranje

Financijska imovina i obveze se netiraju te se u izvješću o financijskom položaju iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo Grupe na prijeboj priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se stjecanje imovine i podmirenje obveza odvija istovremeno.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost kotiranih vrijednosnica na aktivnom tržištu temelji se na zaključnim cijenama ponude. Ukoliko ne postoji aktivno tržište za financijski instrument ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi na temelju tržišne cijene, Grupa utvrđuje fer vrijednost korištenjem internih tehnika procjene vrijednosti (bilješka 48). One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama, pozivanje na druge u suštini slične financijske instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što manje se oslanjajući na specifičnosti subjekta. Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontna stopa je tržišna stopa.

Fer vrijednost derivativnih instrumenata kojima se ne trguje procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Grupa imala u slučaju da prekine ugovor na datum izvješćivanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i potraživanja po financijskom i operativnom

Na svaki datum izvještavanja, Grupa preispituje postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti imovine. Vrijednost financijske imovine je umanjena i gubici zbog umanjenja imovine nastaju ako postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti nastao kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastupili nakon početnog priznavanja imovine ("događaj koji uzrokuje gubitak") i ako taj događaj (ili događaji) ima učinak na procijenjene buduće novčane tokove od financijske imovine koji se može pouzdano izmjeriti. Objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti neke financijske imovine uključuje pouzdane podatke koje Grupa dozna o sljedećim događajima koji uzrokuju gubitak:

- i) značajne financijske poteškoće zajmoprimca;
- ii) kršenje ugovora, kao što je neplaćanje ili neredovita otplata kamata ili glavnice;
- iii) ako Grupa zajmoprimcu, iz ekonomskih ili pravnih razloga vezanih uz zajmoprimčeve financijske poteškoće, odobri ustupke koje inače ne bi odobrila;
- iv) vjerojatni stečaj ili drugi financijski preustroj zajmoprimca;
- v) nestanak aktivnog tržišta za financijsku imovinu uslijed financijskih poteškoća.

Ako postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja ili imovine koja se drži do dospelja i vodi po amortiziranom trošku, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenog budućeg novčanog toka diskontirane po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi te financijske imovine ili sukladno postotku propisanom od HNB-a u određenim okolnostima. Knjigovodstveni iznos imovine smanjuje se korištenjem rezervacije za umanjenje vrijednosti, dok se iznos gubitka priznaje u računu dobiti i gubitka. Ako zajam ili imovina koja se drži do dospelja ima varijabilnu kamatnu stopu, kao diskontna stopa za mjerenje gubitaka zbog umanjenja vrijednosti uzima se efektivna kamatna stopa određena ugovorom, važeća na datum kad je utvrđeno umanjenje vrijednosti.

Rezerviranja za gubitke na skupnoj osnovi računaju se na temelju postotaka propisanih od strane Hrvatske narodne banke za Banku i Raiffeisen stambenu štedionicu te na osnovi RBI metodologije za ostale podružnice.

Ako se u sljedećem razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i to se smanjenje može objektivno pripisati događaju koji je nastupio nakon priznavanja umanjenja vrijednosti (primjerice, poboljšanje kreditnog rejtinga dužnika), vrši se ukidanje prethodno priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti usklađivanjem računa za rezervacije. Iznos ukidanja se iskazuje u računu dobiti i gubitka.

Kad je neki zajam nenaplativ, on se otpisuje kroz pripadajuće rezervacije za umanjenje vrijednosti. Zajmovi se otpisuju nakon završetka svih potrebnih procedura i utvrđivanja iznosa gubitka. Naknadne naplate prethodno otpisanih iznosa priznaju se kao ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Kada je u mogućnosti, Grupa provodi restrukturiranje zajmova radije nego da pokreće ovrhu. Navedeno može uključivati produljenje roka otplate i promjenu uvjeta kreditiranja. Nakon promjena uvjeta, daljnji izračun umanjenja vrijednosti provodi se s originalnom efektivnom kamatnom stopom važećom, prije promjene uvjeta. Rukovodstvo kontinuirano prati restrukturirane zajmove kako bi se uvjerali u ispunjenje novih uvjeta te sigurnost budućih plaćanja. Navedeni zajmovi predmet su daljnjeg redovnog testiranja na umanjenje vrijednosti na individualnoj ili skupnoj osnovi (ako nisu ocijenjeni na individualnoj osnovi ili ako pripadaju portfelju za koji se provodi umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi) korištenjem originalne efektivne kamatne stope.

Na isti način analiziraju se i rezerviraju potraživanja po financijskom i operativnom najmu, koja se prvenstveno odnose na podružnicu Raiffeisen Leasing.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Na svaki datum izvještavanja, Grupa preispituje sve financijske instrumente kako bi se ustanovilo postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti. Ako takvi dokazi postoje za financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, izmjeren kao razlika između troška stjecanja i sadašnje fer vrijednosti, smanjen za eventualni gubitak od umanjenja vrijednosti te financijske imovine prethodno priznat u računu dobiti i gubitka – eliminira se iz ostale sveobuhvatne dobiti i rezerve fer vrijednosti i prenosi u račun dobiti i gubitka. Ukoliko, u narednom razdoblju, fer vrijednost dužničke vrijednosnice klasificirane kao raspoloživa za prodaju poraste i porast je moguće objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist računa dobiti i gubitka. Gubici od umanjenja vrijednosti vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju ne ukidaju se kroz račun dobiti i gubitka do konačnog prestanka priznavanja te imovine.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Specifični financijski instrumenti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključuju novac u blagajni, novac kod Hrvatske narodne banke, plasmane kod drugih banaka s originalnim rokom dospjeća do tri mjeseca te instrumente u postupku naplate te se vode po amortiziranom trošku u izvještaju o financijskom položaju.

b) Derivativni financijski instrumenti

Grupa koristi derivativne financijske instrumente kako bi ekonomski zaštitila svoju izloženost tečajnom riziku te riziku promjene kamatnih stopa koji proizlaze iz poslovnih, financijskih, ulagačkih aktivnosti te kroz računovodstvo zaštite. U skladu sa svojom politikom ulaganja, Grupa drži ili izdaje određen broj derivativnih financijskih instrumenata isključivo u svrhu trgovanja.

Derivativni financijski instrumenti uključuju devizne ugovore, termenske ugovore i ugovore s terminskim kamatnim stopama, ročnice, kamatne swap ugovore, međuvalutne swap ugovore, opcije i ostale financijske derivative te se inicijalno priznaju po fer vrijednosti koja predstavlja plaćeni iznos za stjecanje instrumenta, umanjen za transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, derivativi se vrednuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost se utvrđuje na temelju kotirane tržišne cijene ili, ukoliko je prikladnije, diskontiranog novčanog toka. Svi derivativni instrumenti iskazuju se kao imovina ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna te kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna.

Neki hibridni ugovori sadrže derivativnu i nederivativnu komponentu. U tim se slučajevima derivativna komponenta naziva se ugrađeni derivativ. Osim kada nije u suprotnosti sa zahtjevima HNB-a, kada ekonomske karakteristike i rizici ugrađenih derivativa nisu blisko vezani za osnovni ugovor i kad se hibridni ugovor sam po sebi ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ugrađeni se derivativ tretira kao zaseban derivativ i klasificira po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, uz priznavanje svih nerealiziranih dobitaka i gubitaka u dobit ili gubitak, osim ako nema pouzdane mjere fer vrijednosti.

Promjene u fer vrijednosti derivativa uključuju se u dobitke umanjene za gubitke od trgovanja vrijednosnicama.

Računovodstvo zaštite

Kod uspostavljanja odnosa zaštite, Grupa formalno utvrđuje i dokumentira odnos zaštite na koji želi primijeniti računovodstvo zaštite te cilj i strategiju upravljanja rizicima za poduzetu zaštitu. Ta dokumentacija uključuje definiranje instrumenta zaštite, zaštićenu stavku ili transakciju, prirodu zaštićenog rizika i način na koji će subjekt procijeniti učinkovitost promjena fer vrijednosti instrumenta zaštite u neutraliziranju izloženosti promjenama fer vrijednosti zaštićene stavke ili novčanih tokova koji se pripisuju zaštićenom riziku. Očekuje se da će takve zaštite biti visoko učinkovite u neutraliziranju promjena fer vrijednosti ili novčanih tijekomova te se redovno ocjenjuju kako bi se utvrdila njihova stvarna visoka učinkovitost tijekom cijelog izvještajnog razdoblja kojem je zaštita namijenjena.

Zaštite koje udovoljavaju strogim kriterijima računovodstva zaštite izložene su i opisane u sljedećim odjeljcima.

Zaštita fer vrijednosti

Grupa primjenjuje zaštitu fer vrijednosti za zaštitu izloženosti promjenama fer vrijednosti priznate imovine ili obveza ili nepriznate čvrste ugovorne obveze ili utvrđenog dijela takve imovine, obveza ili čvrste ugovorne obveze, koja se povezana sa određenim rizikom i može utjecati na dobit ili gubitak.

Promjene fer vrijednosti izvedenica određenih i prihvatljivih kao zaštita fer vrijednosti odmah se uračunavaju u dobit ili gubitak, zajedno sa svim promjenama fer vrijednosti zaštićenog sredstva, odnosno zaštićene obveze koje se mogu povezati sa zaštićenim rizikom. Promjena fer vrijednosti instrumenta zaštite i promjena zaštićene stavke povezana sa zaštićenim rizikom iskazuju se u dobiti ili gubitku unutar stavke koja se odnosi na zaštićenu stavku.

Računovodstvo zaštite prestaje kad Grupa ukine zaštitni odnos, kad instrument zaštite istekne ili je prodan, raskinut ili iskorišten, ili zaštita više ne udovoljava kriterijima računovodstva zaštite. Od toga datuma se usklađenje knjigovodstvenog iznosa zaštićene stavke po osnovi fer vrijednosti povezano sa zaštićenim rizikom amortizira kroz dobit ili gubitak.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Specifični financijski instrumenti (nastavak)

b) Derivativni financijski instrumenti (nastavak)

Od toga dana usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti zaštićene stavke koje se odnosi na promjene fer vrijednosti vezane uz zaštićeni rizik amortizira se kroz račun dobiti i gubitka.

Ukoliko se zaštićena stavka prestaje priznavati, neamortizirana fer vrijednost odmah se priznaje u računu dobiti i gubitka.

c) Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice

Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice koje Grupa posjeduje u svrhu kratkoročnog stjecanja dobiti početno su klasificirani kao financijski instrumenti namijenjeni trgovanju, početno priznati kao financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Trezorski zapisi za koje Grupa ima namjeru i mogućnost držati do dospelja, klasificirani su kao imovina koja se drži do dospelja. Ostali trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice klasificiraju se kao raspoloživi za prodaju.

d) Vlasničke vrijednosnice i ulaganja u otvorene investicijske fondove

Vlasničke vrijednosnice i ulaganja u otvorene investicijske fondove klasificiraju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao raspoloživi za prodaju.

e) Plasmani kod banaka

Plasmani kod banaka su klasificirani kao zajmovi i potraživanja te se vrednuju po amortiziranom trošku smanjenom za umanjenja vrijednosti.

f) Zajmovi komitentima

Zajmovi komitentima iskazuju se po amortiziranom trošku umanjeni za gubitke od umanjenja vrijednosti. U skladu s odredbama HNB-a, amortizacija diskonta unutar gubitaka od umanjenja vrijednosti uključuje se u gubitke od umanjenja vrijednosti.

g) Ulaganja u podružnice i pridružena društva

U odvojenim financijskim izvješćima Banke ulaganja u podružnice i pridružena društva iskazuju po trošku stjecanja umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. Ulaganja u podružnice konsolidiraju se metodom pune konsolidacije u konsolidiranim izvješćima Grupe, dok se ulaganja u pridružena društva obračunavaju metodom udjela.

h) Uzeti zajmovi i podređene obveze

Kamatonosni zajmovi i podređene obveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortiziranom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospelju priznaje se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja zajma i subordiniranog duga metodom efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Specifični financijski instrumenti (nastavak)

i) Ugovori s pravom reotkupa

Grupa ulazi u ugovore o ponovnoj kupnji/(prodaji) suštinski istih ulaganja na određeni datum u budućnosti po fiksnoj cijeni. Ulaganja koja su kupljena s obvezom ponovne prodaje u budućnosti ne priznaju se u bilanci. Izdaci temeljem tih ugovora priznaju se kao dani zajmovi bankama ili komitentima. Također se evidentira da su kupljena potraživanja osigurana odgovarajućim vrijednosnicama iz ugovora o reotkupu. Ulaganja prodana temeljem ugovora o reotkupu i nadalje se priznaju u izvješću o financijskom položaju i iskazuju u skladu računovodstvenom politikom za odnosnu financijsku imovinu po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti, kako je prikladno. Primici od prodaje ulaganja prikazuju se kao obveze prema bankama ili komitentima.

Razlika između iznosa koji se plaća kod prodaje i iznosa koji se plaća kod reotkupa razgraničava se kroz razdoblje transakcije i uključuje u prihod ili rashod od kamata.

Također Grupa ulazi u transakcije prodaje uz reotkup odnosno povezane transakcije. U skladu sa suštinom, povezane transakcije se prikazuju kao i ugovori o ponovnoj kupnji (prodaji), kao što je prethodno opisano.

j) Tekući računi i depoziti banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasificiraju se kao ostale obveze i početno vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno iskazuju po njihovom amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope.

Porez na dobit

Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u dobit ili gubitak, izuzevši stavke koje su direktno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pri čemu se porez također priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, sukladno poreznim stopama važećim na dan izvješća o financijskom položaju, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih na dan izvješća o financijskom položaju.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji društvo očekuje, na datum izvješćivanja, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u izvješću o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvješćivanja, Grupa ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

Dodatni porez na dobit, proizašao prilikom distribucije dividende, priznaje se u trenutku priznavanja povezane obveze za plaćanje dividende.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se po povijesnom trošku ili procijenjenom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i, ukoliko postoje, umanjena vrijednosti.

Grupa priznaje neto knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme po trošku zamjene dijela te imovine ukoliko je trošak nastao ili je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi sadržane u imovini nastajati te se nabavna vrijednost te imovine može pouzdano procijeniti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak po nastanku.

Najam u kojem Grupa kao najmodavac preuzima suštinski sve rizike i koristi od vlasništva klasificira se kao operativni najam. Postrojenja i oprema čije je stjecanje povezano s takvim najmovima izraženi su po iznosu koji odgovara njihovoj fer vrijednosti ili sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma na početku najma, ovisno o tome koji je iznos manji, umanjenim za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjena vrijednosti. Imovina pod operativnim najmom amortizira se linearnom metodom, umanjivanjem troška imovine tijekom procijenjenog razdoblja najma do njihove preostale nadoknadive vrijednosti.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom kako bi se trošak imovine rasporedio do preostale vrijednosti tijekom procijenjenog korisnog vijeka. Zemljišta te imovina u pripremi se ne amortiziraju. Procijenjeni korisni vijek upotrebe imovine, naveden je u nastavku.

	2015.	2014.
Zgrade	50 godina	50 godina
Oprema	4 – 10 godina	4-10 godina
Uredski namještaj	4 godine	4 godine
Imovina u operativnom najmu (ovisno o trajanju ugovora, amortizacija do ostatka vrijednosti)	2 – 20 godina	2 – 20 godina

Preostala vrijednost imovine, metoda amortizacije te procijenjeni korisni vijek, pregledavaju se na svaki datum izvješćivanja, te po potrebi usklađuju. Neto knjigovodstvena vrijednost imovine se odmah umanjuje do nadoknadivog iznosa ukoliko je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa. Dobici i gubici od prodaje određuju se kao razlika naplaćenog iznosa i neto knjigovodstvene vrijednosti, te se uključuju u dobit ili gubitak.

Zalihe i imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja

Grupa povremeno preuzima nekretnine i ostalu imovinu u zamjenu za podmirivanje svojih potraživanja po zajmovima i predujmovima te ugovorima o operativnom i financijskom najmu. Zalihe također uključuju vraćene objekte najma. Takve nekretnine i ostala imovina priznaju se inicijalno po neto nadoknadivoj vrijednosti povezanog potraživanja ili po trenutnoj fer vrijednosti navedene imovine, ovisno o tome koja je niža. Naknadno vrednovanje je po nižem od troška nabave i nadoknadive vrijednosti. Grupa ovako preuzetu imovinu pokušava prodati, a u iznimnim slučajevima je koristi za vlastitu upotrebu.

Prihodi ili rashodi od prodaje te imovine priznaju se kroz račun dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vodi se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti. Trošak proizašao iz aktivnosti razvoja priznaje se kao nematerijalna imovina ukoliko su ispunjeni svi zahtjevi sukladno MRS-u 38 "Nematerijalna imovina". Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Troškovi povezani s razvojem i održavanjem nematerijalne imovine priznaju se kao trošak po nastanku. U skladu sa odlukom HNB-a, nematerijalne imovina uključuje ulaganja na tuđoj imovini.

Nematerijalna imovina amortizira se linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog ekonomskog vijeka upotrebe kako slijedi:

	2015.	2014.
Ulaganja na tuđoj imovini (ovisno o trajanju ugovora o najmu)	1 - 20 godina	1 - 20 godina
Software	5-8 godina	5-8 godina

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Grupe osim odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo postojanje ili indikacije umanjenja vrijednosti.

Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za imovinu koja nema konačan korisni vijek upotrebe te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi i goodwill, nadoknadivi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac veća od njezinog nadoknadivog iznosa. Jedinica koja generira novac je najmanja prepoznata grupa imovine koja generira novčane tokove, a koji se mogu zasebno identificirati od onih za drugu imovinu i obveze. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat za imovinu koja generira novac raspodjeljuje se umanjujući knjigovodstvenu vrijednost imovine unutar te jedinice (skupine jedinica) na linearnoj osnovi.

Nadoknadivi iznos imovine i jedinice koja generira novac je vrijednost imovine u upotrebi ili neto prodajna cijena, ovisno o tome koji je iznos viši. Vrijednost u upotrebi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja radi utvrđivanja da li je gubitak umanjen ili više niti ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti. Jednom priznati gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla se naknadno ne ukida.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Rezervacije za obveze i troškove

Rezervacije se priznaju kad Grupa ima sadašnju obvezu kao posljedicu prošlih događaja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Rezervacije se priznaju kad Grupa ima sadašnju obvezu kao posljedicu prošlih događaja i ako postoji vjerojatnost da će za podmirenje obveze biti potreban odljev resursa. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na temelju uvida u pojedinačne stavke, nedavnih ostvarenih gubitaka, trenutanih gospodarstvenih okolnosti, karakteristika rizika različitih kategorija transakcija, kao i drugih relevantnih čimbenika.

Rezervacije se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervacija izvorno priznata. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezervacija se ukida.

Najmovi – Grupa kao najmodavac

a) Financijski najam

Najam kod kojeg Grupa kao najmodavac prenosi suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo te imovine primatelju najma klasificiraju se kao financijski najam. Potraživanje se priznaje u iznosu koji odgovara sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma, uključujući garantiranu rezidualnu vrijednost. Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koje se priznaje kroz razdoblje najma metodom efektivne kamatne stope. Potraživanja po financijskom najmu uključena su u zajmove komitentima.

b) Operativni najam

Najam kod kojeg Grupa kao davatelj najma zadržava suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo uključuje se u materijalnu i nematerijalnu imovinu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Prihod od najma imovine u operativnom najmu priznaje se u dobit ili gubitak po linearnoj metodi tijekom trajanja najma.

Primanja zaposlenih

a) Definirani mirovinski doprinosi

Grupa uplaćuje doprinose u planirana osiguranja prema obvezanoj ugovornoj osnovi. Grupa nema drugih obveza plaćanja nakon uplate doprinosa. Doprinosi se priznaju kao trošak priznat kao primanja zaposlenih kada nastaje. Budući da Grupa knjiži otpremnine prema aktuarskim izračunima, svi dobitci i gubitci uslijed povećanja, odnosno smanjenja sadašnje vrijednosti obveza po definiranim naknadama, a povezani su s aktuarskim rizikom, iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

b) Dugoročna primanja za godine rada

Banka dodjeljuje zaposlenicima jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći metodu projicirane kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za dugoročna primanja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Primanja zaposlenih (nastavak)

c) Mirovinsko osiguranje

Rezervacije za mirovinsko osiguranje podružnice Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.o.o. obračunao je ovlašteni aktuar Grupe, u skladu s metodom koju propisuje Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima i uplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Dividende

Dividende se priznaju kada su odobrene od strane dioničara na Godišnjoj skupštini.

Dionički kapital

Dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih redovnih i neotkupivih povlaštenih dionica klasificiranih kao kapital na koje se plaćaju dividende prema nahođenju redovnih dioničara, te je izražen u kunama po nominalnoj vrijednosti.

Vlastite dionice

Kada Banka kupuje obične ili preferencijalne dionice, plaćeni iznos predstavlja odbitnu stavku od kapitala i rezervi koji pripadaju dioničarima Banke, dok se dionice ne ponište, ponovno izdaju ili prodaju. Kada se takve dionice, koje se klasificiraju kao vlastite dionice, naknadno prodaju ili ponovno izdaju, primljeni iznos, umanjen za transakcijske troškove, uključuje se u kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima Banke.

Zadržana dobit

Sva dobit za godinu nakon raspodjele prenosi se u rezerve, u skladu s odlukom Glavne skupštine.

Zarada po dionici

Banka prikazuje zaradu po dionici na svoje redovne dionice. Zarada po dionici se računa dijeleći pripadajuću neto dobit redovnim dioničarima Banke sa vaganim prosječnim brojem redovnih dionica na kraju razdoblja.

Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzima izvanbilančne kreditne obveze koje vodi u izvanbilančnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvaćaju garancije, akreditive i neiskorištene okvirne kredite. Banka navedene preuzete financijske obveze iskazuje u izvještaju o financijskom položaju Grupe ako i kad iste postanu plative.

Poslovi u ime i za račun trećih osoba

Grupa upravlja imovinom u ime ostalih društava i stanovništva za što naplaćuje naknadu. Ti iznosi ne predstavljaju imovinu Grupe te su isključeni iz izvješća o financijskom položaju Grupe.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Grupa procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se pregledavaju i temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima poput očekivanog tijeka budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfelja Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklada neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza tijekom sljedećeg obračunskog razdoblja u računu dobiti i gubitka, opisani su u nastavku. Značajne prosudbe učinjene u određivanju najprikladnije metodologije za procjenu fer vrijednosti financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti, također su opisane u nastavku.

Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Banka prati kreditnu sposobnost svojih komitenata na kontinuiranoj osnovi. U skladu sa zahtjevima HNB-a, potreba za umanjenjem vrijednosti bilančne i izvanbilančne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se najmanje kvartalno. Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom su priznati u odnosu na neto knjigovodstvenu vrijednost zajmova pravnim osobama i stanovništvu (kao što je sažeto u Bilješci 11), plasmane i zajmove drugim bankama (sažeto u Bilješci 9) te kao rezervacije za obveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilančne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva (sažeto u Bilješkama 23 i 43). Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Sažetak gubitaka od umanjenja vrijednosti	Bilješka	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Gubici od umanjenja vrijednosti bilančne izloženosti	6,7,9,11,12,17	2.964	2.785	2.846	2.653
Rezervacije po izvanbilančnoj izloženosti	23	118	116	118	116
		3.082	2.901	2.964	2.769

Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku

Grupa prvo procjenjuje postoji li objektivan dokaz umanjenja vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna (uglavnom izloženost prema pravnim osobama) te zbirno za imovinu koja nije pojedinačno značajna (uglavnom izloženost stanovništvu). Međutim, imovina procijenjena zasebno kao neumanjena je tada uključena u grupu imovine sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Taj se portfelj tada razmatra zbirno radi umanjenja vrijednosti.

Grupa procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da vidljivi podaci ukazuju na vjerojatnost mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih novčanih tokova imovine ili portfelja imovine. Kao dokaz se uzima neredovitost otplate ili ostale indikacije financijskih poteškoća uzimatelja zajma, te nepovoljne promjene u ekonomskim uvjetima u kojima zajmoprimci posluju ili u vrijednosti ili naplativosti sredstava osiguranja, i kada se te promjene mogu povezati sa navedenim nepoštivanjem uvjeta.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku (nastavak)

Grupa uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja kada ocjenjuje umanjenje, te koristi iskustvo u procjeni u slučajevima kada su razmotreni podaci potrebni za procjenu umanjenja ograničeni. U procjenjivanju umanjenja vrijednosti za stavke koje su pojedinačno ili zajednički ocjenjene kao umanjene, Grupa koristi „flow rate“ model za portfelj stanovništva razvijen od strane vlasnika Banke u Austriji. Grupa također uzima u obzir gubitak od umanjenja vrijednosti propisan od strane HNB-a, koji se temelji na kašnjenju dospjelih iznosa. U procjeni iznosa umanjenja vrijednosti za stavke koje su pojedinačno ocijenjene kao umanjene za portfelj pravnih osoba, Grupa koristi model diskontiranog novčanog toka.

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih zajmova i potraživanja te stope priznatih umanjenja, bili su kako slijedi:

	2015.			2014.		
	Pravne osobe	Stanovništvo	Ukupno	Pravne osobe	Stanovništvo	Ukupno
Grupa						
Bruto izloženost (u milijunima kn)	2.621	1.264	3.885	2.746	1.216	3.962
Stopa umanjenja (u %)	74	60	69	64	64	64
Banka						
Bruto izloženost (u milijunima kn)	2.522	1.245	3.767	2.615	1.189	3.804
Stopa umanjenja (u %)	73	61	69	64	65	64

Svako dodatno povećanje stope umanjenja za jedan postotni poen prema bruto izloženosti na dan 31. prosinca 2015. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjenja vrijednosti u iznosu od 37,67 milijuna kuna (2014.: 38,0 milijuna kuna) za Banku te dodatnih gubitaka od umanjenja u iznosu od 38,9 milijuna kuna (2014.: 39,6 milijuna kuna) za Grupu.

Iznos umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2015. procijenjen na osnovi portfelja Banke iznosio je 359 milijuna kuna (2014.: 322 milijuna kuna) relevantne bilančne i izvanbilančne izloženosti. Ukupan iznos tog umanjenja vrijednosti temeljenog na portfelju iznosio je 1,3% (2014.: 1,1%) bilančne izloženosti te 1% (2014.: 1%) izvanbilančne izloženosti kreditnom riziku komitenata, u oba slučaja neto od iznosa individualno procijenjenih kao umanjenih.

Fer vrijednost derivativa

Fer vrijednost OTC derivativa određuje se korištenjem tehnika vrednovanja. Korištene tehnike vrednovanja za određivanje fer vrijednosti (na primjer modeli), provjeravaju se i periodički pregledavaju od strane kvalificirane neovisne osobe koja nije sudjelovala u njihovom kreiranju. Svi modeli certificirani su prije upotrebe i definirani tako da osiguraju rezultate koji će biti odraz stvarnih podataka i usporedivih tržišnih cijena.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

a) Fer vrijednost trezorskih zapisa

Banka određuje fer vrijednost trezorskih zapisa koje izdaje Ministarstvo financija Republike Hrvatske primjenom internog modela koji uključuje preostalo razdoblje do dospijeca i zadnje raspoložive aukcijske cijene sličnih instrumenata. Knjigovodstvena vrijednost trezorskih zapisa klasificiranih kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 2015. godine iznosila je 127 milijuna kuna (2014.: 1.063 milijuna kuna).

b) Rezervacije za otpremnine

Kod izračuna potrebnih rezervacija za otpremnine, Grupa diskontira očekivane buduće novčane tokove koji proizlaze iz navedenih obveza, primjenom diskontnih stopa koje, prema mišljenju Uprave Banke, najbolje predstavljaju vremensku vrijednost novca.

c) Rezervacije za sudske sporove

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedica događaja u prošlosti, kad je vjerojatan odljev resursa s ekonomskim koristima kako bi obveza bila podmirena i kad je iznos obveze moguće pouzdano procijeniti. Uprava Grupe održava rezerviranja na razini koju smatra dostatnom za pokriće nastalih gubitaka, a dostatnost utvrđuje na temelju pregleda pojedinačnih stavki potraživanja, postojećih pravnih okolnosti i drugih relevantnih čimbenika.

Prema odluci HNB-a, kreditna institucija dužna je sudske sporove razvrstati u rizičnu skupinu A (bez utvrđenog rizika gubitka ili odljeva novca, odnosno do 10% odljeva ukupno procijenjenog iznosa), rizičnu skupinu B (utvrđeni rizik gubitka ili odljev novca između 10 i 70% ukupno procijenjenog iznosa) ili C (utvrđen visok rizik gubitka, odnosno odljev veći od 70% ukupno procijenjenog iznosa). Kod utvrđivanja sadašnje vrijednosti budućih odljeva novca a uzimajući u obzir sve čimbenike koji su utjecali ili će utjecati na učinak vremena na vrijednost novčanih sredstava, Banka primjenjuje diskontnu stopu u visini zakonom propisane zakonske kamate i eskontne stope HNB-a važeće na zadnji dan polugodišta koje je neposredno prethodilo tekućem, uvećan za 8 baznih bodova kod sudskih sporova koje protiv Banke vode korporativni subjekti, odnosno 5 baznih bodova za sve druge sudske sporove koji se vode protiv Banke.

Rezerviranja za sudske sporove evidentiraju se u poslovnim knjigama banaka kao trošak rezerviranja razdoblja u kojem su rezerviranja iskazana.

Kao što je navedeno u bilješci 23, Grupa i Banka rezervirale su 59 milijuna kuna (2014.: 59 milijuna kuna), odnosno 50 milijuna kuna (2014.:49 milijuna kuna), za glavnice i kamate po obvezama za sudske sporove, što rukovodstvo procjenjuje dovoljnim. Navedeni iznosi predstavljaju najbolju procjenu Grupe za gubitke po sudskim sporovima, iako stvarni gubitak po sudskim sporovima koji se vode protiv Grupe može biti značajno drugačiji. Za rukovodstvo nije praktično procijeniti financijski učinak promjena u pretpostavkama na temelju kojih rukovodstvo procjenjuje potrebu za rezervacijama.

Kao što je objašnjeno u bilješci 23, Banka je tuženik, zajedno sa sedam drugih banaka u Republici Hrvatskoj, u sudskom sporu koji je inicirao tužitelj "Potrošač" Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača pod optužbom da su tužene banke protupravno odobravale kredite vezane za švicarski franak ("CHF") fizičkim osobama te time povrijedile njihova prava temeljem Zakona o zaštiti potrošača ("CHF krediti"). Tijekom 2015. izmjenom zakona o potrošačkom kreditiranju regulirana je konverzija CHF kredita u EUR. 9. travnja 2015. utvrđena je ništetnost odredbe ugovora o kreditu ugovorenom s otplatom u protuvrijednosti CHF koja je davala pravo Banci na jednostrano mijenjanje visine kamatne stope.

Na dan 22. rujna 2015. izglasan je Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o kreditnim institucijama („Zakon“) kojim se regulira konverzija prihvaćanja kredita u švicarskim francima u eurske kredite. Novi Zakon je utjecao i na tužbu udruge „Potrošač“ na način da nakon konverzije više nema pravnog temelja da klijenti potražnju povrat preplaćenih kamata, budući da su ti iznosi uzeti u obzir u dodacima ugovoru kojima se prihvaća konverzija.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

d) *Konverzija CHF kredita denominiranih u ili vezanih za švicarski franak*

Banka je u periodu od 2001. godine do 2014. godine odobravalala kredite fizičkim osobama denominirane u ili vezane za švicarski franak ("CHF").

U početku odobravanja takvih kredita, građani su imali pogodnost nižih kamatnih stopa u CHF-u. Međutim, od 2006. godine CHF LIBOR stopa je počela rasti, što je rezultiralo povećanjem kamatnih stopa na CHF kredite od strane Banke. Osim toga, prvotno u 2009. godini te potom u 2015. godini CHF je snažno aprecirao u odnosu na kunu (i euro), što je dodatno povećalo mjesečne rate, dok je CHF LIBOR stopa znatno smanjena.

Uslijed navedenih kretanja, Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača „Potrošač” inicirao je sudski spor protiv sedam banaka u Republici Hrvatskoj, uključujući i Banku, pod optužbom da su tužene banke protupravno odobravalale kredite u i vezane za švicarski franak fizičkim osobama ("CHF krediti") te time povrijedile njihova prava temeljem Zakona o zaštiti potrošača.

U međuvremenu, kao odgovor na aprecijaciju tečaja u 2015. godini, u siječnju 2015. godine izmijenjen je Zakon o potrošačkom kreditiranju čime je, kao privremena mjera u trajanju od jedne godine, fiksiran tečaj za CHF kredite na razini 6,39 kuna za 1 CHF, za anuitete odnosno obroke u redovitoj otplati. Efekt fiksiranja tečaja za CHF kredite za Banku iznosi 37 milijuna kn (uključujući dobrovoljni prolongat fiksiranja tečaja do 31. ožujka 2016. godine) a prikazan je unutar pozicije Neto dobit od trgovanja i financijske imovine raspoložive za prodaju.

22. rujna 2015. godine donesen je novi Zakon o izmjeni i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju (u nastavku „Izmjena zakona”) kojim je, kao trajnom mjerom, regulirana konverzija CHF kredita u EUR. Izmjena zakona stupila je na snagu 30. rujna 2015. godine. U skladu s navedenom Izmjenom zakona, konverzija CHF kredita u EUR provodi se na način da se položaj korisnika kredita u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit u EUR, a položaj korisnika kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Navedena Izmjena zakona dala je bankama rok od 45 dana, od dana stupanja na snagu Izmjene Zakona, da dostave potrošaču izračun konverzije kredita, sa stanjem na dan 30. rujna 2015, a potrošaču rok od 30 dana da odgovori ukoliko prihvaća konverziju. Rok za samu konverziju, po prihvaćanju konverzije, nije specificiran.

Banka je 18. siječnja 2016. godine ponovila izračun konverzije kredita klijentima. Ponovljenim izračunom konverzije primijenjene su povoljnije kamatne stope za klijente koji usmjeravaju svoja redovna primanja na račun u RBA (primarni klijenti), kao i usklađenja kamatnih stopa koja su se provodila za primarne klijente tijekom razdoblja otplate kredita, odnosno od datuma isplate kredita do 30. rujna 2015. godine. S obzirom na ponovljeni izračun konverzije Banka nije izvršila konverziju do 31. prosinca 2015.

Ukupan gubitak za Banku i Grupu prema procijenjenom iznosu gubitka koji će nastati zbog konverzije iznosi 617 milijuna kn i prikazan je u dobiti i gubitku na poziciji Rezerviranje za obveze i troškove, a u izvještaju o financijskom položaju na poziciji Rezervacije za obveze i troškove.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

d) Konverzija CHF kredita denominiranih u ili vezanih za švicarski franak (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje broj partija i knjigovodstvenu vrijednost kredita obuhvaćenih konverzijom:

	30. rujna 2015.		Procijenjeni gubitak od konverzije
	Broj partija	Knjigovodstvena vrijednost milijuni kuna	milijuni kuna
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	2.383	883	297
Dospjeli neumanjene vrijednosti	1.986	795	251
Umanjene vrijednosti	382	229	69
Bruto	4.751	1.907	617
Identificirani gubici		(98)	
Neto od rezervacija za umanjenje vrijednosti		1.809	

Banka je naknadno u 2016. odlučila da će u konverziju ući i prethodno otkazani krediti koji su kod otkaza bili pretvoreni u kune. Efekti konverzije ovih kredita bit će iskazani u računu dobiti i gubitka u 2016. godini.

e) Mirovinsko osiguranje

U skladu sa zakonskim okvirom, Grupa pruža mogućnost članovima dobrovoljnih i obveznih mirovinskih fondova prijenos sredstava kad se ispune uvjeti, u mirovinsko osiguravajuće društvo prema izboru člana. Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. je trenutno jedino mirovinsko osiguravajuće društvo u Hrvatskoj. Mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje mirovine, u skladu sa Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i odredbama sklopljenog ugovora o mirovini – u okviru obveznog ili dobrovoljnog mirovinskog osiguranja. Mirovine se isplaćuju iz imovine za pokriće tehničkih pričuva koje izračunava imenovani ovlašteni aktuar mirovinskog osiguravajućeg društva sukladno dobroj aktuarskoj praksi i zakonu. Rukovodstvo smatra da su obračunate tehničke pričuve dostatne.

f) Odgođeni porezi

Odgođeni porezi priznaju se vezano uz porezne gubitke i odbitne privremene razlike do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i za koju se gubici mogu koristiti. Rukovodstvo smatra da je priznata odgođena porezna imovina u cijelosti nadoknativa.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

g) *Klasifikacija ugovora o najmu*

Grupa je najmodavac u operativnim i financijskim najmovima. Kada je Grupa najmodavac u ugovoru o najmu kojim se prenose svi rizici i koristi od imovine na najmoprimca, tada se ugovor klasificira kao financijski najam. Svi ostali najmovi se klasificiraju kao operativni te se povezana imovina uključuje u nekretnine i opremu u operativnom najmu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Kod određivanja bi li najam trebao biti klasificiran kao operativni ili financijski, Grupa uzima u obzir zahtjeve Međunarodnog računovodstvenog standarda *17 Najmovi*.

h) *Utvrđivanje kontrole*

Sukladno zahtjevima MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji, Grupa na redovnoj osnovi razmatra ima li kontrolu nad značajnim aktivnostima dužnika koji su u financijskim problemima te nisu u mogućnosti redovno otplaćivati svoje kreditne obveze prema Grupi. Grupa je za 2015. ocijenila da ne postoje dužnici koje bi trebala konsolidirati, što je konzistentno sa zaključkom za 2014. godinu.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima

Segment je zasebno prepoznatljivi dio Grupe koji se bavi ili prodajom proizvoda, odnosno davanjem usluga (poslovni segment), odnosno prodajom proizvoda i/ili davanjem usluga u određenom gospodarskom području (teritorijalni segment) i izložen je rizicima i nagradama različitim od onih kojima su izloženi drugi segmenti. Osnovne informacije o segmentima su predstavljane u odnosu na poslovne segmente Grupe. Primarni format poslovnih segmenata je temeljen na Upravi Banke i internoj strukturi izvještavanja.

Poslovni segmenti

Grupa obuhvaća sljedeće glavne poslovne segmente:

<i>Poslovanje s pravnim osobama</i>	Uključuje kreditno poslovanje, depozitno poslovanje i ostale transakcije sa pravnim osobama i poslove najma na nivou Grupe;
<i>Poslovanje sa stanovništvom</i>	Uključuje kreditno poslovanje, depozitno poslovanje i ostale transakcije i iznose sa stanovništvom;
<i>Riznica</i>	obavlja financiranje Grupe te objedinjene aktivnosti upravljanja rizicima kroz uzete zajmove, korištenje derivativa za potrebe upravljanja rizicima te investiranje u likvidnu imovinu kao što su kratkoročni plasmani te dužničke vrijednosnice pravnih osoba i država;
<i>Upravljanje imovinom</i>	Uključuje upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima na nivou Grupe;
<i>Zajedničke usluge</i>	Uključuje aktivnosti upravljanja nekretninama i centralizirane usluge promidžbe i marketinga Grupe.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2015. Grupa milijuni kuna	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Upravljanje imovinom	Zajedničke usluge	Neraspoređene stavke	Ukupno 2015.
Neto prihod od kamata	324	535	124	26	24	-	1.033
Neto prihod od naknada i provizija	180	115	10	152	5	-	462
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	276	5	52	146	16	-	495
Prihodi iz poslovanja	780	655	186	324	45	-	1.990
Troškovi iz poslovanja	(440)	(466)	(56)	(226)	(43)	-	(1.231)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(180)	(139)	-	-	-	-	(319)
Rezerviranja za obveze i troškove	(2)	(620)	-	-	-	-	(622)
Rashodi iz poslovanja	(622)	(1.225)	(56)	(226)	(43)	-	(2.172)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	158	(570)	130	98	2	-	(182)
Porez na dobit	-	-	-	-	-	32	32
Dobit/(gubitak) za godinu	158	(570)	130	98	2	32	(150)
Imovina po segmentu	8.428	10.196	12.030	559	1.243	-	32.456
Neraspoređena imovina	-	-	-	-	-	2.602	2.602
Ukupno imovina	8.428	10.196	12.030	559	1.243	2.602	35.058
Obveze po segmentu	11.017	14.566	3.363	403	1.315	-	30.664
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	4.394	4.394
Ukupno kapital, rezerve i obveze	11.017	14.566	3.363	403	1.315	4.394	35.058

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2014. Grupa milijuni kuna	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Upravljanje imovinom	Zajedničke usluge	Neraspoređene stavke	Ukupno 2014.
Neto prihod od kamata	414	562	155	24	27	-	1.182
Neto prihod od naknada i provizija	177	114	1	115	4	-	411
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	288	30	55	182	10	-	565
Prihodi iz poslovanja	879	706	211	321	41	-	2.158
Troškovi iz poslovanja	(489)	(460)	(42)	(249)	(46)	-	(1.286)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(279)	(104)	(13)	-	(1)	-	(397)
Rezerviranja za obveze i troškove	(5)	(5)	-	-	-	-	(10)
Rashodi iz poslovanja	(773)	(569)	(55)	(249)	(47)	-	(1.693)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	106	137	156	72	(6)	-	465
Porez na dobit	-	-	-	-	-	(101)	(101)
Dobit/(gubitak) za godinu	106	137	156	72	(6)	(101)	364
Imovina po segmentu	9.404	10.528	11.510	510	1.412	-	33.364
Neraspoređena imovina	-	-	-	-	-	2.523	2.523
Ukupno imovina	9.404	10.528	11.510	510	1.412	2.523	35.887
Obveze po segmentu	11.485	13.955	3.464	389	1.477	-	30.770
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	5.117	5.117
Ukupno kapital, rezerve i obveze	11.485	13.955	3.464	389	1.477	5.117	35.887

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2015. Banka milijuni kuna	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Neraspoređene stavke	Ukupno 2015.
Neto prihod od kamata	270	535	124	-	929
Neto prihod od naknada i provizija	196	115	10	-	321
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	86	5	107	-	198
Prihodi iz poslovanja	552	655	241	-	1.448
Troškovi iz poslovanja	(300)	(466)	(56)	-	(822)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(175)	(139)	-	-	(314)
Rezerviranja za obveze i troškove	(3)	(620)	-	-	(623)
Rashodi iz poslovanja	(478)	(1.225)	(56)	-	(1.759)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	74	(570)	185	-	(311)
Porez na dobit	-	-	-	70	70
Dobit/(gubitak) za godinu	74	(570)	185	70	(241)
Imovina po segmentu	7.401	10.196	12.030	-	29.627
Neraspoređena imovina	-	-	-	1.554	1.554
Ukupno imovina	7.401	10.196	12.030	1.554	31.181
Obveze po segmentu	9.237	14.567	3.363	-	27.167
Kapital i rezerve	-	-	-	4.014	4.014
Ukupno kapital, rezerve i obveze	9.237	14.567	3.363	4.014	31.181
2014. Banka milijuni kuna	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Neraspoređene stavke	Ukupno 2014.
Neto prihod od kamata	341	562	155	-	1.058
Neto prihod od naknada i provizija	194	114	1	-	309
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	99	30	108	-	237
Prihodi iz poslovanja	634	706	264	-	1.604
Troškovi iz poslovanja	(351)	(460)	(42)	-	(853)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(259)	(104)	(13)	-	(376)
Rezerviranja za obveze i troškove	(6)	(5)	-	-	(11)
Rashodi iz poslovanja	(616)	(569)	(55)	-	(1.240)
Dobit prije oporezivanja	18	137	209	-	364
Porez na dobit	-	-	-	(70)	(70)
Dobit za godinu	18	137	209	(70)	294
Imovina po segmentu	7.966	10.528	11.510	-	30.004
Neraspoređena imovina	-	-	-	1.415	1.415
Ukupno imovina	7.966	10.528	11.510	1.415	31.419
Obveze po segmentu	9.171	13.957	3.464	-	26.592
Kapital i rezerve	-	-	-	4.827	4.827
Ukupno kapital, rezerve i obveze	9.171	13.957	3.464	4.827	31.419

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

6. Novac i računi kod banaka

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Novac u blagajni	762	571	762	571
Instrumenti u postupku naplate	1	1	1	1
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	1.735	1.213	1.735	1.213
Tekući računi kod drugih banaka				
- kod matične Banke	24	8	20	8
- kod drugih banaka u Raiffeisen Bank International AG ("RBI") grupi	18	2	18	2
- kod drugih banaka	121	53	121	53
	2.661	1.848	2.657	1.848
Rezervacija za umanjene vrijednosti	(24)	(14)	(24)	(14)
	2.637	1.834	2.633	1.834

a) Kretanje gubitaka od umanjenja vrijednosti za novac i račune kod banaka

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Neidentificirani gubici Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	14	13	14	13
Neto trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	10	1	10	1
Na dan 31. prosinca	24	14	24	14

7. Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Obvezna pričuva u domaćoj valuti	1.730	1.718	1.730	1.718
Obvezna pričuva u stranoj valuti	272	267	272	267
	2.002	1.985	2.002	1.985
Rezervacija za umanjene vrijednosti	(25)	(22)	(25)	(22)
	1.977	1.963	1.977	1.963

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

7. Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke (nastavak)

a) Kretanje gubitaka od umanjenja vrijednosti za obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke

	Neidentificirani gubici			
	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	22	23	22	23
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	3	(1)	3	(1)
Na dan 31. prosinca	25	22	25	22

Obvezna pričuva predstavlja iznose koje je potrebno deponirati kod Hrvatske narodne banke ("HNB").

Kunski dio obvezne pričuve na dan 31. prosinca 2015. godine iznosio je 12% odgovarajućih kunskih depozita (2014.: 12%). Najmanje 70% (2014.: 70%) ukupne obvezne pričuve mora biti deponirano na posebnom računu kod HNB-a, dok se ostatak može držati u gotovini i/ili na žiro-računima. Na kraju godine Banka je držala 70% (2014.: 70%) ukupne obveze na posebnom računu obvezne pričuve kod HNB-a.

Na dan 31. prosinca 2015. godine devizni dio obvezne pričuve iznosio je 12% (2014.: 12%) deviznih depozita stanovništva, depozita pravnih osoba i uzetih deviznih zajmova.

Na dan 31. prosinca 2015. godine 60% (2014.: 60%) deviznog dijela obvezne pričuve deponiran je kod HNB-a u skladu s propisima, a preostali dio deponiran je kod stranih banaka u skladu s kriterijima HNB-a. U skladu sa zahtjevima 75% (2014.: 75%) ukupnog deviznog dijela obvezne pričuve uključuje se u kunski dio obvezne pričuve i održava se u kunama sukladno propisima HNB-a.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

8. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Instrumenti koji se drže radi trgovanja				
Dužničke vrijednosnice:				
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	683	511	683	511
- obveznice stranih država, kotiraju na burzi	638	512	638	512
- trezorski zapisi Ministarstva financija	61	529	61	529
- obveznice banaka, kotiraju na burzi	326	197	326	197
- vrijednosnice društava, kotiraju na burzi	-	36	-	36
	1.708	1.785	1.708	1.785
Vlasničke vrijednosnice, kotiraju na burzi	8	9	8	9
Pozitivna fer vrijednost OTC derivativnih instrumenata	69	88	79	100
Pozitivna fer vrijednost OTC spot kupoprodaja	1	-	1	-
	70	88	80	100
Ukalkulirana kamata	12	16	12	16
Ukupno instrumenti koji se drže radi trgovanja	1.798	1.898	1.808	1.910
Financijska imovina određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka				
Dužničke vrijednosnice:				
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	256	224	-	-
- obveznice banaka, kotiraju na burzi	22	18	22	18
- vrijednosnice društava, kotiraju na burzi	140	267	123	266
- trezorski zapisi Ministarstva financija	66	534	-	472
	484	1.043	145	756
Vlasničke vrijednosnice	1	-	-	-
Ulaganja u investicijske fondove kojima upravljaju povezane i treće osobe	1	11	-	-
Ukalkulirana kamata	7	5	1	3
Ukupno financijska imovina određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka	493	1.059	146	759
UKUPNO	2.291	2.957	1.954	2.669

Ulaganje u trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske u iznosu 66 milijuna kuna (2014.: 62 milijuna kuna) predstavlja garantni depozit, sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima i Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima. U izvještaju za 2015. godini Grupa je sukladno klasifikaciji od strane podružnice iskazala navedeno ulaganje u sklopu financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te je korigiran i usporedni podatak za 2014. godinu.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

9. Plasmani i zajmovi drugim bankama

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Zajmovi	130	118	182	170
Depoziti	843	962	826	942
Depoziti kod Hrvatske narodne banke	-	370	-	370
	973	1.450	1.008	1.482
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(18)	(22)	(17)	(21)
	955	1.428	991	1.461

Stanja na računima kod Hrvatske narodne banke odnose se na obvezne kunske blagajničke zapise HNB-a koji su dospjeli 12. prosinca 2015. godine. Alternativni prikaz ovih blagajničkih zapisa bio bi u okviru obvezne pričuve kod HNB-a.

a) Kretanje gubitaka od umanjenja vrijednosti plasmana i zajmova drugim bankama

Grupa	2015.			2014.		
	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	5	17	22	5	16	21
Neto (otpuštanje)/trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	-	(4)	(4)	-	1	1
Na dan 31. prosinca	5	13	18	5	17	22

Banka	2015.			2014.		
	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	5	16	21	5	16	21
Neto otpuštanje u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	-	(4)	(4)	-	-	-
Na dan 31. prosinca	5	12	17	5	16	21

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**10. Financijska imovina raspoloživa za prodaju**

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Dužničke vrijednosnice:				
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	985	829	705	608
- vrijednosnice društva, kotiraju na burzi	-	4	-	-
- Obveznice banaka, kotiraju na burzi	908	341	908	341
- obveznice stranih država, kotiraju na burzi	2.349	1.708	2.349	1.708
Trezorski zapisi Ministarstva financija	682	15	682	-
Trezorski zapisi stranih država, kotiraju na burzi	-	398	-	398
Vlasničke vrijednosnice, ne kotiraju na burzi	60	6	60	6
Vlasničke vrijednosnice, kotiraju na burzi	4	-	4	-
Ukalkulirana kamata	40	27	36	22
	5.028	3.328	4.744	3.083

Obveznice i trezorski zapisi stranih država odnose se na vrijednosne papire izdane od strane Republike Njemačke, Republike Austrije, Republike Francuske, Republike Poljske, Kraljevine Nizozemske i Sjedinjenih Američkih Država.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**11. Zajmovi komitentima**

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Zajmovi društvima i sličnim subjektima				
- denominirani u domaćoj valuti	3.400	3.646	3.380	3.580
- denominirani u ili vezani za stranu valutu	6.592	7.927	5.627	6.626
Zajmovi stanovništvu				
- denominirani u domaćoj valuti	5.195	5.171	5.093	5.062
- denominirani u ili vezani za stranu valutu	6.546	6.902	5.959	6.244
Potraživanja po financijskom najmu, denominirana ili vezana za stranu valutu	662	708	-	-
- ukalkulirana kamata	154	177	138	149
- odgođeni prihod	(100)	(118)	(96)	(112)
	22.449	24.413	20.101	21.549
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(2.823)	(2.633)	(2.714)	(2.514)
	19.626	21.780	17.387	19.035

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

11 Zajmovi komitentima (nastavak)

a) Kretanje gubitaka od umanjenja zajmova komitentima (uključujući potraživanja po financijskom najmu):

Grupa	2015.			2014.		
	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	2.420	213	2.633	2.109	222	2.331
Povećanje umanjenja vrijednosti	334	32	366	443	(19)	424
Naplata otpisanih potraživanja	(51)	-	(51)	(48)	-	(48)
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	283	32	315	395	(19)	376
Neto gubitak od tečajnih razlika	8	-	8	5	-	5
Otpisi	(133)	-	(133)	(94)	-	(94)
Stjecanje Raiffeisen stambene štedionice	-	-	-	5	10	15
Na dan 31. prosinca	2.578	245	2.823	2.420	213	2.633

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

11. Zajmovi komitentima (nastavak)

b) Kretanje gubitaka od umanjenja zajmova i predujmova komitentima (uključujući potraživanja po financijskom najmu):

Banka	2015.			2014.		
	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	2.326	188	2.514	2.025	220	2.245
Povećanje umanjenja vrijednosti	317	35	352	419	(32)	387
Naplata otpisanih potraživanja	(43)	-	(43)	(31)	-	(31)
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	274	35	309	388	(32)	356
Neto gubitak od tečajnih razlika	9	-	9	4	-	4
Otpisi	(118)	-	(118)	(91)	-	(91)
Na dan 31. prosinca	2.491	223	2.714	2.326	188	2.514

c) Potraživanja po financijskom najmu

Grupa kao davatelj financijskog najma uglavnom u najam daje postrojenja i opremu. Najmovi se u pravilu odobravaju na period od jedne do sedam godina s prijenosom vlasništva nad iznajmljenom imovinom po isteku najma. Kamata se zaračunava tijekom perioda najma na temelju tržišnih kamatnih stopa. Potraživanja su osigurana imovinom koja je predmet najma. Zajmovi komitentima uključuju potraživanja po financijskom najmu:

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
Bruto vrijednost ulaganja u financijski najam	724	782
Odgođeni prihod od naknada	(2)	(2)
Nezarađeni financijski prihod	(60)	(72)
Neto ulaganja u financijski najam	662	708
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(73)	(81)
Neto ulaganja u financijski najam	589	627

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**11 Zajmovi komitentima (nastavak)****c) Potraživanja po financijskom najmu (nastavak)**

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
Bruto ulaganja u financijski najam, preostala ročnost		
Do jedne godine	286	343
Preko jedne godine do pet godina	379	404
Preko pet godina	59	35
	724	782

12. Financijska ulaganja koja se drže do dospjeća

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
Dužničke vrijednosnice		
- državne obveznice, kotiraju na burzi	279	343
- korporativne obveznice, kotiraju na burzi	-	3
Ukalkulirana kamata	6	7
	285	353
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(2)	(4)
	283	349

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**12. Financijska ulaganja koja se drže do dospelosti (nastavak)**

a) Kretanje umanjenja vrijednosti financijskih ulaganja koja se drže do dospelosti

Grupa	2015.					2014.
	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	2	2	4	2	7	9
Neto otpuštanje u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	-	-	-	-	(8)	(8)
Otpis	(2)	-	(2)	-	-	-
Stjecanje Raiffeisen stambene štedionice	-	-	-	-	3	3
Na dan 31. prosinca	-	2	2	2	2	4

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**13. Ulaganja u podružnice**

Na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine podružnice Banke, sve osnovane u Hrvatskoj, su sljedeće:

Djelatnost	Vlasništvo		2015. Milijuni kn	Ulaganja 2014. Milijuni kn	
	2015. %	2014. %			
Ulaganja u podružnice					
Direktni udio					
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.o.o.	Upravljanje mirovinskim fondovima	100	100	144	144
Raiffeisen stambena štedionica d.d.	Stambena štednja	100	100	56	56
Raiffeisen consulting d.o.o.	Financijske i savjetodavne usluge	100	100	105	105
Raiffeisen leasing d.o.o.	Leasing	50	50	15	15
Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.o.o.	Mirovinsko osiguravajuće društvo	100	100	23	23
Raiffeisen invest d.o.o.	Upravljanje investicijskim fondovima	100	100	8	8
Raiffeisen factoring d.o.o.	Factoring	100	100	15	15
Indirektni udio					
Raiffeisen Bonus d.o.o.	Posredovanje u poslovima osiguranja i reosiguranja	75	75	-	-
Ukupno		n/p	n/p	366	366

Banka ima 50% udjela u Raiffeisen Leasing d.o.o. (preostalih 50% je u vlasništvu RBI Grupe), ali smatra da preko Nadzornog odbora ima kontrolu te ga smatra podružnicom, a ne pridruženim društvom.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

13. Ulaganja u podružnice (nastavak)

Matično društvo klasificiralo je 50% svojih ulaganja u Raiffeisen leasing d.o.o. kao podružnicu, čija su financijska izvješća uključena u konsolidirana financijska izvješća Grupe, iako Matično društvo nema većinski udio. Vlasnik preostalih 50% udjela Raiffeisen leasing d.o.o. su podružnice RBI, matične banke.

Tijekom 2014. godine došlo je do značajnih promjena u strukturi Grupe:

- Kupnja Raiffeisen stambene štedionice – Ugovorom između Raiffeisen Bausparkasse GmbH i Raiffeisenbank Austria d.d. od 2. lipnja 2014. godine, Banka je postala vlasnik 18.000 dionica koje predstavljaju 100% vlasništvo Raiffeisen stambene štedionice. Neto knjigovodstvena vrijednost kupnje nije uzrokovala niti pozitivan niti negativan goodwill.
- Povećanje kapitala Raiffeisen mirovinskog osiguravajućeg društva temeljen zakona o Mirovinskim osiguravajućim društvima
- Spajanje Raiffeisen mirovinskog društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i Raiffeisen mirovinskog društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima u novo društvo Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

14. Nekretnine, postrojenja i oprema

Grupa	Zemljišta i građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina dana u operativni najam	Imovina u pripremi	Ukupno
2015.	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2015.	881	456	80	1.070	4	2.491
Povećanja	-	-	-	-	241	241
Smanjenja	-	(41)	(2)	(211)	-	(254)
Prijenos u iz ulaganja u tuđa sredstva (neto princip)	2	-	-	-	-	2
Prijenos u ostalu imovinu	(2)	-	-	(12)	-	(14)
Prijenos u upotrebu	34	26	1	179	(240)	-
Na dan 31. prosinca 2015.	915	441	79	1.026	5	2.466
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti						
Na dan 1. siječnja 2015.	225	389	77	283	-	974
Trošak za godinu (Bilješka 32)	16	26	1	110	-	153
Smanjenja i prijenosi	-	(41)	(2)	(100)	-	(143)
Na dan 31. prosinca 2015.	241	374	76	293	-	984
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2015.	656	67	3	787	4	1.517
Na dan 31. prosinca 2015.	674	67	3	733	5	1.482

U tekućoj i prethodnoj godini godine nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina postrojenja i opreme.

Zgrada u vlasništvu knjigovodstvene vrijednosti oko 223 milijuna kuna (2014.:228 milijuna kuna) založena je kao jamstvo za uzete zajmove Grupe (Bilješka 22).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

14. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Grupa	Zemljišta i građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina dana u operativni najam	Imovina u pripremi	Ukupno
2014.	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2014.	878	442	79	1.080	11	2.490
Povećanja	-	-	-	6	403	409
Stjecanje Raiffeisen stambene štedionice d.d.	-	10	2	-	-	12
Smanjenja	-	(20)	(2)	(393)	-	(415)
Prijenos na zalihe i imovinu preuzetu u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	-	-	-	-	(5)	(5)
Prijenos u upotrebu	3	24	1	377	(405)	-
Na dan 31. prosinca 2014.	881	456	80	1.070	4	2.491
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti						
Na dan 1. siječnja 2014.	210	372	77	277	-	936
Trošak za godinu (Bilješka 32)	15	28	1	114	-	158
Stjecanje Raiffeisen stambene štedionice d.d.	-	9	1	-	-	10
Smanjenja i prijenosi	-	(20)	(2)	(108)	-	(130)
Na dan 31. prosinca 2014.	225	389	77	283	-	974
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2014.	668	70	2	803	11	1.554
Na dan 31. prosinca 2014.	656	67	3	787	4	1.517

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

14. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Buduća minimalna plaćanja po poslovnom najmu

Poslovni najam Grupe odnosi se uglavnom na postrojenja i opremu. Uobičajeno razdoblje trajanja najma je od dvije do dvadeset godina. Buduća minimalna plaćanja po poslovnom najmu (ilustrativna objava s obzirom da ne postoje neraskidivi najmovi) na dan 31. prosinca 2015. godine bila su kako slijedi:

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
Do jedne godine	134	139
Preko jedne do pet godina	289	312
Preko pet godina	10	44
	433	495

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

14. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Banka

2015.	Građevinski objekti Milijuni kn	Oprema Milijuni kn	Uredski namještaj Milijuni kn	Imovina u pripremi Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2015.	466	431	74	5	976
Povećanja	-	-	-	61	61
Prijenos iz ulaganja u tuđu imovinu (neto princip)	2	-	-	-	2
Smanjenja	-	(39)	(2)	-	(41)
Prijenos u upotrebu	37	23	1	(61)	-
Na dan 31. prosinca 2015.	505	415	73	5	998
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2015.	106	371	71	-	548
Trošak za godinu (Bilješka 32)	8	24	1	-	33
Smanjenja	-	(39)	(2)	-	(41)
Na dan 31. prosinca 2015.	114	356	70	-	540
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2015.	360	60	3	5	428
Na dan 31. prosinca 2015.	391	59	3	5	458

Imovina u pripremi odnosi se te opremu i uredski namještaj troška 5 milijuna kuna (2014.: 5 milijuna kuna), koja se priprema za upotrebu Banke.

U tekućoj godini nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina postrojenja i opreme (2014.: 0).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

14 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Banka					
2014.	Građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina u pripremi	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2014.	464	426	75	10	975
Povećanja	-	-	-	26	26
Smanjenja	-	(18)	(2)	-	(20)
Prijenos u upotrebu	2	23	1	(26)	-
Prijenos na zalihe i imovinu preuzetu u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	-	-	-	(5)	(5)
Na dan 31. prosinca 2014.	466	431	74	5	976
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2014.	98	362	72	-	532
Trošak za godinu (Bilješka 32)	8	26	1	-	35
Smanjenja	-	(17)	(2)	-	(19)
Na dan 31. prosinca 2014.	106	371	71	-	548
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2014.	366	64	3	10	443
Na dan 31. prosinca 2014.	360	60	3	5	428

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

15 Nematerijalna imovina

Grupa	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
2015.	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Nabavna vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2015.	217	545	2	764
Povećanja	-	-	45	45
Prijenos na zemljišta i građevinske objekte	(24)	-	-	(24)
Prijenos u upotrebu	3	35	(38)	-
Na dan 31. prosinca 2015.	196	580	9	785
Akumulirana amortizacija				
Na dan 1. siječnja 2015.	150	420	-	570
Trošak za godinu (Bilješka 32)	10	32	-	42
Prijenos na zemljišta i građevinske objekte	(22)	-	-	(22)
Na dan 31. prosinca 2015.	138	452	-	590
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2015.	67	125	2	194
Na dan 31. prosinca 2015.	58	128	9	195

Imovina u pripremi većinom se odnosi na software u procesu instaliranja u iznosu od 9 milijuna kuna (2014.: 9 milijuna kuna).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

15. Nematerijalna imovina (nastavak)

Grupa 2014.	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Nabavna vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2014.	209	483	1	693
Povećanja	-	35	37	72
Smanjenja	-	(1)	-	(1)
Prijenos u upotrebu	8	28	(36)	-
Na dan 31. prosinca 2014.	217	545	2	764
Akumulirana amortizacija				
Na dan 1. siječnja 2014.	138	363	-	501
Trošak za godinu (Bilješka 32)	12	30	-	42
Stjecanje RSŠ	-	28	-	28
Smanjenja	-	(1)	-	(1)
Na dan 31. prosinca 2014.	150	420	-	570
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2014.	71	120	1	192
Na dan 31. prosinca 2014.	67	125	2	194

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

15. Nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Ulaganja na tuđoj imovini Milijuni kn	Software Milijuni kn	Imovina u pripremi Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
2015.				
Nabavna vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2015.	206	498	3	707
Povećanja	-	-	43	43
Prijenos na zemljišta i građevinske objekte	(24)	-	-	(24)
Prijenos u upotrebu	3	35	(38)	-
Na dan 31. prosinca 2015.	185	533	8	726
Akumulirana amortizacija				
Na dan 1. siječnja 2015.	140	381	-	521
Trošak za godinu (Bilješka 32)	10	29	-	39
Prijenos na zemljišta i građevinske objekte	(22)	-	-	(22)
Na dan 31. prosinca 2015.	128	410	-	538
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2015.	66	117	3	186
Na dan 31. prosinca 2015.	57	123	8	188

Imovina u pripremi se odnosi na software u procesu instaliranja u iznosu od 8 milijuna kuna (2014.: 2 milijuna kuna) i ulaganja na tuđoj imovini u iznosu od 1 milijun kuna u 2014. godini.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**15. Nematerijalna imovina (nastavak)**

Banka				
2014.	Ulaganja na tuđoj imovini Milijuni kn	Software Milijuni kn	Imovina u pripremi Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Nabavna vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2014.	199	472	2	673
Povećanja	-	-	35	35
Smanjenja	-	(1)	-	(1)
Prijenos u upotrebu	7	27	(34)	-
Na dan 31. prosinca 2014.	206	498	3	707
Akumulirana amortizacija				
Na dan 1. siječnja 2014.	129	354	-	483
Trošak za godinu (Bilješka 32)	11	28	-	39
Smanjenja	-	(1)	-	(1)
Na dan 31. prosinca 2014.	140	381	-	521
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 1. siječnja 2014.	70	118	2	190
Na dan 31. prosinca 2014.	66	117	3	186

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

16. Odgođena porezna imovina

Priznata odgođena porezna imovina i obveze

Kretanja privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su kako slijedi:

Grupa	Imovina		Obveze		Neto prihod/(trošak) u računu dobiti i gubitka		Neto dobit/(gubitak) u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	
	2015. Milijuni kn	2014. Milijuni kn	2015. Milijuni kn	2014. Milijuni i kn	2015. Milijuni kn	2014. Milijuni kn	2015. Milijuni kn	2014. Milijuni kn
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	(3)	(3)	-	-	-	-
Odgođeni rashodi od nagrada i provizija	-	-	(2)	(2)	-	-	-	-
Preneseni porezni gubici	135	22	-	-	113	16	-	-
Odgođeni prihodi od nagrada i provizija	20	26	-	-	(6)	(5)	-	-
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	49	90	-	-	(41)	(82)	-	-
Ostala rezerviranja	25	24			1	9	-	-
Odgođena porezna imovina/(obveze)	229	162	(5)	(5)	67	(62)	-	-
Nerealizirani gubitak od financijske imovine raspoložive za prodaju	(18)	(1)	-	-	-	-	(17)	(1)
Prijeboj	(5)	(5)	5	5	-	-	-	-
Neto odgođena porezna imovina	206	156	-	-	67	(62)	(17)	(1)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

16. Odgođena porezna imovina (nastavak)

Priznata odgođena porezna imovina i obveze (nastavak)

Kretanja privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su kako slijedi:

Banka	Imovina		Obveze		Neto prihod /(trošak)u računu dobiti i gubitka		Neto dobit/(gubitak) u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	
	2015. Milijuni kn	2014. Milijuni kn	2015. Milijuni kn	2014. Milijuni kn	2015. Milijuni kn	2014. Milijuni kn	2015. Milijuni kn	2014. Milijuni kn
Odgođeni rashodi od naknada i provizija	-	-	(1)	(1)	-	-	-	-
Odgođeni prihodi od naknada i provizija	19	23	-	-	(4)	(5)	-	-
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	46	87	-	-	(41)	(86)	-	-
Preneseni porezni gubici	134	18	-	-	116	18	-	-
Ostala rezerviranja	17	18	-	-	(1)	9	-	-
Odgođena porezna imovina/(obveze)	216	146	(1)	(1)	70	(64)	-	-
Nerealizirana dobit/(gubitak) od financijske imovine raspoložive za prodaju	(14)	1	-	-	-	-	(15)	1
Prijeboj	(1)	(1)	1	1	-	-	-	-
Neto odgođena porezna imovina	201	146	-	-	70	(64)	(15)	1

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

17. Ostala imovina

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Obračunate naknade i provizije	36	45	22	22
Odgođeni rashodi od naknada i provizija	4	2	1	-
Zalihe i imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	141	171	86	85
Predujmovi	82	82	84	59
Potraživanja po kreditnim i debitnim karticama	31	27	31	27
Potraživanja po operativnom najmu	11	10	-	-
Potraživanja za državna poticajna sredstva za stambenu štednju	6	8	-	-
Potraživanja za prodane vrijednosne papire	18	22	18	22
Potraživanja po kupoprodaji kunske gotovine	65	37	65	37
Ostalo	52	28	32	35
	446	432	339	287
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(72)	(90)	(66)	(82)
	374	342	273	205

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

17. Ostala imovina (nastavak)

Kretanja gubitaka od umanjenja vrijednosti

Grupa	2015.		2014.	
	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	76	14	90	64
Rezerviranja kreirana tijekom godine	12	-	12	30
Rezerviranja ukinuta tijekom godine	(4)	(13)	(17)	(2)
Neto trošak/ (otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	8	(13)	(5)	28
Otpisi	(13)	-	(13)	(2)
Na dan 31. prosinca	71	1	72	90
Banka	2015.		2014.	
	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	68	14	82	56
Rezerviranja kreirana tijekom godine	12	-	12	29
Rezerviranja ukinuta tijekom godine	(3)	(13)	(16)	(2)
Neto trošak/ (otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	9	(13)	(4)	27
Otpisi	(12)	-	(12)	(1)
Na dan 31. prosinca	65	1	66	82

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**18. Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka**

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Instrumenti koji se drže radi trgovanja				
Negativna fer vrijednost OTC derivativnih instrumenata	102	241	102	241
Negativna fer vrijednost OTC spot kupoprodaja	1	-	1	-
Zaštita fer vrijednosti	6	6	6	6
Ukalkulirana kamata	2	3	2	3
	111	250	111	250

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**19. Depoziti banaka**

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Tekući računi i depoziti po viđenju				
- od matične Banke	3	70	3	70
- od banaka u RBI grupi osim matične Banke	4	5	10	7
- od drugih banaka	154	184	155	184
Oročeni depoziti				
- od drugih banaka u RBI grupi	-	-	83	-
- od drugih banaka	85	43	85	43
	246	302	336	304

20. Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Tekući računi i depoziti po viđenju	7.439	6.983	7.902	7.432
Oročeni depoziti	1.346	1.482	1.362	1.499
Ukalkulirana kamata	9	9	9	9
	8.794	8.474	9.273	8.940

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**21. Depoziti stanovništva**

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Tekući računi i depoziti po viđenju	3.576	3.193	3.573	2.920
Oročeni depoziti	11.180	11.751	10.028	10.729
Ukalkulirana kamata	90	109	90	109
	14.846	15.053	13.691	13.758

22. Uzeti zajmovi

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Od matične Banke	1.126	2.568	38	171
Od banaka u RBI grupi osim matične Banke	649	-	12	76
Od drugih banaka	2.132	2.395	1.413	1.827
Od društava i ostalih financijski institucija	341	379	341	379
Ukalkulirana kamata	4	5	1	2
Umanjeno za odgođeni prihod	(1)	(2)	(3)	(4)
	4.251	5.345	1.802	2.451

Kretanja uzetih zajmova

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	5.345	6.923	2.451	4.091
Nova zaduženja	2.384	3.477	653	1.265
Otplata uzetih zajmova	(3.483)	(5.069)	(1.303)	(2.907)
Tečajne razlike	5	14	1	2
Na dan 31. prosinca	4.251	5.345	1.802	2.451

Uzeti zajmovi od društava i ostalih financijskih institucija odnose se na ugovore o reotkupu.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

23. Rezervacije za obveze i troškove

Grupa	Ukupno	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmori	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
	Milijuni kn	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja 2015.	182	40	76	2	5	59	-
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(1)	-	(1)	-	-	-	-
Rezerviranja kreirana tijekom godine	623	3	-	-	3	-	617
<i>Rezerviranja priznata u računu dobiti i gubitka</i>	<i>622</i>	<i>3</i>	<i>(1)</i>	<i>-</i>	<i>3</i>	<i>-</i>	<i>617</i>
Na dan 31. prosinca 2015.	804	43	75	2	8	59	617
Grupa	Ukupno	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmori	Rezerviranja za sudske sporove	
	Milijuni kn	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	
Na dan 1. siječnja 2014.	172	35	72	2	4	59	
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(74)	(31)	(42)	-	-	(1)	
Rezerviranja kreirana tijekom godine	84	36	46	-	1	1	
<i>Rezerviranja priznata u računu dobiti i gubitka</i>	<i>10</i>	<i>5</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	
Na dan 31. prosinca 2014.	182	40	76	2	5	59	

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

23. Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

U svibnju 2015. temeljem tužbe koju je podnijela Udruga za zaštitu prava potrošača protiv osam hrvatskih podružnica europskih banaka, uključujući Raiffeisenbank Austria d.d., Vrhovni sud Republike Hrvatske presudio je da optužene banke nisu povrijedile kolektive interese i prava potrošača korisnika kredita time što su u potrošačkim ugovorima o kreditima koristile odredbu kojom je ugovorena valutna klauzula kojom je glavnica kredita vezana uz švicarski franak. U istoj presudi utvrđeno je da su banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita time što su u potrošačkim ugovorima o kreditima koristile odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke a o kojima se nije pojedinačno pregovaralo s korisnicima kredita. Presudom nije utvrđena šteta za korisnika kredita nastala korištenjem ugovorne odredbe o jednostranoj promjenjivosti redovne kamatne stope prema odluci banke. Na temelju presude Vrhovnog suda u kolektivnoj tužbi protiv banaka, korisnici kredita mogu pokrenuti individualne tužbe protiv banaka te u sudskom postupku dokazati pričinjenu štetu zbog jednostranih promjena kamatnih stopa i tražiti naknadu štete od banke kreditora.

Krajem rujna 2015. stupile su na snagu izmjene propisa (Zakon o potrošačkom kreditiranju i Zakon o kreditnim institucijama) kojim se korisnicima kredita vezanim uz švicarski franak omogućava konverzija kredita iz franka u euro. Time se korisnici kredita vezanih uz franak izjednačuju u pravima i obvezama sa korisnicima kredita u euro, a za obračun redovnih kamata od isplate kredita primjenjuju se kamatne stope jednake istovjetnom kreditu u euro. Posljedično, korisnici kredita koji su pokrenuli individualne tužbe protiv banaka radi utvrđivanja štete zbog jednostrane promjene kamatnih stopa u kreditima vezanim uz franak, prihvaćanjem konverzije kredita iz franka u euro gube predmet spora.

Određeni broj klijenata, korisnika kredita s promjenjivom kamatom, pokrenuo je, temeljem presude donesene u kolektivnom sporu, postupke protiv Raiffeisenbank Austria d.d. U tim pojedinačnim tužbama Raiffeisenbank Austria d.d. namjerava dokazati da se svaka promjena redovnih kamatnih stopa u ugovorima o kreditima s potrošačima zasnivala na poštenim i opravdanim razlozima. U tim postupcima Raiffeisenbank Austria d.d. ističe i prigovor zastare, smatrajući da zastara počinje teći od prvog plaćanja povećane kamate, a ne od donošenja prvostupanjske presude (srpanj 2013.), drugostupanjske presude (srpanj 2014.) ili presude Vrhovnog suda u kolektivnom sporu. Do danas niti u jednom od individualnih postupaka protiv Banke nije zaključena glavna rasprava niti donesena prvostupanjska presuda. U slučaju da svi korisnici kredita na koje se odnosi uspješno zatraže povrat temeljem ove presude, potencijalan negativan učinak na Raiffeisenbank Austria d.d., bio bi značajan. U svakom slučaju, potencijalan negativni učinak ovisi u konačnici o stvarnom broju zahtjeva za povrat.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

23. Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

Banka	Ukupno	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze identificirani gubici	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze neidentificirani gubici	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmone	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju u CHF
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja 2015.	170	40	76	2	3	49	-
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(1)	-	(1)	-	-	-	-
Rezerviranja kreirana tijekom godine	624	3	-	-	3	1	617
<i>Rezerviranja priznata u računu dobiti i gubitka</i>	<i>623</i>	<i>3</i>	<i>(1)</i>	<i>-</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>617</i>
Na dan 31. prosinca 2015.	793	43	75	2	6	50	617

Banka	Ukupno	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze identificirani gubici	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze neidentificirani gubici	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmone	Rezerviranja za sudske sporove
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja 2014.	159	35	72	2	2	48
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(73)	(31)	(42)	-	-	-
Rezerviranja kreirana tijekom godine	84	36	46	-	1	1
<i>Rezerviranja priznata u računu dobiti i gubitka</i>	<i>11</i>	<i>5</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Na dan 31. prosinca 2014.	170	40	76	2	3	49

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

24. Ostale obveze

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Tehničke pričuve za mirovinsko osiguranje	378	354	-	-
Obveze po kreditnim i debitnim karticama	76	73	76	73
Obveze prema zaposlenicima	72	72	63	61
Obveze prema dobavljačima	69	58	62	51
Unaprijed naplaćeni prihodi od naknada i provizija	15	28	6	8
Obveze za pretplate po zajmovima stanovništvu	20	20	12	13
Kupoprodaja kunske gotovine	53	12	53	12
Obveze za državna poticajna sredstva za stambenu štednju	6	8	-	-
Ostale obveze	77	75	43	37
	766	700	315	255

Tehničke pričuve za mirovinsko osiguranje obračunao je ovlašteni aktuar Grupe, u skladu s metodom koju propisuje Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima i uplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Rukovodstvo vjeruje da je sadašnja razina tehničkih pričuva dostatna za ispunjenje obveza po ugovorima o mirovini zaključenim do 31. prosinca 2015. godine.

25. Podređene obveze

Banka je 31. siječnja 2014. godine s RBI-jem potpisala ugovor o podređenim zajmovima na iznos 60 milijuna eura i 26. svibnja 2015. na iznos od 50 milijuna eura. Sredstva podređenog zajma iskorištena su za povećanje regulatornog kapitala Banke. Podređeni zajmovi imaju rok dospeljeća do 20. veljače 2021. godine i 28. svibnja 2022. godine. Ugovorena kamatna stopa je tromjesečni EURIBOR uvećan za kamatnu maržu u iznosu od 6,56% i 6,75% fiksno.

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Kredit	840	460	840	460
Obračunata kamata	6	4	6	4
	846	464	846	464

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**26. Prihod od kamata**

a) Analiza po proizvodima

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Derivativni financijski instrumenti	17	28	20	32
Ostala financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	64	106	51	96
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	47	37	33	23
Plasmani bankama	3	4	5	4
Zajmovi društvima i sličnim subjektima	491	675	395	550
Zajmovi stanovništvu	812	858	767	808
Financijska ulaganja koja se drže do dospelja	18	24	-	4
	1.452	1.732	1.271	1.517

b) Analiza po izvoru

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Društva	411	612	314	490
Stanovništvo	812	858	767	808
Država i javni sektor	202	229	162	186
Banke i ostale financijske institucije	25	30	26	30
Ostale organizacije	2	3	2	3
	1.452	1.732	1.271	1.517

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**27. Rashod od kamata**

a) Analiza po proizvodima

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Derivativni financijski instrumenti	25	52	25	53
Derivatni financijski instrumenti za računovodstvo zaštite fer vrijednosti	1	1	1	1
Depoziti banaka	1	1	1	2
Depoziti od društava i ostalih sličnih subjekata	36	39	38	40
Depoziti stanovništva	236	301	199	262
Uzeti zajmovi	74	129	32	74
Podređene obveze	46	27	46	27
	419	550	342	459

b) Analiza po primatelju

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Društva	34	39	36	40
Stanovništvo	236	301	199	262
Država i javni sektor	1	1	1	1
Banke i ostale financijske institucije	147	208	105	155
Ostale organizacije	1	1	1	1
	419	550	342	459

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**28. Prihod od naknada i provizija**

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Domaći platni promet	105	103	106	105
Upravljačke, skrbničke i konzultantske naknade	176	147	28	29
Kreditne kartice	200	165	200	165
Devizni platni promet	76	72	76	71
Prefakturirani troškovi osiguranja kredita (bilješka 29)	17	19	17	19
Garancije i akreditivi	37	40	37	40
Naknade za vođenje računa i zajmova	44	44	38	36
Ostali prihodi od naknada i provizija	49	38	52	48
	704	628	554	513

29. Rashod od naknada i provizija

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Rashodi po kreditnim karticama	163	129	163	129
Domaći platni promet	22	23	22	22
Prefakturirani troškovi osiguranja kredita (bilješka 28)	26	26	26	26
Ostali rashodi od naknada i provizija	31	39	22	27
	242	217	233	204

Banka na temelju ugovora o osiguranju kredita plaća osiguravajućim društvima premiju koja se djelomično prefakturirava klijentima Banke.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

30. Neto dobit od trgovanja i financijske imovine raspoložive za prodaju

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Dobici umanjeni za gubitke od financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja				
Dužničke vrijednosnice	(9)	22	(9)	22
Trezorski zapisi	2	(4)	2	(4)
Vlasničke vrijednosnice	(1)	1	(1)	1
Derivativni financijski instrumenti	(25)	115	(18)	121
	(33)	134	(26)	140
Dobici umanjeni za gubitke od financijske imovine početno priznate po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Realizirana dobit/(gubitak) od prodaje:				
- dužničkih vrijednosnica	4	7	4	5
- trezorskih zapisa	(1)	(1)	(1)	(1)
Nerealizirani dobitak/(gubitak) od:				
- dužničkih vrijednosnica	-	14	-	(1)
- trezorskih zapisa	-	(4)	-	(4)
- vlasničkih vrijednosnica	(1)	-	-	-
	2	16	3	(1)
Neto dobit od financijske imovine raspoložive za prodaju	9	12	9	12
Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja stranim valutama	64	106	66	107
Dobitak umanjen za gubitke koji proizlaze od revalorizacije monetarne imovine i obveze, a koji nisu trgovanje vrijednosnicama				
- gubitak od tečajnih razlika na imovinu i obveze u stranoj valuti	(67)	(178)	(86)	(172)
- dobitak od tečajnih razlika na imovinu i obveze sa valutnom klauzulom	177	104	161	67
Ukupno tečajne razlike	110	(74)	75	(105)
	152	194	127	153

Neto gubitak od derivativnih instrumenata uključuje neto gubitak od trgovanja kamatnim swap ugovorima, ročnicama, terminskim ugovorima i ugovorima s terminskim kamatnim stopama.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**31. Ostali prihodi iz poslovanja**

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Prihod od najma iz operativnog najma	164	168	-	-
Prihodi od ugovora o uslugama i ugovora o izgradnji	2	2	-	-
Bruto premija na ugovore mirovinskom osiguranju	147	163	-	-
Prihod od dividende od ulaganja u podružnice	-	-	55	53
Ostali prihodi	30	38	16	31
	343	371	71	84

32. Troškovi iz poslovanja

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Troškovi osoblja	424	426	363	364
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	153	158	33	35
IT troškovi	89	99	85	90
Povećanje tehničkih pričuva mirovinskog osiguranja	24	76	-	-
Troškovi uredskog prostora	74	71	86	88
Odvjetnički, konzultantski i troškovi revizije	49	48	45	39
Troškovi osiguranja štednih uloga	46	46	42	42
Amortizacija nematerijalne imovine	42	42	39	39
Troškovi komunikacije	37	39	32	36
Troškovi oglašavanja, marketinga i odnosa s javnošću	29	35	25	30
Troškovi sanacijskog fonda	18	-	18	-
Trošak usluga (REGOS, HANFA)	25	23	-	-
Gubitak od prodaje imovine u operativnom najmu	6	2	-	-
Ostali administrativni troškovi	215	221	54	90
	1.231	1.286	822	853

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

32. Troškovi iz poslovanja (nastavak)

Troškovi osoblja Grupe uključuju 66 milijuna kuna (2014.: 66 milijuna kuna) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenika. Na dan 31. prosinca 2015. godine Grupa je imala 2.319 zaposlenika (2014.: 2.329 zaposlenika).

Troškovi osoblja Banke uključuju 57 milijuna kuna (2014.: 57 milijuna kuna) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenika. Na dan 31. prosinca 2015. godine Banka je imala 2.082 zaposlenika (2014.: 2.056 zaposlenika).

33. Gubici od umanjenja vrijednosti

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Novac i računi kod banaka (Bilješka 6)	10	1	10	1
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke (Bilješka 7)	3	(1)	3	(1)
Plasmani i zajmovi drugim bankama (Bilješka 9)	(4)	1	(4)	-
Zajmovi komitentima (Bilješka 11)	315	376	309	356
Financijska ulaganja koja se drže do dospjeća (Bilješka 12)	-	(8)	-	(7)
Ostala imovina (Bilješka 17)	(5)	28	(4)	27
	319	397	314	376

Od toga:

Identificirani gubitci	291	419	283	411
Neidentificirani gubitci	28	(22)	31	(35)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

34. Porez na dobit

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Priznato u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti				
- Porezni trošak tekuće godine	(35)	(39)	-	(6)
- Odgođeni porezni prihod	67	(62)	70	(64)
Porez na dobit	32	(101)	70	(70)
Usklađenje poreza na dobit po 20%				
(Gubitak)/dobit prije oporezivanja	(182)	465	(311)	364
Porez na dobit po 20%	36	(93)	62	(73)
Usklađenje poreza na dobit od prethodnih godina priznato u tekućoj godini	(2)	6	(2)	6
Porezno nepriznati troškovi	(6)	(3)	(5)	(2)
Porezne olakšice i porezno izuzeti prihodi	4	2	15	14
Efeki prethodno nepriznate odgođene porezne imovine od poreznih gubitaka raspoloživih za buduća razdoblja	-	(13)	-	(15)
Porez na dobit	32	(101)	70	(70)
Efektivna stopa poreza na dobit	17,58%	21,70%	22,51%	19,23%

Odgođena porezna imovina

Na dan 31. prosinca 2015. godine Banka je imala 671 milijun kuna (2014.: 89 milijuna kuna) poreznog gubitka dok su podružnice imale 47 milijuna kuna poreznog gubitka (2014.: 83 milijuna kn). Te porezne gubitke može, u svrhu smanjenja oporezive dobiti u razdoblju od narednih pet godina, iskoristiti isključivo ono društvo u kojem je gubitak nastao. Rokovi u kojima se neiskorišteni porezni gubitak može iskoristiti su sljedeći:

	Grupa Bruto porezni gubitak 2015. Milijuni kn	Porezna olakšica 2015. Milijuni kn	Grupa Bruto porezni gubitak 2014. Milijuni kn	Porezna olakšica 2014. Milijuni kn
31. prosinca 2015.	-	-	21	-
31. prosinca 2016.	7	-	7	-
31. prosinca 2017.	32	-	32	-
31. prosinca 2018.	8	1	22	4
31. prosinca 2019.	89	18	89	18
31. prosinca 2020.	583	116	-	-
	719	135	171	22

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**34. Porez na dobit (nastavak)**

	Banka Bruto porezni gubitak 2015. Milijuni kn	Porezna olakšica 2015. Milijuni kn	Banka Bruto porezni gubitak 2014. Milijuni kn	Porezna olakšica 2014. Milijuni kn
31. prosinca 2019.	89	18	89	18
31. prosinca 2020.	582	116	-	-
	671	134	89	18

35. Dionički kapital

Grupa i Banka	2015. Ukupno redovne dionice Milijuni kn	2014. Ukupno dionice Milijuni kn
Dionički kapital	3.621	3.621
Nominalna vrijednost po dionici	HRK 1.000	HRK 1.000
Broj dionica	3.621.432	3.621.432

Matična Banka Grupe je Raiffeisen Bank International AG, banka utemeljena u Austriji.

	2015. Redovne dionice %	2014. Redovne dionice %
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	100	100
	100	100

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

36. Ostale rezerve

Premija na emitirane dionice

Premija na emitirane dionice predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa prilikom izdanja dioničkog kapitala.

Zakonska rezerva

Zakonska rezerva predstavlja akumulirane transfere zadržane dobiti u skladu s hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima koji zahtjeva formiranje zakonske rezerve alocirajući 5% neto dobiti Banke za godinu u zakonske rezerve koje se ne distribuiraju (uključujući kapitalne rezerve), sve dok rezerva ne dosegne 5% dioničkog kapitala Banke. Zakonska rezerva se može koristiti za pokriće gubitaka prethodnih godina ukoliko gubici nisu pokriveni tekućom dobiti za godinu, ili ukoliko nisu raspoložive ostale rezerve.

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje nerealizirane dobitke i gubitke od promjene fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odgođenog poreza.

37. Predložena dividenda

Obveze za dividendu se ne priznaju sve dok nisu izglasane na Godišnjoj skupštini dioničara.

Na Godišnjoj skupštini održanoj 20. travnja 2015. godine predložena je isplata dividende od 81,18 kn po običnoj dionici što ukupno iznosi 294 milijuna kuna isplaćena 28. travnja 2015. i 28. svibnja 2015. godine 341 milijun kuna odnosno 94,06 kn po običnoj dionici isplaćeno 30. studenog 2015. godine.

Na dan 20. veljače 2014. godine dioničarima je isplaćena dividenda u iznosu od 460 milijuna kuna (126,90 kn po običnoj dionici). Odluka o plaćanju donesena je na Godišnjoj skupštini dioničara održanoj 14. veljače 2014. godine. Dodatno je 25. travnja 2014. godine dioničarima isplaćena dividenda u iznosu od 345 milijuna kuna (95,30 kuna po običnoj dionici). Odluka o isplati donesena je na sastanku održanom 17. travnja 2014. godine. Ukupna isplata dividende vlasniku u 2014. godini iznosila je 805 milijuna kuna.

Tijekom 2015. godine podružnice Banke izglasale su plaćanje dividende u iznosu od 55 milijuna kuna iz zadržane dobiti (2014: 53 milijuna kuna).

Banka u 2016. očekuje isplatu dividende od podružnica Banke u iznosu od 71 milijun kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**38. Nekontrolirajući interes**

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	65	62
Udio u zadržanoj dobiti tekuće godine	6	3
Isplata dividende	(3)	-
Na dan 31. prosinca	68	65

39. Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva

Za potrebe izračunavanja zarade po dionici, zarada se računa kao dobit tekućeg razdoblja namijenjena dioničarima Banke. Broj redovnih dionica je ponderirani prosječni broj redovnih dionica u opticaju tijekom godine nakon umanjenja za broj redovnih trezorskih dionica. Obzirom da nema utjecaja opcija, konvertibilnih obveznica ili sličnih utjecaja, ponderirani prosječni broj redovnih dionica korišten za izračun smanjene zarade po dionici bio je isti kao i onaj korišten prilikom izračuna osnovne zarade po dionici.

	Grupa 2015.	Grupa 2014.	Banka 2015.	Banka 2014.
Neto (gubitak)/dobit tekuće godine namijenjena dioničarima matičnog društva, umanjena za dividende od povlaštenih dionica	(156)	361	(241)	294
Ponderirani prosječni broj redovnih dionica na kraju godine	3.621.432	3.621.432	3.621.432	3.621.432
Gubitak/(zarada) po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva u kn	(43)	100	(66)	81

40. Novac i novčani ekvivalenti

	Bilješke	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Novac u blagajni	6	762	571	762	571
Instrumenti u postupku naplate	6	1	1	1	1
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	6	1.735	1.213	1.735	1.213
Tekući računi kod drugih banaka	6	163	63	159	63
Plasmani i zajmovi drugim bankama sa originalnim rokom dospeljeća do tri mjeseca		896	1.007	884	988
Rezervacija za umanjenje vrijednosti		(35)	(25)	(35)	(25)
		3.522	2.830	3.506	2.811

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

41. Koncentracija imovine i obveza

Imovina Grupe i Banke značajno je koncentrirana na iznose prema Republici Hrvatskoj i to:

	Bilješke	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	6	1.735	1.213	1.735	1.213
Depoziti kod Hrvatske narodne banke	9	-	370	-	370
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	2.002	1.985	2.002	1.985
Državne obveznice, izravna izloženost	8, 10, 12	2.237	1.907	1.406	1.136
Trezorski zapisi Ministarstva financija	8, 10, 12	809	1.078	743	1.001
Zajmovi komitentima	11	1.349	2.302	1.195	2.106
Tekuća porezna imovina		4	39	9	43
Rezervacija za neidentificirano umanjenje vrijednosti		(65)	(64)	(61)	(62)
Depoziti Republike Hrvatske		(123)	(96)	(123)	(96)
		7.948	8.734	6.906	7.696

Tekuća porezna imovina ne predstavlja financijsku imovinu, ali je prikazana u ilustrativne svrhe.

Dodatno, Banka ima neizravnu izloženost prema Republici Hrvatskoj po osnovi zajmova javnim fondovima i izvanbilančnoj izloženosti, kako slijedi:

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Zajmovi komitentima za koje garantira država	754	848	602	656
Garancije, akreditivi i neiskorišteni okvirni krediti	6	6	6	6
	760	854	608	662

Ukupna neto izravna i neizravna izloženost prema Republici Hrvatskoj predstavlja 24% od ukupne imovine i vanbilančnih stavaka Grupe (2014.: 22%) i 24% ukupne imovine i vanbilančnih stavaka Banke (2014.: 21%).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

42. Ugovori o reotkupu i ponovnoj prodaji

Grupa prikuplja sredstva prodajom financijskih instrumenta prema ugovoru kojim se povrat sredstava obavlja na način da se instrumenti otkupljuju na ugovoreni budući datum po istoj cijeni uvećanoj za kamate po unaprijed određenoj stopi.

Ugovori o reotkupu se obično koriste kao sredstvo kratkoročnog financiranja kamatonosne imovine, ovisno o prevladavajućim kamatnim stopama. Prodani financijski instrumenti se nastavljaju priznavati, a primici od prodaje prikazuju se kao obveza za kamatnosni uzeti zajam. Na kraju godine imovina prodana prema ugovorima o reotkupu bila je kako slijedi:

Grupa	Fer vrijednost vrijednosnice Milijuni kn	Knjigovodstvena vrijednost obveze Milijuni kn	Datum reotkupa	Cijena reotkupa Milijuni kn
2015.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	154	150	siječanj 2016.	150
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	288	276	siječanj- travanj 2016.	276
2014.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	450	427	siječanj- travanj 2015.	431
Financijska ulaganja koja se drže do dospijeca	345	336	siječanj- travanj 2015.	337
Banka				
Banka	Fer vrijednost vrijednosnice Milijuni kn	Knjigovodstvena vrijednost obveze Milijuni kn	Datum reotkupa	Cijena reotkupa Milijuni kn
2015.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	154	150	siječanj 2016.	150
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	288	276	siječanj- travanj 2016.	276
2014.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	527	503	siječanj- travanj 2015.	507
Financijska ulaganja koja se drže do dospijeca	345	336	siječanj- travanj 2015.	337

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

42. Ugovori o reotkupu i ponovnoj prodaji (nastavak)

Grupa također kupuje financijske instrumente pod uvjetom da ih na ugovoreni budući datum ponovno proda ("ugovor o ponovnoj prodaji"). Prodavatelj se obvezuje da će kupiti iste ili slične instrumente na ugovoreni budući datum. Ponovna prodaja se ugovara kao instrument financiranja komitenata i evidentira se kao zajmovi komitentima; kupljeni financijski instrument nije priznat. Na kraju godine imovina kupljena prema ugovorima o ponovnoj prodaji bila je kako slijedi:

Grupa i Banka	Fer vrijednost vrijednosnice Milijuni kn	Knjigovodstvena vrijednost imovine Milijuni kn	Datum reotkupa	Cijena reotkupa Milijuni kn
Zajmovi komitentima				
2015.	152	136	siječanj 2016.	136
2014.	155	140	siječanj- veljača 2015.	142

43. Ugovorne i potencijalne obveze

Ukupni iznosi preostalih garancija, akreditiva i neiskorištenih okvirnih zajmova na dan 31. prosinaca 2015. iznosili su:

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Garancije	3.055	3.053	3.110	3.117
Akreditivi	106	124	106	124
Neiskorišteni okvirni zajmovi	4.451	4.531	4.333	4.413
	7.612	7.708	7.549	7.654

Na dan 31. prosinca 2015. godine Banka je priznala rezervacije za identificirane i neidentificirane gubitke proizašle iz garancija, akreditiva i neiskorištenih okvirnih zajmova u iznosu od 116 milijuna kuna (2014.: 118 milijuna kuna), uključene unutar rezerviranja za obveze i troškove (Bilješka 23).

Grupa kao najmoprimac

Grupa unajmljuje određene poslovne prostore i drugu imovinu prema ugovorima o operativnom najmu. Otplate najma su originalno denominirane u CHF. Sukladno MRS-u 39 "Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje", takve obveze trebaju se računovodstveno priznati kao ugrađeni derivati. Budući da tržišne stope za terminske ugovore u CHF za razdoblje duže od šest mjeseci trenutno nisu lako dostupne u Hrvatskoj, Grupa nije u mogućnosti izračunati fer vrijednost ugrađene opcije. U skladu s time, dobici ili gubici će se priznati u računu dobiti i gubitka po otplati rate najma.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

44. Imovina i obveze koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba

Grupa pruža usluge koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba te usluge skrbi društvima, bankama i stanovništvu, investicijskim i mirovinskim fondovima (nečlanice Grupe) na način da drži i upravlja imovinom ili ulaže primljena sredstva u različite financijske instrumente prema uputama komitenata. Za navedene usluge Grupa ostvaruje prihod od naknada. Imovina trećih osoba nije imovina Grupe te nije priznata u konsolidiranoj bilanci. Grupa nije izložena nikakvom kreditnom riziku koji proizlazi iz ovih plasmana, budući da ne garantira za ova ulaganja.

Na dan 31. prosinca 2015. godine ukupna imovina pod skrbništvom Grupe u ime komitenata iznosila je 6.236 milijuna kuna (2014.: 6.287 milijuna kuna).

Nadalje, na dan 31. prosinca 2015. godine ukupna imovina investicijskih i mirovinskih fondova kojim upravlja Grupa iznosila je 25.993 milijuna kuna (2014.: 22.871 milijuna kuna).

Tijekom 2015. godine Grupa je ostvarila prihod u iznosu od 157 milijuna kuna (2014.: 128 milijuna kuna) provizija za usluge skrbništva pružene društvima, bankama i stanovništvu te za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Grupa i Banka su upravljale kreditima u ime i za račun trećih osoba kako slijedi:

	2015.	2014.
	Milijuni kn	Milijuni kn
Imovina		
- Zajmovi društvima	146	164
Ukupna imovina	146	164
Obveze		
- Financijske institucije	146	164
Ukupno obveze	146	164

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

45. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama

Na kraju godine Grupa i Banka imale su sljedeće derivativne ugovore klasificirane kao instrumenti kojima se trguje.

Grupa	Ugovoreni iznos, preostala ročnost					Fer vrijednost	
	Do 3 mjeseca Milijuni kn	3 – 12 mjeseci Milijuni kn	1 – 5 godina Milijuni kn	Preko 5 godina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Imovina Milijuni kn	Obveze Milijuni kn
2015.							
- Valutni terminski ugovori - OTC							
- Švicarski franak	1.748	19	11	-	1.778	-	20
- Euro	2.936	1.194	159	-	4.289	-	-
- Američki dolar	153	29	-	-	182	1	1
- ostale valute	34	34	-	-	68	6	7
- Hrvatska kuna	1.902	705	-	-	2.607	49	15
- Međunalutni swap ugovori - OTC	45	84	64	56	249	1	9
- Kamatni swap ugovori - OTC	32	147	820	242	1.241	9	50
- Ročnice	338	-	-	-	338	3	-
	7.188	2.212	1.054	298	10.752	69	102
Nepodmireno trgovanje valutama - OTC	2.777	-	-	-	2.777	1	1

Grupa	Ugovoreni iznos, preostala ročnost					Fer vrijednost	
	Do 3 mjeseca Milijuni kn	3 – 12 mjeseci Milijuni kn	1 – 5 godina Milijuni kn	Preko 5 godina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Imovina Milijuni kn	Obveze Milijuni kn
2014.							
- Valutni terminski ugovori - OTC							
- Švicarski franak	137	232	-	-	369	-	2
- Euro	3.441	1.602	314	-	5.357	-	-
- Američki dolar	605	5	-	-	610	3	7
- ostale valute	9	6	-	-	15	2	5
- Hrvatska kuna	1.527	594	87	-	2.208	66	7
- Terminski ugovori s kamatnim stopama	-	2.006	1.274	-	3.280	-	2
- Međunalutni swap ugovori - OTC	198	899	884	72	2.053	2	150
- Kamatni swap ugovori - OTC	60	960	495	426	1.941	15	65
- Ročnice	329	-	-	-	329	-	3
	6.306	6.304	3.054	498	16.162	88	241
Nepodmireno trgovanje valutama - OTC	1.426	-	-	-	1.426	-	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)
45. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)

Banka	Ugovoreni iznos, preostala ročnost					Fer vrijednost	
	Do 3 mjeseca Milijuni kn	3 – 12 mjeseca Milijuni kn	1 – 5 godina Milijuni kn	Preko 5 godina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Imovina Milijuni kn	Obveze Milijuni kn
2015.							
- Valutni terminski ugovori - OTC							
- Švicarski franak	1.748	19	11	-	1.778	-	20
- Euro	3.100	1.194	159	-	4.453	-	-
- Američki dolar	153	29	-	-	182	1	1
- ostale valute	34	34	-	-	68	6	7
- Hrvatska kuna	1.941	705	-	-	2.646	49	15
- Međuvalutni swap ugovori – OTC	45	84	64	56	249	1	9
- Kamatni swap ugovori - OTC	36	157	939	242	1.374	19	50
- Ročnice	338	-	-	-	338	3	-
	7.395	2.222	1.173	298	11.088	79	102
Nepodmireno trgovanje valutama							
- OTC	2.777	-	-	-	2.777	1	1

Banka	Ugovoreni iznos, preostala ročnost					Fer vrijednost	
	Do 3 mjeseca Milijuni kn	3 – 12 mjeseca Milijuni kn	1 – 5 godina Milijuni kn	Preko 5 godina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Imovina Milijuni kn	Obveze Milijuni kn
2014.							
- Valutni terminski ugovori - OTC							
- Švicarski franak	137	232	-	-	369	-	2
- Euro	3.610	1.602	314	-	5.526	-	-
- Američki dolar	605	5	-	-	610	3	6
- ostale valute	9	6	-	-	15	2	5
- Hrvatska kuna	1.569	594	87	-	2.250	66	7
-Terminski ugovori s kamatnim stopama	-	2.006	1.274	-	3.280	-	2
- Međuvalutni swap ugovori – OTC	198	899	884	72	2.053	3	150
- Kamatni swap ugovori - OTC	63	973	542	518	2.096	26	66
- Ročnice	329	-	-	-	329	-	3
	6.520	6.317	3.101	590	16.528	100	241
Nepodmireno trgovanje valutama							
- OTC	1.426	-	-	-	1.426	-	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**45. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)****Računovodstvo zaštite fer vrijednosti**

	Prosječna fiksna kamatna stopa		Nominalna vrijednost		Fer vrijednost	
	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.
	%	%	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Zaštićeni instrument – kredit komitentu	6,56	7,32	123	106	6	6
Instrument zaštite - kamatni swap ugovor ročnosti 1 do 5 godina	1,113	1,2275	123	106	(6)	(6)

Omjer učinkovitosti zaštite za 2015. godinu bio je 99,51% (2014.: 100%).

Ugovori vezani uz kamatne stope

Grupa je ekonomski zaštitila svoju izloženost kamatnom riziku uzetih zajmova i državnih obveznica koristeći kamatne swap ugovore, denominirane u eurima prema kojima Grupa plaća fiksnu i prima promjenjivu stopu ili plaća promjenjivu, a prima fiksnu stopu. Ostali kamatni swap ugovori sklopljeni su sa komitentima.

Tablica u nastavku prikazuje swap ugovore i njihove prosječne ponderirane kamatne stope. Prosječna promjenjiva stopa temelji se na stopi sadržanoj u krivulji prinosa na dan 31. prosinca. One se mogu značajno promijeniti i utjecati na buduće novčane tokove.

Grupa	2015. Milijuni kn	2014. Milijuni kn
Plaćanja po fiksnom dijelu swap ugovora – ugovoreni iznos	1.084	1.320
Plaćanja po promjenjivom dijelu swap ugovora – ugovoreni iznos	280	727
	%	%
Prosječna pasivna fiksna stopa	1,64%	1,71%
Prosječna aktivna promjenjiva stopa	(0,12%)	0,06%
Prosječna pasivna promjenjiva stopa	(0,06%)	0,08%
Prosječna aktivna fiksna stopa	1,03%	1,77%

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**45. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)**

Banka	2015. Milijuni kn	2014. Milijuni kn
Plaćanja po fiksnom dijelu swap ugovora – ugovoreni iznos	1.084	1.328
Plaćanja po promjenjivom dijelu swap ugovora – ugovoreni iznos	412	873
	%	%
Prosječna pasivna fiksna stopa	1,64%	1,84%
Prosječna aktivna promjenjiva stopa	(0,12%)	0,06%
Prosječna pasivna promjenjiva stopa	(0,09%)	0,07%
Prosječna aktivna fiksna stopa	1,36%	1,86%

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

46. Transakcije s povezanim osobama

Raiffeisenbank Austria d.d. i njezine podružnice u direktnom su vlasništvu Raiffeisen Bank International AG, društva osnovanog u Austriji, prema kojoj i prema čijim pridruženim društvima (cjelokupno "RBI Grupa") Grupa pruža bankarske usluge. Banka smatra da je neposredno povezana osoba sa svojim podružnicama i suradnicima, sa svojim glavnim dioničarima, članovima Nadzornog odbora i Uprave te ostalim izvršnim rukovodstvom Banke (zajedno "ključno rukovodstvo"), članovima uže obitelji ključnog rukovodstva, članova njihovih uži obitelji te zajednički kontroliranim društvima ili društvima pod značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i članova njihovih uži obitelji.

a) Ključne transakcije s povezanim osobama

Imovina i obveze te izvanbilančna izloženost kao i prihod i rashod na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. i 2014. godine, proizlaze iz ključnih transakcija s povezanim osobama kako slijedi:

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti				
Prihodi od kamata, naknada i provizija				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	21	22
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	5	3
- Raiffeisen consulting d.o.o.	-	-	6	6
- Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondom d.d.	-	-	1	-
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	1	1
- Raiffeisen factoring d.o.o.	-	-	3	8
- Raiffeisen Invest d.o.o.	-	-	5	4
- RBI	12	17	12	17
Ukupno	12	17	54	61
Troškovi od kamata, naknada i provizija				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	(1)	(1)
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	(1)	-
- Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	-	-	(1)	-
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	-	(1)
- RBI	(114)	(167)	(86)	(120)
- RBI Grupa	(14)	(13)	(10)	(12)
Ukupno	(128)	(180)	(99)	(134)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

46. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
<i>Prihod od trgovanja i ostali prihodi</i>				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	7	1
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	2	1
- Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	-	-	53	47
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	1	8
- Raiffeisen Invest d.o.o.	-	-	1	1
- Raiffeisen consulting d.o.o.	-	-	2	6
- Raiffeisen factoring d.o.o.	-	-	4	4
- RBI	(133)	44	(133)	44
- RBI Grupa	12	-	12	-
Ukupno	(121)	44	(51)	112
<i>Troškovi poslovanja</i>				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	(6)	(8)
- Raiffeisen consulting d.o.o.	-	-	(18)	(17)
- Raiffeisen factoring d.o.o.	-	-	(2)	(2)
- RBI	(37)	(36)	(37)	(36)
- RBI Grupa	(2)	(1)	(2)	(1)
Ukupno	(39)	(37)	(65)	(64)
Imovina				
<i>Tekući računi i plasmani kod banaka</i>				
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	52	52
- RBI	36	17	32	17
- RBI grupa	18	3	18	3
Ukupno	54	20	102	72
<i>Zajmovi komitentima</i>				
- Raiffeisen consulting d.o.o.	-	-	68	63
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	353	372
Ukupno	-	-	421	435
<i>Obračunati prihodi i ostala imovina</i>				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	10	12
- Raiffeisen consulting d.o.o.	-	-	15	12
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	1	-
- Raiffeisen factoring d.o.o.	-	-	11	4
- RBI	15	4	15	16
- RBI grupa	6	-	6	-
Ukupno	21	4	58	44

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

46. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Obveze				
Depoziti				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	41	28
- Raiffeisen stambena štedionica d.d	-	-	90	2
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	-	1
- Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	-	-	76	70
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	22	40
- Raiffeisen factoring d.o.o.	-	-	401	396
- Raiffeisen Invest d.o.o.	-	-	9	9
- Raiffeisen Bonus d.o.o.	-	-	1	-
- RBI	3	70	3	70
- RBI Grupa	5	5	5	5
Ukupno	8	75	648	621
Uzeti zajmovi				
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	12	76
- RBI	1.973	3.032	883	634
- RBI Grupa	649	-	-	-
Ukupno	2.622	3.032	895	710
Obračunate i ostale obveze				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	-	1
- RBI	72	236	72	236
- RBI Grupa	2	8	2	8
Ukupno	74	244	74	245
Izvanbilančna izloženost				
Derivativni instrumenti				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	38	49
- Raiffeisen consulting d.o.o.	-	-	297	315
- RBI	5.572	11.367	5.572	11.367
- RBI Grupa	60	16	60	16
Ukupno	5.632	11.383	5.967	11.747

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

46. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

2015.	Izloženost Milijuni kn	Obveze Milijuni kn	Prihodi Milijuni kn	Rashodi Milijuni kn
Grupa				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	17	-	41
Dugoročna primanja	-	-	-	4
Zajmovi	37	-	1	-
Depoziti	-	18	-	-
Ukupno	37	35	1	45
Banka				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	14	-	16
Dugoročna primanja	-	-	-	2
Zajmovi	10	-	1	-
Depoziti	-	6	-	-
Ukupno	10	20	1	18
2014.	Izloženost Milijuni kn	Obveze Milijuni kn	Prihodi Milijuni kn	Rashodi Milijuni kn
Grupa				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	20	-	41
Dugoročna primanja	-	-	-	11
Zajmovi	42	-	2	-
Depoziti	-	17	-	-
Ukupno	42	37	2	52
Banka				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	15	-	16
Dugoročna primanja	-	-	-	9
Zajmovi	12	-	1	-
Depoziti	-	8	-	-
Ukupno	12	23	1	25

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47. Upravljanje rizicima

U ovoj bilješci izneseni su detalji o izloženosti Grupe rizicima i opisane su metode koje rukovodstvo koristi za upravljanje rizicima. Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Grupa izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik. Tržišni rizik uključuje tečajni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica.

Na razini Grupe postoji cjeloviti sustav upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura, postavljanjem limita za Grupi prihvatljive razine rizika. Limiti su postavljeni sukladno iznosu jamstvenog kapitala te se primjenjuju na sve vrste rizika. Grupa je razvila i metode i modele upravljanja operativnim rizicima.

Kreditni rizik

Grupa je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti trgovanja, kreditiranja, ekonomske zaštite i investiranja te u slučajevima u kojima djeluje kao posrednik u ime komitenata ili trećih osoba ili izdaje garancije. Rizik da druga ugovorna strana neće izvršiti svoje obveze po derivativima ili drugim instrumentima kontinuirano se prati. Kako bi upravljala razinom kreditnog rizika, Grupa posluje s komitentima dobre kreditne sposobnosti, a tamo gdje je to potrebno, uzimaju se instrumenti osiguranja.

Primarna izloženost Grupe kreditnom riziku proizlazi iz zajmova i potraživanja. Iznos kreditne izloženosti po toj osnovi predstavlja knjigovodstvena vrijednost imovine u izvješću o financijskom položaju. Nadalje, Grupa je izložena i kreditnom riziku po izvanbilančnim stavkama, kroz obveze po neiskorištenim odobrenim zajmovima i izdanim garancijama, kao što je prikazano u Bilješci 43.

Izloženošću kreditnom riziku upravlja se u skladu s politikama Grupe. Kreditna izloženost po portfeljima i pojedinim grupama redovito se pregledava. O prekoračenju postavljenih limita obavještava se nadležno osoblje. Svako značajno povećanje kreditne izloženosti odobrava Kreditni odbor. Kreditni odbor i Odbor za problematične plasmane prate promjene kreditne sposobnosti komitenata.

U slučaju da analiza pokaže da kreditna sposobnost klijenta nije zadovoljavajuća, workout referent izračunava i predlaže formiranje ispravka vrijednosti. Odbor za problematične plasmane donosi odluku o ispravku vrijednosti. Procjena kreditnog rizika kontinuirano se prati kako bi se omogućila pravovremena identifikacija umanjena vrijednosti u kreditnom portfelju.

Grupa primjenjuje oprezan pristup procjene kreditnog rizika. Kada je prvi puta kreditna izloženost klasificirana kao Work-out ("WO"), mora biti prenesena u Sektor poslovanja s restrukturiranim klijentima i naplate te se mora obavijestiti Odbor za problematične plasmane. Međutim, u slučaju da je priznat gubitak po plasmanu, klijent se mora evidentirati u bazi Default Dana Base (DDB) i odmah preseliti u Work-out odjel.

Sukladno metodologiji HNB-a Grupa i Banka raspoređuju plasmane u slijedeće rizične skupine:

Rizična skupina A – potpuno nadoknadivi plasmani

Rizična skupina B – djelomično nadoknadivi plasmani

B1 – ispravak vrijednosni u visini od najmanje 1% ali ne više od 30% potraživanja po glavnici pojedinog plasmana

B2 – ispravak vrijednosti više od 30% ali ne više od 70% potraživanja po glavnici pojedinog plasmana

B3 – ispravak vrijednosti više od 70% ali ne više od 100% potraživanja po glavnici pojedinog plasmana

Rizična skupina C – potpuno nenadoknadivi plasmani – 100% ispravak vrijednosti

Banka u segmentu Non-retail klijenata koristi sustav signala za rano otkrivanje potencijalno problematičnih klijenata. Radi se o podršci za pravovremenu identifikaciju promjene rizičnosti pojedinog klijenta. Praćenje se obavlja na mjesečnoj razini, a prilikom njihova aktiviranja provodi se obrada signala analiziranjem vrijednosti signala i uzorka nastanka. Ovisno o vrsti risk statusa klijenta (od 1-4), klijent ostaje u nadležnosti Sektora poslovanja sa pravnim osobama (status 1 - redovan klijent i status 2 - pre-workout klijent) ili prelazi u nadležnost Direkcije problematičnih plasmana (statusi 3 - rana faza WO odnosno 4 - kasna faza WO ili naplata sudskim putem).

EWS - sustav signala za rano otkrivanje potencijalno problematičnih klijenata koristi se za Micro segment. Rezultati modela su uglavnom bazirani na karakteristikama ponašanja klijenta, a praćenje se odvija na mjesečnoj osnovi. Klijenti su klasificirani sukladno profilu rizičnosti (nizak/srednji/visok), temeljem kojeg se poduzimaju određene akcije u poslovnom procesu.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni odbor je nadležan za odobravanja plasmana klijentima risk statusa 1 i 2. Odluku Kreditnog odbora može opozvati jedino Nadzorni odbor. Odbor za problematične kredite nadležan je za preispitivanje limita i provjeru kredita klijenata statusa 3 i 4 te za utvrđivanje iznosa ispravaka vrijednosti po pojedinačnim kreditima.

Grupa je u svojim kreditnim politikama propisala smjernice za kreditiranje fizičkih i pravnih osoba. Kreditnim politikama definiraju se kriteriji za financiranje npr. ciljane industrije, struktura portfelja sukladno ratingu klijenta, instrumentima osiguranja i sl. Grupa je u svojim internim aktima definirala koje vrste instrumenata osiguranja plasmana uzima te na koji način se isti vrednuju. Najčešći instrumenti osiguranja plasmana su nekretnine, novčani depoziti, pokretnina, zalihe, vrijednosnica koje kotiraju, te ostale imovine.

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku

Maksimalna izloženost kreditnom riziku stavki izvještaja o financijskom položaju prikazana je kako slijedi:

		2015. Grupa	2014. Grupa	2015. Banka	2014. Banka
	Bilješke	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Novac i računi kod banaka	6	1.874	1.262	1.870	1.262
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.977	1.963	1.977	1.963
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	2.281	2.937	1.946	2.660
Plasmani i zajmovi banaka	9	955	1.428	991	1.461
Zajmovi komitentima	11				
Pravne osobe		8.781	10.628	7.216	8.635
Stanovništvo		10.845	11.152	10.171	10.400
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	10	4.964	3.322	4.680	3.077
Financijska ulaganja koja se drže do dospelosti	12	283	349	-	-
Tekuća porezna imovina		4	39	9	43
Ostala imovina	17	119	87	60	7
		32.083	33.167	28.920	29.508

Maksimalna izloženost kreditnom riziku stavki vanbilance prikazana je kako slijedi:

	Bilješke	2015. Grupa	2014. Grupa	2015. Banka	2014. Banka
		Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Ugovorne i potencijalne obveze					
Garancije	43	3.055	3.053	3.110	3.117
Akreditivi i neiskorišteni okvirni zajmovi	43	4.557	4.655	4.439	4.537
		7.612	7.708	7.549	7.654
Rezervacija za umanjenje vrijednosti		(118)	(116)	(118)	(116)
		7.494	7.592	7.431	7.538

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**47 Upravljanje rizicima (nastavak)****Kreditni rizik (nastavak)****Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)**

Koncentracija rizika prema zemljopisnim skupinama i industrijama

Banka i Grupa imaju u Hrvatskoj raznovrstan portfelj, koji obuhvaća sve gospodarske sektore. Većina kredita odobrena je trgovačkim društvima i fizičkim osobama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Slijedi pregled koncentracije rizika Grupe i Banke, analizirana prema teritorijalnim područjima i vrstama djelatnosti:

	Bilančne stavke	2015. Grupa Izvanbilančne stavke	Bilančne stavke	2014. Grupa Izvanbilančne stavke	Bilančne stavke	2015. Banka Izvanbilančne stavke	Bilančne stavke	2014. Banka Izvanbilančne stavke
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Zemljopisno područje								
Republika Hrvatska	29.559	7.589	31.499	7.684	26.282	7.526	27.708	7.630
Ostatak EU	4.508	15	3.826	20	4.504	15	3.826	20
Zemlje koje nisu u EU	169	4	254	-	169	4	254	-
Ostalo	811	4	373	4	811	4	373	4
Ukupno	35.047	7.612	35.952	7.708	31.766	7.549	32.161	7.654
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(2.964)	(118)	(2.785)	(116)	(2.846)	(118)	(2.653)	(116)
	32.083	7.494	33.167	7.592	28.920	7.431	29.508	7.538

Koncentracija kreditnog rizika po granama djelatnosti:

	Grupa 2015. %	Grupa 2014. %	Banka 2015. %	Banka 2014. %
Stanovništvo	31	33	31	31
Sektor financijskih usluga	15	13	16	15
Trgovina	11	10	9	9
Javna i lokalna uprava	14	11	15	13
Građevinarstvo	6	7	6	6
Industrija proizvodnje hrane i pića	3	4	3	4
Nemetalna industrija	5	6	5	6
Elektronička industrija	3	3	3	3
Drvena industrija	1	1	1	1
Obrt i usluge	8	8	8	9
Ostale poslovne skupine	3	4	3	3
Ukupno zajmovi komitentima	100	100	100	100

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Pregled koncentracije rizika imovine vezane za rizične skupine a uključuje bilančnu i vanbilančnu izloženost

Rizične skupine	2015. Grupa			2014. Grupa		
	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Neto izloženost	Ukupna izloženost	Umanjena vrijednosti	Neto izloženost
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
A	38.771	386	38.385	39.698	371	39.327
B1	644	119	525	735	124	611
B2	1.122	640	482	1.374	742	632
B3	1.106	921	185	1.046	857	189
C	1.016	1.016	-	807	807	-
Ukupno	42.659	3.082	39.577	43.660	2.901	40.759

Rizične skupine	2015. Banka			2014. Banka		
	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Neto izloženost	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Neto izloženost
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuna kn	Milijuni kn
A	35.543	360	35.183	36.012	331	35.681
B1	622	117	505	721	123	598
B2	1.119	639	480	1.310	706	604
B3	1.095	912	183	1.020	857	163
C	936	936	-	752	752	-
Ukupno	39.315	2.964	36.351	39.815	2.769	37.046

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**47 Upravljanje rizicima (nastavak)****Kreditni rizik (nastavak)****Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)****Starosna struktura dospjelih potraživanja kod kojih nije utvrđeno umanjenje**

	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni
Do 30 dana	6.853	7.443	6.820	6.743
Od 31 - 90 dana	403	754	345	753
Od 91 - 180 dana	116	6	116	6
Od 181 - 365 dana	145	4	145	3
Preko 365 dana	212	1	61	1
	7.729	8.208	7.487	7.506

Zajmovi komitentima	Grupa 2015.	Grupa 2014.	Banka 2015.	Banka 2014.
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	11.025	12.533	9.191	10.554
Dospjeli neumanjene vrijednosti	7.729	8.208	7.487	7.506
Zajmovi komitentima umanjene vrijednosti	3.695	3.672	3.423	3.489
	22.449	24.413	20.101	21.549
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(2.823)	(2.633)	(2.714)	(2.514)
	19.626	21.780	17.387	19.035

Od toga društvima i sličnim subjektima	Grupa 2015.	Grupa 2014.	Banka 2015.	Banka 2014.
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	4.483	6.329	2.651	4.350
Dospjeli neumanjene vrijednosti	3.691	3.515	3.931	3.549
Zajmovi komitentima umanjene vrijednosti	2.534	2.496	2.467	2.344
	10.708	12.340	9.049	10.243
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(1.927)	(1.805)	(1.833)	(1.701)
	8.781	10.535	7.216	8.542

Od toga stanovništvu	Grupa 2015.	Grupa 2014.	Banka 2015.	Banka 2014.
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	6.542	6.204	6.540	6.204
Dospjeli neumanjene vrijednosti	4.038	4.693	3.556	3.957
Zajmovi komitentima umanjene vrijednosti	1.161	1.176	956	1.145
	11.741	12.073	11.052	11.306
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(896)	(828)	(881)	(813)
	10.845	11.245	10.171	10.493

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik

Jedna od važnijih funkcija koje banke na financijskom tržištu imaju je i ročna transformacija. Potreba za ročnom transformacijom se javlja kao posljedica činjenice da deponenti žele brz i kratkoročan pristup svojim deponiranim sredstvima dok s druge strane klijenti Banke žele pristup financiranju putem dugoročnih kredita. Ovo za posljedicu ima kontinuiranu izvještajnu neusklađenost između priljeva i odljeva koje Banka ostvaruje u određenim vremenskim razdobljima (gap likvidnosti). Kako bi upravljala ovim neusklađenostima Banka ulazi u transakcije s ostalim sudionicima financijskog tržišta uzimajući u obzir ne samo ugovornu ročnost imovine i obveza nego i njihovu iskustvenu neusklađenost. Neusklađenosti (gapovi) likvidnosti banci stvaraju izloženost likvidnosnom riziku koji se javlja u obliku rizika da Banka neće biti u stanju financirati (refinancirati) svoje pozicije po prihvatljivim uvjetima i u obliku rizika da Banka neće moći efikasno likvidirati svoju imovinu.

Grupa neprestano procjenjuje izloženost likvidnosnom riziku identificiranjem i praćenjem promjena u razini neusklađenosti između priljeva i odljeva te promjena u dostupnosti izvora financiranja potrebnih za dostizanje definiranih poslovnih i strateških ciljeva. Dodatno, Grupa održava i portfelj likvidne imovine koja se po potrebi može koristiti kao izvor svježih sredstava. Rizikom likvidnosti upravlja se i usklađivanjem imovine i obveza, postavljanjem tržišnih i kreditnih limita te postizanjem povoljnih pokazatelja likvidnosti, uključujući održavanje zaštitnog sloja likvidnosti, provođenje testiranja otpornosti na stres temeljenog na različitim scenarijima i uspostavljanje plana postupanja u kriznim situacijama i plana oporavka likvidnosti.

O navedenim mjerama, procjenama i analizama se redovito raspravlja na sastancima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Grupa usklađuje svoje poslovne aktivnosti u skladu sa zakonima donesenim od strane EBA-e i HNB-a koji reguliraju rizik likvidnosti te grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve.

Posebna pažnja posvećuje se novim mjerama likvidnosti propisanim Basel III regulativom, posebice koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i stabilnim izvorima financiranja (NSFR) koji se prate na dnevnoj (LCR), odnosno tromjesečnoj (NSFR) razini. Počevši od listopada 2015. godine, uspostavljeni su interni limiti za održavanje LCR-a, koji je, kao i NSFR, iznad 100%.

Kratkoročna neusklađenost (gap) likvidnosti se analizira kroz višak likvidnosti te omjer očekivanih (modeliranih) novčanih priljeva i očekivanih novčanih odljeva u određenim vremenskim razdobljima (na kumulativnoj razini). analiza obuhvaća sve bilančne i izvanbilančne stavke.

U milijunima EUR	2015.			2014.		
	7 dana	30 dana	1 godina	7 dana	30 dana	1 godina
Gap likvidnosti	603	629	693	285	403	488
Koeficijent likvidnosti	254%	202%	140%	152%	139%	115%

Dodatna kontrola i ograničavanje izloženosti likvidnosnom riziku ostvaruje se praćenjem ciljanih omjera kredita i depozita za određene članice Grupe, imajući u vidu i propise Basela III. Testiranje otpornosti na stres se svakodnevno provodi na razini Grupe, kako bi se utvrdila potrebna razina rezervi likvidnosti.

Posebna pažnja posvećuje se definiranju financijskih planova Grupe koji uključuju raznoliku strukturu financiranja za ublažavanje rizika likvidnosti financiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući depozite, uzete zajmove i dionički kapital. Korištenje različitih izvora financiranja se međusobno koordinira i optimizira.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**47 Upravljanje rizicima (nastavak)****Analiza dospijeća**

Preostalo ugovoreno dospijeće imovine, obveza i kapitala Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine i 31. prosinca 2014. godine prikazano je u sljedećim tablicama:

Stavke sa nedefiniranim dospijećem uključene su u kategoriju iznad 5 godina, a obvezna pričuva u kategoriji do mjesec dana a ne prema ročnosti povezanih obveza. Depoziti stanovništva i pravnih osoba po viđenju prikazani su u kategoriji do mjesec dana a Banka iz iskustva zna da se veliki dio ovih depozita ima znatno dužu ročnost te da bi ročna neusklađenost u kategoriji do godine dana bila eliminirana kad bi se njihova ročnost pokazala sukladno njihovoj očekivanoj ročnosti, a likvidna financijska imovina raspoloživa za prodaju i po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka za koju postoji aktivno sekundarno tržište u kategoriji do mjesec dana.

Grupa	Do mjesec dana Milijuni kn	1-3 mjeseca Milijuni kn	3-12 mjeseci Milijuni kn	1-5 godina Milijuni kn	Preko 5 godina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
2015.						
Imovina						
Novac i računi kod banaka	2.637	-	-	-	-	2.637
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.977	-	-	-	-	1.977
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.864	2	425	-	-	2.291
Plasmani i zajmovi drugim bankama	872	12	71	-	-	955
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	36	64	2.004	2.682	242	5.028
Zajmovi komitentima	2.256	1.262	3.499	7.843	4.766	19.626
Financijska ulaganja koja se drže do dospijeća	3	3	-	176	101	283
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1.482	1.482
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	195	195
Odgođena porezna imovina	-	-	-	206	-	206
Ostala i tekuća porezna imovina	198	7	15	129	29	378
Ukupno imovina	9.843	1.350	6.014	11.036	6.815	35.058
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	111	-	-	-	-	111
Depoziti banaka	244	2	-	-	-	246
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	7.972	132	502	170	18	8.794
Depoziti stanovništva	5.188	2.308	5.672	1.601	77	14.846
Uzeti zajmovi	469	509	1.148	1.841	284	4.251
Rezervacije za obveze i troškove	1	617	51	133	2	804
Ostale obveze	343	26	94	194	109	766
Podređene obveze	-	-	6	-	840	846
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	4.326	4.326
Nekontrolirajući interes	-	-	-	-	68	68
Ukupno obveze, kapital i rezerve	14.328	3.594	7.473	3.939	5.724	35.058
Ročna neusklađenost	(4.485)	(2.244)	(1.459)	7.097	1.091	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Grupa	Do mjesec dana Milijuni kn	1-3 mjeseca Milijuni kn	3-12 mjeseci Milijuni kn	1-5 godina Milijuni kn	Preko 5 godina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
2014.						
Imovina						
Novac i računi kod banaka	1.834	-	-	-	-	1.834
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.963	-	-	-	-	1.963
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.923	1	1.033	-	-	2.957
Plasmani i zajmovi drugim bankama	976	-	18	434	-	1.428
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	25	12	8	353	2.930	3.328
Zajmovi komitentima	2.842	1.394	4.359	7.530	5.655	21.780
Financijska ulaganja koja se drže do dospijeća	8	2	60	43	236	349
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1.517	1.517
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	194	194
Odgođena porezna imovina	-	-	-	156	-	156
Ostala i tekuća porezna imovina	131	19	49	122	60	381
Ukupno imovina	9.702	1.428	5.527	8.638	10.592	35.887
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	250	-	-	-	-	250
Depoziti banaka	284	18	-	-	-	302
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	7.451	296	499	191	37	8.474
Depoziti stanovništva	4.843	2.367	5.954	1.810	79	15.053
Uzeti zajmovi	852	934	1.629	1.590	340	5.345
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	45	135	2	182
Ostale obveze	314	5	39	60	282	700
Podređene obveze	-	-	4	-	460	464
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	5.052	5.052
Nekontrolirajući interes	-	-	-	-	65	65
Ukupno obveze, kapital i rezerve	13.994	3.620	8.170	3.786	6.317	35.887
Ročna neusklađenost	(4.292)	(2.192)	(2.643)	4.852	4.275	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Banka	Do mjesec dana Milijuni kn	1-3 mjeseca Milijuni kn	3-12 mjeseci Milijuni kn	1-5 godina Milijuni kn	Preko 5 godina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
2015.						
Imovina						
Novac i računi kod banaka	2.633	-	-	-	-	2.633
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.977	-	-	-	-	1.977
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.807	1	146	-	-	1.954
Plasmani i zajmovi drugim bankama	872	-	68	15	36	991
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	35	61	2.006	2.462	180	4.744
Zajmovi komitentima	2.162	761	2.578	7.073	4.813	17.387
Ulaganja u podružnice	-	-	-	-	366	366
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	458	458
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	188	188
Odgođena porezna imovina	-	-	-	201	-	201
Ostala i tekuća porezna imovina	176	1	11	93	1	282
Ukupno imovina	9.662	824	4.809	9.844	6.042	31.181
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	111	-	-	-	-	111
Depoziti banaka	251	7	78	-	-	336
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	8.425	126	533	166	23	9.273
Depoziti stanovništva	5.162	2.262	5.427	770	70	13.691
Uzeti zajmovi	315	83	336	784	284	1.802
Rezervacije za obveze i troškove	-	617	50	124	2	793
Ostale obveze	281	-	27	7	-	315
Podređene obveze	-	-	6	-	840	846
Kapital i rezerve	-	-	-	-	4.014	4.014
Ukupno obveze, kapital i rezerve	14.545	3.095	6.457	1.851	5.233	31.181
Ročna neusklađenost	(4.883)	(2.271)	(1.648)	7.993	809	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Banka	Do mjesec dana Milijuni kn	1-3 mjeseca Milijuni kn	3-12 mjeseci Milijuni kn	1-5 godina Milijuni kn	Preko 5 godina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
2014.						
Imovina						
Novac i računi kod banaka	1.834	-	-	-	-	1.834
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.963	-	-	-	-	1.963
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.874	1	794	-	-	2.669
Plasmani i zajmovi drugim bankama	976	-	-	449	36	1.461
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	9	8	4	291	2.771	3.083
Zajmovi komitentima	2.485	832	3.371	6.749	5.598	19.035
Ulaganja u podružnice	-	-	-	-	366	366
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	428	428
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	186	186
Odgođena porezna imovina	-	-	-	146	-	146
Ostala i tekuća porezna imovina	101	1	47	97	2	248
Ukupno imovina	9.242	842	4.216	7.732	9.387	31.419
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	250	-	-	-	-	250
Depoziti banaka	286	18	-	-	-	304
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	7.899	309	568	140	24	8.940
Depoziti stanovništva	4.546	2.320	5.723	1.090	79	13.758
Uzeti zajmovi	507	265	510	831	338	2.451
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	43	125	2	170
Ostale obveze	217	3	24	11	-	255
Podređene obveze	-	-	4	-	460	464
Kapital i rezerve	-	-	294	-	4.533	4.827
Ukupno obveze, kapital i rezerve	13.705	2.915	7.166	2.197	5.436	31.419
Ročna neusklađenost	(4.463)	(2.073)	(2.950)	5.535	3.951	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik negativnog utjecaja promjena u tržišnim parametrima, poput kamatnih stopa ili tečajeva stranih valuta, na prihod Grupe ili na vrijednost njenih pozicija u financijskim instrumentima. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelje se na promjenama tečajeva stranih valuta, kamatnih stopa, kreditnih spreadova, cijena vlasničkih vrijednosnica i robe, te drugih tržišnih parametara. Cilj upravljanja tržišnim rizicima je upravljanje i ograničavanje izloženosti tržišnim rizicima unutar prihvatljivih granica, istovremeno optimizirajući povrat na rizik.

Upravljanje tržišnim rizikom Grupe i Banke se provodi u skladu sa zakonima, odlukama i uputama domaćih i inozemnih regulatora, definiranim internim politikama i procedurama koje se redovito revidiraju u organizacijskim jedinicama zaduženima za rizike.

RBA Grupa, unutar RBI Grupe, koristi sveobuhvatan pristup upravljanju tržišnim rizicima u knjizi banke i knjizi trgovanja. Tržišnim rizicima upravlja se dosljedno i u knjizi banke i knjizi trgovanja. Na dnevnoj razini, u sklopu sustava upravljanja tržišnim rizikom mjere se i kontroliraju slijedeće vrijednosti:

- Value-at-Risk (razina pouzdanosti 99%, razdoblje držanja 1 dan)

Value-at-Risk (VaR) je najvažniji instrument za mjerenje tržišnih rizika pri normalnoj situaciji. Value-at-Risk je maksimalni očekivani gubitak, koji je Banka spremna prihvatiti u određenom trenutku. Predstavlja statističku metodu procjene maksimalnog mogućeg gubitka postojećeg portfelja, uz određenu razinu pouzdanosti i određeni period unutar kojeg se određena pozicija može zatvoriti. Za sam izračun VaR-a, Grupa koristi metodu koja kombinacija Monte Carlo metode i povijesne metode. Ovakva metodologija izračuna VaR-a razvijena je interno u RBI Grupi i to za kamatni rizik, valutni rizik, rizik vlasničkih vrijednosnica te rizik promjene kreditnog spreada i to uz 1-dnevno razdoblje držanja te razinu pouzdanosti od 99%. Ova razina pouzdanosti koristi se za interno praćenje rizika. VaR Sensitivity (osjetljivost VaR-a) daje vezu između osjetljivosti pojedinih faktora rizika i promjene u vrijednosti VaR-a i koristi se za dnevno praćenje VaR-a i upravljanje rizicima.

Učinkovitost modela za izračun VaR-a je kontinuirano prati putem retroaktivnog testiranja (backtesting).

- Pozicijski limiti i limiti na mjere osjetljivosti (na promjene u tečajevima, kamatnim stopama itd.)

Korištenjem pozicijskih limita osigurava se izbjegavanje koncentracije u normalnim uvjetima poslovanja i koriste se kao glavni instrument upravljanja rizicima u ekstremnim uvjetima, te u uvjetima nelikvidnog tržišta

- Stop-loss limiti

Ovi limiti osiguravaju disciplinu dealera/trgovaca pri vrednovanju pozicija kojima se trguje za vlastiti račun banke te se njima bitno ograničavaju gubici koji bi se u suprotnom gomilali.

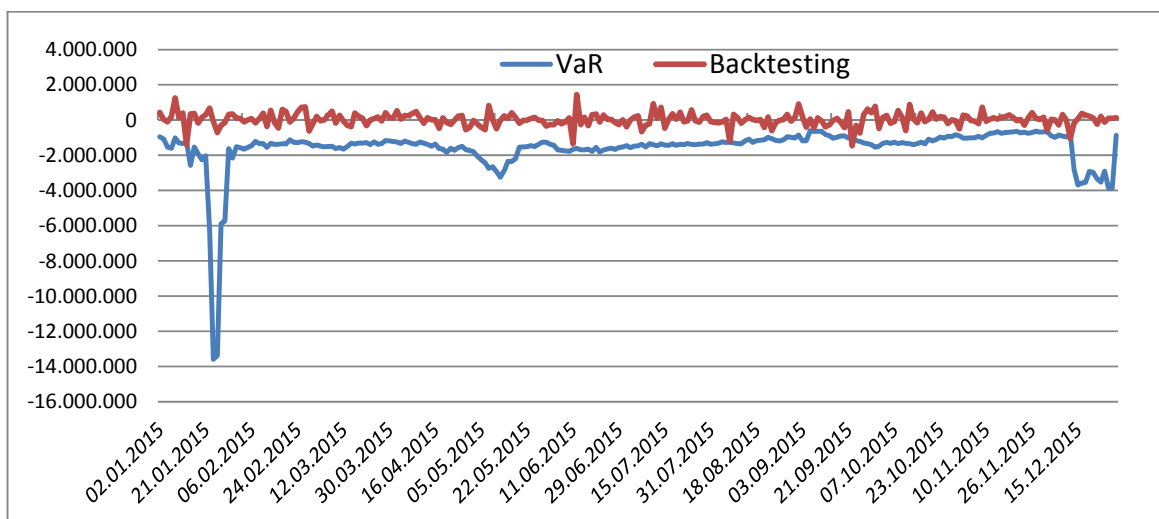
Value-at-Risk opisuje maksimalni gubitak koji se neće prekoračiti uz određenu razinu pouzdanosti, uz uobičajene uvjete na tržištu, ali ne sadrži informaciju o potencijalnim efektima koje ekstremni uvjeti na tržištu mogu imati. Stoga, da bi se i ovakvi događaji uzeli u obzir, Grupa svakodnevno provodi testiranje otpornosti na stresne scenarije. Na ovaj način simulira se potencijalna krizna situacija i njezin utjecaj na trenutnu poziciju.

Milijuni kuna	Prosinac 2015.	Prosinac 2014.	Prosjeak	min	max
Rizik promjene kamatne stope					
- knjiga trgovanja	1.61	2.0	1.39	0.44	3.40
- knjiga banke	2.75	5.1	4.99	1.92	10.34
Rizik promjene tečaja	0.48	0.3	2.74	0.21	103.93
Credit Spread Risk	6.1	4.5	8.26	3.14	25.12
Cjenovni rizik	0.33	0.3	0.28	0.23	0.35
Ukupni VaR	6.69	8.1	12.2	4.66	103.72

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Učinkovitost VaR modela periodički se provjerava retroaktivnim testiranjem (backtesting). Ova metoda uspoređuje 1-dnevni VaR s odgovarajućim (hipotetskim) P&L-om izračunatom sljedećeg radnog dana (tj. tokom horizonta za koji je VaR izračunat). Proboj po backtestingu se registrira na datume na kojima je (hipotetski) P&L negativan i u svom apsolutnom iznosu veći od VaR-a izračunatog za taj dan (tj. na datume na kojima je hipotetski gubitak veći od VaR-a). Broj proboja po backtestingu detektiranih tokom određenog perioda, ukoliko je veći od broja proboja koji se očekuje s obzirom na odabranu razinu pouzdanosti pri izračunu VaR-a, može ukazivati na određene nedostatke VaR modela. Kao što gornji graf pokazuje, tokom 2015. godine zabilježena su 3 prekršaja po backtestingu.

a) Kamatni rizik

Izloženost kamatnom riziku očituje se negativnim utjecajima promjene kamatnih stopa na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, stoga su i neto kamatni prihod te ostali novčani tokovi osjetljivi na promjenu kamatnih stopa.

Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- rizik promjene cijena („repricing risk“) koji proizlazi iz vremenske neusklađenosti dospjeća (za fiksne kamatne stope) i ponovnog vrednovanja kamatnih stopa (za promjenjive kamatne stope) stavki imovine i obveza banke kao i vabilančnih pozicija;
- rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa („yield curve risk“) do kojeg dolazi prilikom neočekivanih promjena u krivuljama prinosa koje imaju nepovoljan utjecaj na prihod banke i njenu ekonomsku vrijednost;
- rizik osnovice koji se javlja prilikom nesavršene korelacije između kamatnih stopa koje se primjenjuju na različite instrumente koji su slični u svim ostalim svojim karakteristikama (osim vrste kamatne stope);
- rizik opcionalnosti.

Upravljanje rizicima ima za cilj optimiziranje neto kamatnog prihoda, s obzirom na trenutne tržišne kamatne stope, usklađujući se s poslovnom strategijom Grupe. Pri ostvarenju ovih ciljeva, Grupa koristi kamatne derivate.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**47 Upravljanje rizicima (nastavak)****Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope**

Tablice u nastavku prikazuju imovinu, obveze i kapital i rezerve Grupe i Banke analizirane prema razdobljima promjena kamatnih stopa koje se određuju na osnovi preostalog ugovornog dospijeća i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome koje je kraće. Tablice prikazuju procjenu rukovodstva o izloženosti riziku promjene kamatnih stopa Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2015. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju, ali pokazuju izvjesnu osjetljivost dobiti Grupe i Banke na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također utjecati i valutna struktura imovine, obveza i kapitala i rezervi. Grupa i Banka imaju značajan udio kamatonosne imovine i obveza u stranim valutama.

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope

Grupa	Beskamatno	Do jednog mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne kamatne stope
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
2015.							
Imovina							
Novac i računi kod banaka	2.633	4	-	-	-	2.637	-
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.977	-	-	-	-	1.977	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	398	1.468	1	424	-	2.291	1.718
Plasmani i zajmovi drugim bankama	12	860	12	71	-	955	944
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.418	31	262	993	2.324	5.028	3.319
Zajmovi komitentima	68	15.339	584	768	2.867	19.626	3.890
Financijska ulaganja koja se drže do dospijeća	4	1	1	-	277	283	279
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.482	-	-	-	-	1.482	-
Nematerijalna imovina	195	-	-	-	-	195	-
Odgodena porezna imovina	206	-	-	-	-	206	-
Ostala i tekuća porezna imovina	378	-	-	-	-	378	-
Ukupno imovina	8.771	17.703	860	2.256	5.468	35.058	10.150
Obveze, kapital i rezerve							
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	111	-	-	-	-	111	-
Depoziti banaka	161	83	2	-	-	246	85
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.901	5.141	99	478	175	8.794	1.261
Depoziti stanovništva	90	5.177	2.293	5.627	1.659	14.846	11.090
Uzeti zajmovi	27	1.939	1.024	595	666	4.251	1.266
Rezervacije za obveze i troškove	804	-	-	-	-	804	-
Ostale obveze	766	-	-	-	-	766	-
Podređene obveze	6	-	458	-	382	846	382
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	4.326	-	-	-	-	4.326	-
Nekontrolirajući interes	68	-	-	-	-	68	-
Ukupno obveze, kapital i rezerve	9.260	12.340	3.876	6.700	2.882	35.058	14.084
Kamatna neusklađenost	(489)	5.363	(3.016)	(4.444)	2.586	-	(3.934)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope (nastavak)

Grupa	Beskamatno		Do	1-3	3-12	Preko 12	Ukupno	Fiksne
	Milijuni kn	Milijuni kn	jednog mjeseca	mjeseca	mjeseci	mjeseci		kamatne stope
2014.	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Imovina								
Novac i računi kod banaka	1.834	-	-	-	-	-	1.834	-
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.963	-	-	-	-	-	1.963	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	130	1.847	472	309	199	2.957	2.295	
Plasmani i zajmovi drugim bankama	482	862	18	-	66	1.428	946	
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	110	15	915	662	1.626	3.328	2.185	
Zajmovi komitentima	44	16.291	525	556	4.364	21.780	5.236	
Financijska ulaganja koja se drže do dospijea	7	4	-	4	334	349	342	
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.517	-	-	-	-	1.517	-	
Nematerijalna imovina	194	-	-	-	-	194	-	
Odgođena porezna imovina	156	-	-	-	-	156	-	
Ostala i tekuća porezna imovina	381	-	-	-	-	381	-	
Ukupno imovina	6.818	19.019	1.930	1.531	6.589	35.887	11.004	
Obveze, kapital i rezerve								
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	250	-	-	-	-	250	-	
Depoziti banaka	259	26	17	-	-	302	43	
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	6.482	1.055	291	478	168	8.474	1.406	
Depoziti stanovništva	109	3.999	2.638	6.359	1.948	15.053	11.277	
Uzeti zajmovi	3	2.685	1.180	809	668	5.345	1.474	
Rezervacije za obveze i troškove	182	-	-	-	-	182	-	
Ostale obveze	700	-	-	-	-	700	-	
Podređene obveze	4	-	-	460	-	464	-	
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	5.052	-	-	-	-	5.052	-	
Nekontrolirajući interes	65	-	-	-	-	65	-	
Ukupno obveze, kapital i rezerve	13.106	7.765	4.126	8.106	2.784	35.887	14.200	
Kamatna neusklađenost	(6.288)	11.254	(2.196)	(6.575)	3.805	-	(3.196)	

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope (nastavak)

Banka	Beskamatno	Do jednog mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne kamatne stope
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
2015.							
Imovina							
Novac i računi kod banaka	2.633	-	-	-	-	2.633	-
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.977	-	-	-	-	1.977	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	407	1.402	-	145	-	1.954	1.374
Plasmani i zajmovi drugim bankama	12	861	-	67	51	991	979
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.416	29	262	988	2.049	4.744	3.037
Zajmovi komitentima	67	13.933	190	703	2.494	17.387	3.567
Ulaganja u podružnice	366	-	-	-	-	366	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	458	-	-	-	-	458	-
Nematerijalna imovina	188	-	-	-	-	188	-
Odgođena porezna imovina	201	-	-	-	-	201	-
Ostala i tekuća porezna imovina	282	-	-	-	-	282	-
Ukupno imovina	8.007	16.225	452	1.903	4.594	31.181	8.957
Obveze, kapital i rezerve							
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	111	-	-	-	-	111	-
Depoziti banaka	168	89	31	48	-	336	168
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.830	5.611	99	548	185	9.273	1.348
Depoziti stanovništva	90	5.151	2.247	5.382	821	13.691	9.935
Uzeti zajmovi	38	371	193	539	661	1.802	1.261
Rezervacije za obveze i troškove	793	-	-	-	-	793	-
Ostale obveze	315	-	-	-	-	315	-
Podređene obveze	6	-	458	-	382	846	382
Kapital i rezerve	4.014	-	-	-	-	4.014	-
Ukupno obveze, kapital i rezerve	8.365	11.222	3.028	6.517	2.049	31.181	13.094
Kamatna neusklađenost	(358)	5.003	(2.576)	(4.614)	2.545	-	(4.137)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope (nastavak)

Banka	Beskamatno	Do jednog mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne kamatne stope
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
2014.							
Imovina							
Novac i računi kod banaka	1.834	-	-	-	-	1.834	-
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.963	-	-	-	-	1.963	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	128	1.785	472	284	-	2.669	2.210
Plasmani i zajmovi drugim bankama	481	862	-	-	118	1.461	980
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	105	-	915	658	1.405	3.083	1.942
Zajmovi komitentima	43	14.308	129	506	4.049	19.035	4.848
Ulaganja u podružnice	366	-	-	-	-	366	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	428	-	-	-	-	428	-
Nematerijalna imovina	186	-	-	-	-	186	-
Odgođena porezna imovina	146	-	-	-	-	146	-
Ostala i tekuća porezna imovina	248	-	-	-	-	248	-
Ukupno imovina	5.928	16.955	1.516	1.448	5.572	31.419	9.980
Obveze, kapital i rezerve							
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	250	-	-	-	-	250	-
Depoziti banaka	260	26	18	-	-	304	43
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	6.501	1.407	308	556	168	8.940	1.501
Depoziti stanovništva	109	3.702	2.591	6.128	1.228	13.758	9.982
Uzeti zajmovi	3	701	441	649	657	2.451	1.521
Rezervacije za obveze i troškove	170	-	-	-	-	170	-
Ostale obveze	255	-	-	-	-	255	-
Podređene obveze	4	-	-	460	-	464	4
Kapital i rezerve	4.827	-	-	-	-	4.827	-
Ukupno obveze, kapital i rezerve	12.379	5.836	3.358	7.793	2.053	31.419	13.051
Kamatna neusklađenost	(6.451)	11.119	(1.842)	(6.345)	3.519	-	(3.071)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**47 Upravljanje rizicima (nastavak)****Prosječne kamatne stope (nastavak)**

Prosječne kamatne stope prikazane u nastavku predstavljaju ponderirani prosječan prinos na financijske instrumente na kraju izvještajnog razdoblja i nužno ne prikazuju prinos u nekom drugom razdoblju tijekom godine.

Veći dio obveza i kapitala i kamatonosne imovine izražen je ili vezan za stranu valutu.

Grupa	Do jednog mjeseca %	1-3 mjeseca %	3-12 mjeseci %	Preko 12 mjeseci %
2015.				
Imovina				
Novac i računi kod banaka	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2,78	5,56	6,30	-
Plasmani i zajmovi drugim bankama	0,35	1,30	0,07	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	0,51	0,26	1,78	3,77
Zajmovi komitentima	6,99	4,92	5,27	6,02
<u>Financijska ulaganja koja se drže do dospjeća</u>	<u>6,03</u>	<u>6,03</u>	<u>4,13</u>	<u>6,28</u>
Obveze				
Depoziti banaka	0,12	0,60	-	-
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	0,33	0,84	1,36	2,56
Depoziti stanovništva	0,70	1,67	1,66	2,35
Uzeti zajmovi	1,23	1,49	0,93	2,40
<u>Podređene obveze</u>	<u>-</u>	<u>6,53</u>	<u>-</u>	<u>6,75</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**47 Upravljanje rizicima (nastavak)****Prosječne kamatne stope (nastavak)**

Grupa	Do jednog mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	Preko 12 mjeseci
2014.	%	%	%	%
Imovina				
Novac i računi kod banaka	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2,23	1,06	6,09	6,13
Plasmani i zajmovi drugim bankama	(0,04)	1,40	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	0,10	3,29
Zajmovi komitentima	7,19	5,22	5,78	5,55
Financijska ulaganja koja se drže do dospijea	-	-	-	2,42
Obveze				
Depoziti banaka	0,45	0,05	-	-
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	0,27	1,09	1,61	2,51
Depoziti stanovništva	0,92	2,01	2,16	2,65
Uzeti zajmovi	1,28	1,52	0,92	2,55

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**47 Upravljanje rizicima (nastavak)****Prosječne kamatne stope (nastavak)**

Banka	Do jednog mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	Preko 12 mjeseci
2015.	%	%	%	%
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2,83	-	7,69	-
Plasmani i zajmovi drugim bankama	0,35	-	1,40	5,85
Zajmovi komitentima	7,18	5,23	5,15	6,13
Financijska imovina podobna za prodaju	0,20	0,26	1,76	3,60
Obveze				
Depoziti banaka	0,17	0,82	1,05	-
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	0,32	0,84	1,29	2,60
Depoziti stanovništva	0,69	1,64	1,60	1,89
Uzeti zajmovi	0,95	1,07	0,85	2,38
Podređene obveze	-	6,53	-	6,75
Banka				
2014.	%	%	%	%
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2,23	1,06	6,13	-
Plasmani i zajmovi drugim bankama	(0,04)	-	-	3,32
Zajmovi komitentima	7,42	5,55	5,74	5,50
Financijska ulaganja koja se drže do dospijea	-	1,15	0,06	2,84
Obveze				
Depoziti banaka	0,45	0,05	-	-
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	0,20	1,10	1,56	2,51
Depoziti stanovništva	0,76	1,99	2,13	2,42
Uzeti zajmovi	0,78	1,27	1,03	2,50
Podređene obveze	-	-	6,85	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**47 Upravljanje rizicima (nastavak)****Kamatni rizik (nastavak)***Kamatni rizik u knjizi trgovanja*

Sljedeće tablice prikazuju promjenu sadašnje vrijednosti u knjizi trgovanja (BPV po valutama za koje je ova promjena materijalna) za 2015. i 2014. godinu:

BPV / Valuta u kn	EUR	USD	kn
31. prosinac 2015.	(15.477,1)	(3.476,6)	(12.207,1)
Prosjek	(7.541,1)	(1.325,5)	(10.158,7)
Minimum	(19.209,8)	(198,2)	(8.105,8)
Maksimum	19.761,5	(4.416,1)	(13.209,2)

BPV / Valuta u kn	EUR	USD	kn
31. prosinac 2014.	7.019,7	-	(10.614,5)
Prosjek	(7.575,1)	(131,8)	(14.518,1)
Minimum	(21.362,8)	(1.883,3)	(21.362,8)
Maksimum	11.099,4	821,9	(9.538,0)

Ukupni BPV za knjigu trgovanja za 31. prosinac 2015. iznosio je 251 tisuću kn u odnosu na 31. prosinac 2014. kada je bio 135 tisuća kn.

Kamatni rizik izvan knjige trgovanja

Aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom provode se imajući u vidu osjetljivost pozicija Grupe na promjene kamatnih stopa. Odluke se donose na osnovu raznih analiza i simulacija kamatnih prihoda kako bi se osigurala odgovarajuća osjetljivost na promjene kamatnih stopa u skladu s očekivanim promjenama tržišnih kamatnih stopa te u skladu s ukupnim apetitom za rizik.

Sljedeće tablice prikazuju promjenu sadašnje vrijednosti izvan knjige trgovanja (BPV po valutama za koje je ova promjena materijalna) za 2015. i 2014. godinu:

BPV / Valuta u kn	kn	EUR	USD	CHF
31. prosinac 2015.	(13.533,0)	(42.757,6)	(3.159,9)	(18.752,4)
Prosjek	(35.533,9)	(52.677,0)	(5.229,5)	(22.224,3)
Minimum	(67.062,7)	(81.411,2)	(12.581,4)	(30.179,2)
Maximum	(13.533,0)	(18.676,7)	931,6	(16.529,8)

BPV / Valuta u kn	kn	EUR	USD	CHF
31. prosinac 2014.	(41.294,2)	(62.395,4)	(8.464,5)	(24.965,8)
Prosjek	(47.514,3)	(39.870,1)	(3.237,3)	(33.049,5)
Minimum	(82.179,7)	(68.900,5)	(11.833,1)	(53.132,5)
Maximum	(32.129,2)	(12.501,5)	77,1	(24.937,9)

Ukupni BPV izvan knjige trgovanja za 31. prosinac 2015. iznosio je 609 tisuća kn u odnosu na 31. prosinac 2014. kada je bio 1.058 tisuća kn.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik u knjizi banke ne mjeri se samo korištenjem Value-at-Risk metode nego i tradicionalnim alatima kao što su analize usklađenosti ponovnih vrednovanja stavki aktive i pasive (interest rate gap analize). Pri mjerenju izloženosti kamatnim riziku putem analize osjetljivosti ekonomske vrijednosti primjenjuje se metodologija definirana u Basel II regulativi, koja predviđa mjerenje efekta koji paralelni pomak referentnih krivulja prinosa od 200 baznih bodova ima na vlastitu ekonomsku vrijednost.

u kunama	31. prosinac 2015.	31. prosinac 2014.
CHF	220.596	228.530
EUR	58.890	55.710
kn	35.853	66.829
Ostalo	(13.728)	(7.283)
Ukupno	301.611	343.786
%	6,6%	7,2%

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica rizik je fluktuacije cijene vlasničkih vrijednosnica, koja će utjecati na fer vrijednost vlasničkih ulaganja i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Equity delta je indikator izloženosti cjenovnom riziku koja proizlazi iz pozicija u vlasničkim vrijednosnicama i derivatima koji se drže radi trgovanja. Uspostavljeni su equity delta i VaR limiti na razini pozicije u pojedinom instrumentu te ukupni equity delta limit.

Vlasnički portfelj Grupe sastoji se od vlasničkih vrijednosnica domaćih izdavatelja. Vrijednost maksimalne izloženosti prema vrijednosnicama određuje odjel za upravljanja rizicima. Praćenje vlasničkog portfelja obavlja se analizom osjetljivosti ovog portfelja putem Equity delta limita i VaR limita.

Valutni rizik

Grupa je izložena riziku promjene tečajeva koji označava rizik gubitaka ostvarenih na otvorenim pozicijama u stranim valutama.

Izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz transakcija s kreditima denominiranim u stranim valutama, depozitima denominiranim u stranim valutama, investicijskih i tržišnih aktivnosti. Ova izloženost se prati dnevno, sukladno zakonskim i interno utvrđenim limitima, na razini pojedine valute te u ukupnom iznosu za imovinu i obveze denominirane u stranim valutama ili uz valutnu klauzulu.

Grupa upravlja svojom izloženosti riziku promjene tečaja postavljanjem načela i limita za izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite, uključujući i stop loss limite. Svoje poslovne aktivnosti Grupa usmjerava nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, održavajući dnevno poslovanje u granicama odobrenih limita po valutama.

Grupa je primarno izložena valuti EUR. Ostatak izloženosti valutama generiran je financijskim instrumentima denominiranim u valutama CHF i USD. Kako bi se zaštitila od valutnog rizika, Grupa koristi derivatne financijske instrumente.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama

Rezervacija za obveze i troškove po osnovi konverzije CHF kredita denominiranih u ili vezanih za švicarski franak u iznosu od 617 milijuna kn uključena je u poziciju domaća valuta.

Grupa	Valute vezane uz			Valute vezane uz CHF		Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
	EURO	EURO	CHF	CHF	CHF				
2015.	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Imovina									
Novac i računi kod banaka	79	-	37	-	-	125	241	2.396	2.637
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	269	-	-	-	-	-	269	1.708	1.977
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.173	453	-	-	-	128	1.754	537	2.291
Plasmani i zajmovi drugim bankama	331	12	-	-	-	514	857	98	955
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.284	590	-	-	-	737	4.611	417	5.028
Zajmovi komitentima	2.048	9.298	44	1.914	-	79	13.383	6.243	19.626
Financijska ulaganja koja se drže do dospijea	7	242	-	-	-	-	249	34	283
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	-	-	1.482	1.482
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	-	195	195
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	-	-	-	206	206
Ostala i tekuća porezna imovina	8	26	-	-	-	1	35	343	378
Ukupno imovina	7.199	10.621	81	1.914	1.584	21.399	13.659	35.058	
Obveze, kapital i rezerve									
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	56	-	20	-	-	8	84	27	111
Depoziti banaka	89	-	2	-	-	21	112	134	246
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.355	72	15	-	-	528	2.970	5.824	8.794
Depoziti stanovništva	9.226	1.068	325	-	-	1.639	12.258	2.588	14.846
Uzeti zajmovi	2.835	671	-	-	-	-	3.506	745	4.251
Rezervacije za obveze i troškove	31	1	-	-	-	1	33	771	804
Ostale obveze	23	349	-	-	-	1	373	393	766
Podređene obveze	846	-	-	-	-	-	846	-	846
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	-	-	-	4.326	4.326
Nekontrolirajući interes	-	-	-	-	-	-	-	68	68
Ukupno obveze, kapital i rezerve	15.461	2.161	362	-	2.198	20.182	14.876	35.058	
Valutna neusklađenost	(8.262)	8.460	(281)	1.914	(614)	1.217	(1.217)	-	

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Grupa	Valute vezane uz EURO		CHF Milijuni kn	Valute vezane uz CHF		Ostale strane valute Milijuni kn	Ukupno strane valute Milijuni kn	Domaća valuta Milijuni kn	Ukupno valute Milijuni kn
	EURO Milijuni kn	EURO Milijuni kn		uz CHF Milijuni kn	uz CHF Milijuni kn				
2014.									
Imovina									
Novac i računi kod banaka	58	-	20	-	59	137	1.697	1.834	
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	264	-	-	-	-	264	1.699	1.963	
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.602	436	3	-	146	2.187	770	2.957	
Plasmani i zajmovi drugim bankama	757	18	-	-	170	945	483	1.428	
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.134	541	-	-	343	3.018	310	3.328	
Zajmovi komitentima	2.970	10.119	74	1.918	46	15.127	6.653	21.780	
Financijska ulaganja koja se drže do dospijanja	11	247	-	-	-	258	91	349	
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	-	1.517	1.517	
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	194	194	
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	-	-	156	156	
Ostala i tekuća porezna imovina	8	9	-	-	21	38	343	381	
Ukupno imovina	7.804	11.370	97	1.918	785	21.974	13.913	35.887	
Obveze, kapital i rezerve									
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	76	-	144	-	11	231	19	250	
Depoziti banaka	63	-	5	-	15	83	219	302	
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.167	79	20	-	577	2.843	5.631	8.474	
Depoziti stanovništva	9.763	1.212	302	-	1.348	12.625	2.428	15.053	
Uzeti zajmovi	3.533	722	-	-	-	4.255	1.090	5.345	
Rezervacije za obveze i troškove	30	1	-	-	3	34	148	182	
Ostale obveze	29	12	-	-	-	41	659	700	
Podređene obveze	464	-	-	-	-	464	-	464	
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	-	-	5.052	5.052	
Nekontrolirajući interes	-	-	-	-	-	-	65	65	
Ukupno obveze, kapital i rezerve	16.125	2.026	471	-	1.954	20.576	15.311	35.887	
Valutna neusklađenost	(8.321)	9.344	(374)	1.918	(1.169)	1.398	(1.398)	-	

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Banka	EURO	Valute vezane uz EURO	CHF	Valute vezane uz CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
2015.								
Imovina								
Novac i računi kod banaka	75	-	37	-	125	237	2.396	2.633
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	269	-	-	-	-	269	1.708	1.977
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.147	254	-	-	128	1.529	425	1.954
Plasmani i zajmovi drugim bankama	347	-	-	-	514	861	130	991
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.284	346	-	-	737	4.367	377	4.744
Zajmovi komitentima	2.048	7.178	44	1.914	79	11.263	6.124	17.387
Ulaganja u podružnice	-	-	-	-	-	-	366	366
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	-	458	458
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	188	188
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	-	-	201	201
Ostala i tekuća porezna imovina	8	-	-	-	1	9	273	282
Ukupno imovina	7.178	7.778	81	1.914	1.584	18.535	12.646	31.181
Obveze, kapital i rezerve								
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	56	-	20	-	8	84	27	111
Depoziti banaka	89	-	2	-	21	112	224	336
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.629	-	15	-	528	3.172	6.101	9.273
Depoziti stanovništva	9.226	5	325	-	1.639	11.195	2.496	13.691
Uzeti zajmovi	375	683	-	-	-	1.058	744	1.802
Rezervacije za obveze i troškove	31	1	-	-	1	33	760	793
Ostale obveze	23	4	-	-	1	28	287	315
Podređene obveze	846	-	-	-	-	846	-	846
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	-	4.014	4.014
Ukupno obveze, kapital i rezerve	13.275	693	362	-	2.198	16.528	14.653	31.181
Valutna neusklađenost	(6.097)	7.085	(281)	1.914	(614)	2.007	(2.007)	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Banka	Valute vezane uz EURO		CHF Milijuni kn	Valute vezane uz CHF		Ostale strane valute Milijuni kn	Ukupno strane valute Milijuni kn	Domaća valuta Milijuni kn	Ukupno valute Milijuni kn
	EURO Milijuni kn	Milijuni kn		Milijuni kn	Milijuni kn				
2014.									
Imovina									
Novac i računi kod banaka	58	-	20	-	59	137	1.697	1.834	
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	264	-	-	-	-	264	1.699	1.963	
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.614	242	3	-	146	2.005	664	2.669	
Plasmani i zajmovi drugim bankama	772	-	-	-	170	942	519	1.461	
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.119	318	-	-	343	2.780	303	3.083	
Zajmovi komitentima	2.970	7.554	74	1.918	44	12.560	6.475	19.035	
Ulaganja u podružnice	-	-	-	-	-	-	366	366	
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	-	428	428	
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	186	186	
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	-	-	146	146	
Ostala i tekuća porezna imovina	8	-	-	-	1	9	239	248	
Ukupno imovina	7.805	8.114	97	1.918	763	18.697	12.722	31.419	
Obveze, kapital i rezerve									
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	76	-	144	-	11	231	19	250	
Depoziti banaka	63	-	5	-	15	83	221	304	
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.519	-	20	-	577	3.116	5.824	8.940	
Depoziti stanovništva	9.763	6	302	-	1.348	11.419	2.339	13.758	
Uzeti zajmovi	564	721	-	-	-	1.285	1.166	2.451	
Rezervacije za obveze i troškove	30	1	-	-	3	34	136	170	
Ostale obveze	29	6	-	-	-	35	220	255	
Podređene obveze	464	-	-	-	-	464	-	464	
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	-	4.827	4.827	
Ukupno obveze, kapital i rezerve	13.508	734	471	-	1.954	16.667	14.752	31.419	
Valutna neusklađenost	(5.703)	7.380	(374)	1.918	(1.191)	2.030	(2.030)	-	

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Operativni rizik

Operativni rizik se definira kao rizik gubitka koji proizlazi iz neodgovarajućih ili neuspjelih internih procesa, ljudskog faktora, sustava ili vanjskih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik. S ciljem efikasnog upravljanja operativnim rizikom, RZB/RBI Grupa donosi smjernice koje se baziraju na standardima i uredbama EU, Zakonu o kreditnim institucijama, Odlukama HNB-a, dokumentima Bazelskog odbora i RZB/RBI grupnim direktivama.

Okvir za upravljanje operativnim rizikom Grupe sastoji se od procesa, struktura, kontrola za prepoznavanje, mjerenje, upravljanje, praćenje i izračun kapitala, kontrolu rizika i ublažavanje gubitaka nastalih zbog neadekvatnih ili neizvršenih internih procesa, grešaka ljudi i sustava ili vanjskih događaja.

Okvir za upravljanje operativnim rizikom je strukturiran tako da poveća transparentnost operativnih rizika širom Grupe, ojača upravljanje izloženošću operativnom riziku i osigura potpunu sukladnost regulatornim zahtjevima.

Uloge i Odgovornosti

RZB/RBI Grupa potiče otvoreno okruženje i kulturu a svi djelatnici Grupe, preko svojih pojedinačnih uloga i odgovornosti, doprinose održavanju učinkovitog Okvira za upravljanje operativnim rizikom.

Iako krajnju odgovornost za rizike ima Član Uprave za rizike, sustav odgovornosti za upravljanje operativnim rizikom se bazira na tri linije obrane, koje pridonose održavanju djelotvornog okvira za upravljanje operativnim rizikom.

Prvu liniju obrane predstavljaju organizacijske jedinice čije poslovne aktivnosti generiraju rizik. Ove organizacijske jedinice nositelji rizika su vlasnici operativnog rizika.

Druga linija obrane pruža neovisnu procjenu operativnog rizika, nadzor i preispituje prvu liniju obrane. Drugu liniju obrane čine:

- Član uprave za rizike RBI/RZB Grupe i član uprave za rizike RBA, koji predstavljaju svoje Uprave, pružaju strateške smjernice, osiguravaju vodstvo i primjereno upravljanje operativnim rizicima.
- Odbori za upravljanje operativnim rizikom na razini RBI/RZB Grupe i RBA, predstavljaju tijelo odlučivanja, koje nadzire cijeli okvir za upravljanje operativnim rizikom.
- RBI/RZB Group Operational Risk Controlling razvija i održava okvir za upravljanje operativnim rizikom Grupe te zajedno s Kontrolom operativnih rizika Raiffeisenbank Austria dd, osigurava proaktivno prepoznavanje, mjerenje, upravljanje i praćenje operativnih rizika.
- Kontrola operativnih rizika Raiffeisenbank Austria dd osigurava vodstvo i stručnu podršku za upravljanje operativnim rizikom na razini Članice RBI/RZB Grupe. Odgovornost Kontrole operativnih rizika je osigurati poštivanje minimalnih standarda i proaktivno prepoznavanje, mjerenje, upravljanje i praćenje operativnih rizika.

Treća linija obrane je Unutarnja revizija, koja ispituje djelotvornost i prikladnost glavnih procesa upravljanja rizicima.

Prepoznavanje, mjerenje, upravljanje i praćenje rizika

Operativnim rizikom upravlja se u okviru ciklusa upravljanja rizikom koji obuhvaća prepoznavanje, mjerenje, upravljanje i praćenje rizika.

Prepoznavanje operativnih rizika uključuje analizu dolje navedenih parametara radi razumijevanja materijalne značajnosti vrsta operativnog rizika kojima poslovanje može biti izloženo. Operativni rizici u Grupi se prepoznaju na proaktivnoj i redovnoj osnovi u okviru: proizvoda, procesa, sustava i vanjskih faktora.

Mjerenje operativnog rizika može po svojoj prirodi biti i kvantitativno i kvalitativno i uključuje sljedeće instrumente:

- *Procjena rizika* služi povećanju svjesnosti o operativnim rizicima, identificira operativne rizike, i ovladava identificirane operativne rizike. Procjena rizika određuje neto rizik procesa, organizacijske jedinice u kojima rizik nastaje ili aktivnost koja je relevantna kao ciljana vrijednost za mjerenje kvalitativnog upravljanja rizikom. Rezultat procjene rizika je temelj za izradu profila rizičnosti.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

47 Upravljanje rizicima (nastavak)

Operativni rizik (nastavak)

- *Pokazatelji ranog upozorenja* se koriste za kontinuirano praćenje i izvještavanje o izloženosti operativnom riziku. Pružaju signal ranog upozorenja za potencijalne probleme ili promjene u rizičnom profilu, koje mogu zahtijevati upravljačku mjeru.
- *Prikupljanje podataka o događajima operativnog rizika* i analiza internih podataka o događajima operativnog rizika pružaj značajne informacije za mjerenje utjecaja događaja operativnog rizika i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola.
- *Analiza scenarija* je proces kojim Grupa razmatra utjecaj ekstremnih ali mogućih događaja na svoje poslovanje i pridružuje procjenu vjerojatnosti i jačine rasponu mogućih ishoda. Analiza scenarija ima za cilj osigurati prognostičke metode sakupljanja rijetkih događaja koji se nisu dogodili u bančinoj povijesti gubitaka, podizanje svjesnosti i educiranje managementa, osiguravajući pregled nad različitim vrstama rizika te pokretanje mjera ovladavanja rizikom.

Praćenje je usmjereno na redovit pregled ciklusa upravljanja operativnim rizikom, instrumenata i metoda upravljanja operativnim rizikom, kako bi se osigurala njihova relevantnost i valjanost u procjeni operativnog rizika te na osiguravanje da primijenjene mjere ovladavanja rizikom djeluju učinkovito, redovito se provjeravaju i po potrebi prilagođavaju.

Izveštavanje podržava ciklus upravljanja operativnim rizikom, osiguravajući stalan i pravovremen protok informacija do relevantnih tijela koja donose odluke. Na taj način, izvještavanje o operativnom riziku podržava transparentnost rizika i integraciju aktivnosti upravljanja operativnim rizikom u svakodnevno poslovanje.

Ovladavanje rizikom je usmjereno na upravljanje izloženošću riziku, primjenjujući neku od sljedećih akcija: izbjegavanje rizika (uklanjanje izvora rizika), smanjenje rizika (mijenjanje vjerojatnosti ili posljedica primjenjujući kontrole ili druge aktivnosti za ublažavanje), prijenos rizika (dijeljenje rizika s drugom stranom ili više njih), prihvaćanje rizika (prihvaćanje rizika informiranom odlukom). Grupa definira okidače unutar alata za prepoznavanje rizika, koji rezultiraju obveznim mjerama ovladavanja rizikom ali ovladavanje rizikom je i dio svakodnevnih aktivnosti u trenutku prepoznavanja rizika.

Sve članice Grupe za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik koriste standardni pristup.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

48. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji na glavnom, odnosno najpovoljnijem tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima, tj. izlazna cijena, neovisno o tome da li je ona neposredno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i oni koji su raspoloživi za prodaju vrednuju se po fer vrijednosti. Zajmovi i potraživanja i imovina koja se drži do dospjeća vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti.

Zbog kratkih dospjeća novca i potraživanja od banaka, plasmana drugim bankama, depozita banaka, depozita društava i sličnih subjekata, njihova knjigovodstvena vrijednost reflektira njihovu fer vrijednost.

U nastavku slijedi sažetak glavnih metoda i pretpostavki korištenih u procjeni fer vrijednosti financijskih instrumenata.

Zajmovi

Fer vrijednost zajmova izračunava se temeljem diskontiranih očekivanih budućih novčanih tokova glavnice i kamate. Očekivani budući gotovinski tokovi procjenjuju se uzimajući u obzir kreditne rizike i sve pokazatelje umanjenja vrijednosti uključujući i rezerviranja izračunata po stopi koju propisuje HNB, za naplative plasmane na skupnoj osnovi prema uputama HNB-a. Očekivani budući novčani tokovi za homogene kategorije zajmova, kao što su hipotekarni zajmovi stanovništvu, procjenjuju se na bazi portfelja i diskontiraju se po trenutnim stopama koje su važeće za slične zajmove novim komitentima sa sličnim kreditnim profilom. Procijenjene fer vrijednosti zajmova odražavaju promjene u kreditnom statusu otkad su zajmovi odobreni i promjene kamatnih stopa u slučaju zajmova koji imaju fiksnu kamatnu stopu. S obzirom da Grupa ima vrlo limitiran portfelj kredita sa fiksnom stopom te dugoročno dospjeće, fer vrijednost kredita ne razlikuje se materijalno od njihove knjigovodstvene vrijednosti prema procjeni rukovodstva. Razlike između fer vrijednosti budućih gubitaka od trenutno naplativih kredita u portfelju i efekta rezervacija na skupnoj osnovi priznatih sukladno propisima HNB-a, nisu uzete u obzir.

Depoziti banaka i komitenata

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definirano dospjeće, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan izvještavanja. Procijenjena fer vrijednost depozita s fiksnim dospjećem temelji se na diskontiranim novčanih tokovima prema trenutno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospjeća. Vrijednost dugoročnih odnosa s deponentima ne uzima se u obzir kod procjene fer vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Veći dio dugoročnih uzetih zajmova Grupe nema tržišnu cijenu, te se fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova, diskontiranih po kamatnim stopama na datum izvješćivanja za Grupnu, za novi zajam sličnog tipa i preostale ročnosti.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

48. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Tablica sumarno prikazuje fer vrijednosti financijskih instrumenata Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine:

Grupa	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	2015.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	2014.
			Procijenjeni nepriznati dobiti/(gubici)			Procijenjeni nepriznati dobiti/(gubici)
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Novac i računi kod banaka	2.637	2.637	-	1.834	1.834	-
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.977	1.977	-	1.963	1.963	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2.291	2.291	-	2.957	2.957	-
Plasmani i zajmovi drugim bankama	955	955	-	1.428	1.422	(6)
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5.028	5.028	-	3.328	3.328	-
Zajmovi komitentima	19.626	19.688	62	21.780	21.741	(39)
Financijska ulaganja koja se drže do dospjeća	283	243	(40)	349	416	67
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(111)	(111)	-	(250)	(250)	-
Depoziti banaka	(246)	(246)	-	(302)	(302)	-
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	(8.794)	(8.782)	12	(8.474)	(8.451)	23
Depoziti stanovništva	(14.846)	(14.911)	(65)	(15.053)	(14.937)	116
Uzeti zajmovi	(4.251)	(4.242)	9	(5.345)	(5.316)	29
Podređene obveze	(846)	(810)	36	(464)	(464)	-
Ukupno			14			190

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

48. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Banka	Knjigovo- dstvena vrijednost Milijuni kn	2015.			2014.	
		Fer vrijednost Milijuni kn	Procijenjeni nepriznati dobici/(gubi- ci) Milijuni kn	Knjigovo- dstvena vrijednost Milijuni kn	Fer vrijednost Milijuni kn	Procijenjen nepriznat dobici/(gubici) Milijuni kn
Novac i računi kod banaka	2.633	2.633	-	1.834	1.834	-
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.977	1.977	-	1.963	1.963	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.954	1.954	-	2.669	2.669	-
Plasmani i zajmovi drugim bankama	991	990	(1)	1.461	1.455	(6)
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	4.744	4.744	-	3.083	3.083	-
Zajmovi komitentima	17.387	17.564	177	19.035	19.167	132
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(111)	(111)	-	(250)	(250)	-
Depoziti banaka	(336)	(336)	-	(304)	(304)	-
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	(9.273)	(9.259)	14	(8.940)	(8.917)	23
Depoziti stanovništva	(13.691)	(13.672)	19	(13.758)	(13.728)	30
Uzeti zajmovi	(1.802)	(1.793)	9	(2.451)	(2.422)	29
Podređene obveze	(846)	(810)	36	(464)	(464)	-
Ukupno			254			208

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

48. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

U idućoj tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti dostupnih pokazatelja fer vrijednosti (tabelarni prikaz za razliku od povezanih bilješki ne uključuje ukalkuliranu kamatu):

- 1. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze;
- 2. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na izravno promatranje imovine ili obveza, tj. njihovih cijena ili su dobiveni neizravno, tj. izvedeni iz cijena; i
- 3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na primjetljivim tržišnim podacima (neprimjetljivi ulazni podaci).

Grupa	2015.				2014.			
	1. razina Milijuni kn	2. razina Milijuni kn	3. razina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	1. razina Milijuni kn	2. razina Milijuni kn	3. razina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>								
Instrumenti koji se drže radi trgovanja								
- Dužničke vrijednosnice	1.655	53	-	1.708	1.562	223	-	1.785
- Vlasničke vrijednosnice	6	-	2	8	7	-	2	9
- Derivativna financijska imovina	-	70	-	70	-	88	-	88
<i>Financijska imovina početno određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>								
- Dužničke vrijednosnice	321	160	3	484	852	188	3	1.043
- Vlasničke vrijednosnice	1	-	-	1	-	-	-	-
- Ulaganja u investicijske fondove kojima upravljaju povezane i treće osobe	1	-	-	1	11	-	-	11
<i>Financijska imovina raspoloživa za prodaju</i>								
- Dužničke vrijednosnice	4.924	-	-	4.924	3.291	4	-	3.295
- Vlasničke vrijednosnice	4	-	60	64	-	1	5	6
Ukupno	6.912	283	65	7.260	5.723	504	10	6.237
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka								
- Derivativne financijske obveze	-	(109)	-	(109)	-	(247)	-	(247)
Ukupno	-	(109)	-	(109)	-	(247)	-	(247)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

48. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Banka	2015.				2014.			
	1. razina Milijuni kn	2. razina Milijuni kn	3. razina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	1. razina Milijuni kn	2. razina Milijuni kn	3. razina Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>								
Instrumenti koji se drže radi trgovanja								
- Dužničke vrijednosnice	1.655	53	-	1.708	1.562	223	-	1.785
- Vlasničke vrijednosnice	6	-	2	8	7	-	2	9
- Derivatna financijska imovina	-	80	-	80	-	100	-	100
<i>Financijska imovina početno određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>								
- Dužničke vrijednosnice	65	77	3	145	627	126	3	756
<i>Financijska imovina raspoloživa za prodaju</i>								
- Dužničke vrijednosnice	4.644	-	-	4.644	3.055	-	-	3.055
- Vlasničke vrijednosnice	4	-	60	64	-	1	5	6
Ukupno	6.374	210	65	6.649	5.251	450	10	5.711
<i>Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>								
- Derivatne financijske obveze	-	(109)	-	(109)	-	(247)	-	(247)
Ukupno	-	(109)	-	(109)	-	(247)	-	(247)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**48. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)**

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

Grupa/Banka	<i>Instrumenti namijenjeni trgovanju</i>	<i>Financijska imovina predodređena za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>	<i>Financijska imovina raspoloživa za prodaju</i>
	Vlasnički instrumenti	Dužnički vrijednosni papiri pravnih osoba	Vlasnički vrijednosni papiri
Na dan 1 siječnja 2014.	2	4	5
Smanjenja u tijeku godine	-	(1)	-
Na dan 31. prosinca 2014.	2	3	5
Dobici i gubici iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobi	-	-	55
Na dan 31. prosinca 2015.	2	3	60

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

48. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Grupa		Fer vrijednost		Hijerarhija fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci	Značajni nedostupni ulazni podaci	Nedostupni ulazni podaci u odnosu na fer vrijednost
		2015.	2014.				
1) Valutne izvedenice (bilješka 8 i 45)	valutni forward ugovori (unaprijednice), međuvalutni swap ugovori, valutne opcije	Imovina 57 milijuna kuna Obveze 52 milijun kuna	Imovina 73 milijuna kuna Obveze 171 milijun kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Budući tijek novca procjenjuje se prema terminskim tečajevima dostupnima na kraju izvještajnog razdoblja i ugovorenim terminskim tečajevima, diskontiranim primjenom stope koja odražava kreditni rizik raznih drugih strana ugovora.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
2) Kamatne izvedenice (bilješka 8 i 45)	Kamatni swapovi, ugovori o terminskim kamatnim stopama	Imovina 13 milijuna kuna Obveze 50 milijuna kuna	Imovina 15 milijuna kuna Obveze 70 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Budući tijek novca procjenjuje se prema terminskim kamatnim stopama izvedenima iz krivulja prinosa dostupnih na kraju izvještajnog razdoblja i ugovorenim kamatnim stopama, diskontiranim primjenom stope koja odražava kreditni rizik raznih drugih strana ugovora.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
3) Uvrštene dužničke vrijednosnice (bilješka 8)	Domaće i strane državne obveznice	Imovina 1.577 milijuna kuna	Imovina 1.247 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Obveznice izdane od banaka	Imovina 348 milijuna kuna	Imovina 197 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 43 milijuna kuna	Imovina 156 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 94 milijuna kuna	Imovina 144 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 3 milijuna kuna	Imovina 3 milijuna kuna	3. razina	Procjena vrijednosti na temelju diskontiranog tijeka novca uz limit utvrđen prema mišljenju stručnjaka.	Primjena raspršenosti rizika kreditne marže izdavatelja na krivulju prinosa korištenu u svođenju tijeka novca na sadašnju vrijednost. Primjena konzervativnog korektivnog faktora na cijenu diskontiranog tijeka novca. Stručno mišljenje (Uprave) o gornjoj granici cijene, tj. najvišoj cijeni.	Promjena iznose rizika kreditne marže utjecala bi na cijenu izvedenu iz diskontiranog tijeka novca. Promjena maksimalnog iznosa izvedenog iz stručnog mišljenja utjecala bi na konačnu procjenu vrijednosti pozicije.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

48 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Grupa	Fer vrijednost		Hijerarhija fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci	Značajni nedostupni ulazni podaci	Nedostupni ulazni podaci u odnosu na fer vrijednost	
	2015.	2014.					
	Obveznice izdane od banaka	-	Imovina 18 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Trezorski zapisi Ministarstva financija	Imovina 8 milijuna kuna	Imovina -	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Trezorski zapisi Ministarstva financija	Imovina 119 milijuna kuna	Imovina 1.063 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
4) Vlasnički instrumenti (bilješka 8)	Vlasnički instrumenti pravnih osoba	Imovina 7 milijuna kuna	Imovina 7 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Vlasnički vrijednosni papiri	Imovina 2 milijuna kuna	Imovina 2 milijuna kuna	3. razina	Procjena vrijednosti prema stavkama bilance	Primjena korektivnog faktora na vrijednost ulaganja u vrijednosne papire. Primjena korektivnog faktora na vrijednost ulaganja u nekretnine.	Promjena visine korektivnog faktora prouzročila bi promjenu rezultata procjene vrijednosti. Primijenjeni korektivni faktori ovise i o kvaliteti ulaganja u vrijednosne papire odnosno nekretnine iskazanih u bilanci fonda.
	Ostale financijske institucije						
5) Investicijski fondovi (bilješka 8)	Vlasnički vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 1 milijun kuna	Imovina 11 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
6) Financijska imovina raspoloživa za prodaju (bilješka 10)	Vlasnički vrijednosni papiri	-	Imovina 1 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Vlasnički vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 4 milijuna kuna	Imovina -milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Vlasnički vrijednosni papiri	Imovina 60 milijuna kuna	Imovina 5 milijuna kuna	3. razina	Procjena vrijednosti utemeljena na medijanu raznih procjena koje uzimaju u obzir analize istovrsnih skupina i temeljene podatke društva; procjena utemeljena na temeljnim podacima uz primjenu korektivnog faktora za likvidnost	Primjena korektivnog faktora na vrijednost vlasničkog instrumenta zbog njegove niske likvidnosti. Korektivni faktor temelji se na prinosu na kunske državne obveznice s desetgodišnjim dospijećem ili temeljnim podacima društva zbog niske likvidnosti instrumenta.	Promjena korektivnog faktora za likvidnost imala bi, prema temeljnim podacima društva, obrnuti utjecaj na cijenu.
	Domaće i strane državne obveznice	Imovina 3.334 milijuna kuna	Imovina 2.537 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

48 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Grupa	Fer vrijednost		Hijerarhija fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci	Značajni nedostupni ulazni podaci	Nedostupni ulazni podaci u odnosu na fer vrijednost
	2015.	2014.				
Vrijednosni papiri pravnih osoba	-	Imovina 4 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
Obveznice izdane od banaka	Imovina 908 milijuna kuna	Imovina 341 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
Trezorski zapisi inozemnih vlada	-	Imovina 398 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
Trezorski zapisi Ministarstva financija	Imovina 682 milijuna kuna	Imovina 15 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

48 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Banka		Fer vrijednost		Hijerarhija fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci	Značajni nedostupni ulazni podaci	Nedostupni ulazni podaci u odnosu na fer vrijednost
		2015.	2014.				
1) Valutne izvedenice (bilješka 45)	valutni forward ugovori (unaprijednice), međuvalutni swap ugovori, valutne opcije	Imovina 57 milijuna kuna Obveze 52 milijuna kuna	Imovina 74 milijuna kuna Obveze 170 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Budući tijek novca procjenjuje se prema terminskim tečajevima dostupnima na kraju izvještajnog razdoblja i ugovorenim terminskim tečajevima, diskontiranim primjenom stope koja odražava kreditni rizik raznih drugih strana ugovora.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
2) Kamatne izvedenice (bilješka 8 i 45)	Kamatni swapovi, ugovori o terminskim kamatnim stopama	Imovina 23 milijuna kuna Obveze 50 milijuna kuna	Imovina 26 milijuna kuna Obveze 71 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Budući tijek novca procjenjuje se prema terminskim kamatnim stopama izvedenima iz krivulja prinosa dostupnih na kraju izvještajnog razdoblja i ugovorenim kamatnim stopama, diskontiranim primjenom stope koja odražava kreditni rizik raznih drugih strana ugovora.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
3) Uvrštene dužničke vrijednosnice (bilješka 8)	Domaće i strane državne obveznice	Imovina 1.321 milijuna kuna	Imovina 1.023 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Trezorski zapisi inozemnih vlada	-	-	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Obveznice izdane od banaka	Imovina 348 milijuna kuna	Imovina 197 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 43 milijuna kuna	Imovina 155 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 77 milijuna kuna	Imovina 144 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Vrijednosni papiri pravnih osoba	Imovina 3 milijuna kuna	Imovina 3 milijuna kuna	3. razina	Procjena vrijednosti na temelju diskontiranog tijeka novca uz limit utvrđen prema mišljenju stručnjaka.	Primjena raspršenosti rizika kreditne marže izdavatelja na krivulju prinosa korištenu u svođenju tijeka novca na sadašnju vrijednost. Primjena konzervativnog korektivnog faktora na cijenu diskontiranog tijeka novca. Stručno mišljenje (Uprave) o gornjoj granici cijene, tj. najvišoj cijeni.	Promjena iznose rizika kreditne marže utjecala bi na cijenu izvedenu iz diskontiranog tijeka novca. Promjena maksimalnog iznosa izvedenog iz stručnog mišljenja utjecala bi na konačnu procjenu vrijednosti pozicije.
	Obveznice izdane od banaka	-	Imovina 18 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Trezorski zapisi Ministarstva financija	Imovina 8 milijuna kuna	Imovina 814 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprimjenjivo	neprimjenjivo
	Trezorski zapisi Ministarstva financija	Imovina 53 milijuna kuna	Imovina 186 milijuna kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik raznih drugih ugovornih strana.	neprimjenjivo	neprimjenjivo

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

48 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Banka		Fer vrijednost		Hijerarhija fer vrijednosti	Metoda vrednovanja i glavni ulazni podaci	Značajni nedostupni ulazni podaci	Nedostupni ulazni podaci u odnosu na fer vrijednost
		2015.	2014.				
4) Vlasnički instrumenti (bilješka 8)	Vlasnički instrumenti pravnih osoba	Imovina 6 milijuna kuna	Imovina 7 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprijmjenjivo	neprijmjenjivo
	Vlasnički vrijednosni papiri Ostale financijske institucije	Imovina 2 milijuna kuna	Imovina 2 milijuna kuna	3. razina	Procjena vrijednosti prema stavkama bilance	Primjena korektivnog faktora na vrijednost ulaganja u vrijednosne papire. Primjena korektivnog faktora na vrijednost ulaganja u nekretnine.	Promjena visine korektivnog faktora prouzročila bi promjenu rezultata procjene vrijednosti. Primijenjeni korektivni faktori ovise i o kvaliteti ulaganja u vrijednosne papire odnosno nekretnine iskazanih u bilanci fonda.
5) Financijska imovina raspoloživa za prodaju (bilješka 10)	Domaće i strane državne obveznice	Imovina 3.054 milijuna kuna	Imovina 2.316 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprijmjenjivo	neprijmjenjivo
	Obveznice izdane od banaka	Imovina 908 milijun kuna	Imovina 341 milijun kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprijmjenjivo	neprijmjenjivo
	Trezorski zapisi Ministarstva financija	Imovina 682 milijuna kuna	Imovina -	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprijmjenjivo	neprijmjenjivo
	Trezorski zapisi inozemnih vlada	-	Imovina 398 milijuna kuna	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprijmjenjivo	neprijmjenjivo
	Vlasnički vrijednosni papiri	Imovina 4 milijuna kuna	-	1. razina	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.	neprijmjenjivo	neprijmjenjivo
	Vlasnički vrijednosni papiri	-	Imovina 1 milijun kuna	2. razina	Diskontirani tijek novca Svođenje na sadašnju vrijednost primjenom stope koja odražava tržišnu kamatnu stopu, uključujući kreditni rizik razne druge ugovorne strane.	neprijmjenjivo	neprijmjenjivo
Vlasnički vrijednosni papiri	Imovina 60 milijuna kuna	Imovina 5 milijuna kuna	3. razina	Procjena vrijednosti utemeljena na medijanu raznih procjena koje uzimaju u obzir analize istovrsnih skupina i temeljene podatke društva; procjena utemeljena na temeljnim podacima uz primjenu korektivnog faktora za likvidnost	Primjena korektivnog faktora na vrijednost vlasničkog instrumenta zbog njegove niske likvidnosti. Korektivni faktor temelji se na prinosu na kunske državne obveznice s desetgodišnjim dospeljem ili temeljnim podacima društva zbog niske likvidnosti instrumenta.	Promjena korektivnog faktora za likvidnost imala bi, prema temeljnim podacima društva, obrnuti utjecaj na cijenu.	

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

49. Upravljanje kapitalom

Kreditne su institucije u Hrvatskoj od 1. siječnja 2014. godine obvezne izračunavati i izvještavati bonitetne zahtjeve sukladno Uredbi (EU) br 575/2013, Direktivi 2013/36/EU, provedbenim tehničkim standardima i ostalim relevantnim propisima Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) kao i lokalnog regulatora, HNB-a.

Regulatorni kapital Grupa i Banke izračunat je primjenom Basel III metodologije.

Grupa, se prema regulatornim zahtjevima HNB-a i EBA-e, sastoji od Raiffeisenbank Austria d.d. i njezinih podružnica koje čine dio grupe kreditnih institucija. Grupu za potrebe izračuna regulatornog kapitala čine: Raiffeisenbank Austria d.d., Raiffeisen stambena štedionica d.d. , Raiffeisen leasing d.o.o., Raiffeisen consulting d.o.o., Raiffeisen factoring d.o.o., Raiffeisen Invest d.o.o. i Raiffeisen Bonus d.o.o.

Regulatorni kapital Grupe i Banke čine Redovni osnovni kapital i Dopunski kapital. Redovni osnovni kapital uključuje kapital nastao izdavanjem običnih dionica, pripadajuće premije na dionice, zadržanu dobit, rezerve, umanjenje za nematerijalnu imovinu, nerealizirani gubitak od promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju i vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje. Dopunski kapital uključuje podređene obveze koje se priznaju kao dopunski kapital.

Propisane minimalne stope kapitala sukladno čl. 92. Uredbe (EU) br 575/2013 su:

- Stopa redovnog osnovnog kapitala 4,5 % ukupne izloženosti rizicima
- Stopa osnovnog kapitala 6% ukupne izloženosti rizicima
- Stopa ukupnog kapitala 8% ukupne izloženosti rizicima.

Sukladno čl. 129. i 133. Direktive 2013/36/EU i čl. 117. i 130. Zakona o kreditnim institucijama, Grupa i Banka su dužne osigurati sljedeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5% ukupne izloženosti rizicima
- Zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik od 3% ukupne izloženosti rizicima.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**49 Upravljanje kapitalom (nastavak)**

Milijuni kuna (<i>Nerevidirano</i>)	Grupa 2015.	Grupa 2014.	Banka 2015.	Banka 2014.
Regulatorni kapital				
<i>Osnovni kapital</i>				
<i>Redovni osnovni kapital</i>				
Izdani dionički kapital	3.621	3.621	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice	12	12	12	12
Zadržana dobit (isključujući dobit razdoblja)	290	804	148	728
Neto dobit razdoblja	-	-	-	-
Zakonske, statutarne i ostale rezerve	173	173	173	173
Nekontrolirajući udio	68	65	-	-
Odbici u skladu s regulativom HNB-a				
Nematerijalna imovina	(205)	(212)	(199)	(205)
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	(7)	(6)	(7)	(6)
Nerealizirani gubici od promjena vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	(9)	(9)	(7)	(9)
Odbici za ulaganja subjekte financijskog sektora	(23)	(23)	(23)	(23)
Osnovni kapital	3.920	4.425	3.718	4.291
Dopunski kapital	840	460	840	460
Regulatorni kapital	4.760	4.885	4.558	4.751
Ukupno rizikom ponderirana aktiva	24.565	25.891	21.475	22.276
Stopa adekvatnosti kapitala	19,38%	18,87%	21,23%	21,33%

Tijekom 2015. godine stopa adekvatnosti kapitala Grupe i Banke je bila iznad propisanog minimuma.

Omjer financijske poluge

Kako bi se ograničio rizik prekomjerne zaduženost člankom 429. Uredbe 575 kreditne su institucije obvezne izračunavati omjer financijske poluge kao omjer osnovnog kapitala i ukupne izloženosti. Minimalni je zahtjev 3%.

Omjer financijske poluge, za Grupu i Banku na dan 31.12.2015. godine iznosi:

Milijuni kuna (<i>Nerevidirano</i>)	Grupa	Banka
Vrijednosti izloženosti		
Transakcije financiranja vrijednosnim papirima	218	218
Izvedenice – tržišna vrijednost i uvećanje prema metodi tržišne vrijednosti	170	180
Izvanbilančne stavke	3.188	3.225
Ostala imovina	34.314	30.767
	37.890	34.390
Osnovni kapital	3.920	3.718
Omjer financijske poluge	10,35%	10,81%

Rukovodstvo Banke

Nadzorni odbor i Uprava kontroliraju poslovanje Banke. Rukovodstvo Banke tijekom 2015. godine čine:

Članovi Nadzornog odbora

Karl Sevelda (Predsjednik)
Peter Lennkh (Zamjenik)
Lovorka Penavić (Član)
Peter Jacenko (Član)
Ferez Berszan (Član)

Članovi Uprave

Michael Georg Mueller (Predsjednik)
Mario Žižek (Zamjenik do 31.12.2015.)
Ivan Žižić (Član od 01.01.2016.)
Vesna Ciganek-Vuković (Član)
Jasna Širola (Član do 31.12.2015.)
Liana Keserić (Član od 01.01.2016.)
Zoran Koščak (Član)
Marko Jurjević (Član)

Izvršni direktori:

Odjel

Vesna Muratović	Financijske institucije i cash management
Ivan Žižić (do 31.12.2015.) Robert Mamić (od 01.01.2016.)	Riznica i investicijsko bankarstvo
Lukač Dubravko	Upravljanje kreditnim rizicima
Ivan Vidaković	Poslovanje sa stanovništvom
Robert Kuzmanić	Računovodstvo i porezno savjetovanje
Vesna Valić	IT
Zoran Vučićević	Pravni poslovi
Irena Bašić Štefanić	Upravljanje ljudskim potencijalima
Gordana Šaban	Itarna revizija
Boris Vuksan	Financijska kontrola
Vesna Čebetarević	Operativni servisi
Srđan Šverko	Poslovanje s velikim poslovnim sustavima i poduzećima u stranom vlasništvu
Toni Jurčić	Gospodarstvo i poduzetništvo u regijama
Ines Knapić	Poslovanje s restrukturiranim klijentima i naplate
Liana Keserić (do 31.12.2015.) Ivana Hobolja Škrtić (od 01.01.2016.)	Upravljanje odnosom s klijentima i alternativnim kanalima
Ivica Jerkić	Transakcijski servisi

Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku

Temeljem hrvatskog Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07) Hrvatska narodna banka donijela je Odluku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvješća banaka (Narodne novine 62/08). Sljedeće tablice prikazuju financijska izvješća u skladu s navedenom odlukom:

Konsolidirani račun dobiti i gubitka

	2015. Milijuni kn Nerevidirano	2014. Milijuni kn Nerevidirano
1. Kamatni prihodi	1.448	1.728
2. (Kamatni troškovi)	(483)	(597)
3. Neto kamatni prihod	965	1.131
4. Prihodi od provizija i naknada	706	629
5. (Troškovi provizija i naknada)	(238)	(201)
6. Neto prihod od provizija i naknada	468	428
7. Dobit/(gubitak) od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-
8. Dobit/(gubitak) od aktivnosti trgovanja	31	239
9. Dobit/(gubitak) od ugrađenih derivata	-	6
10. Dobit/(gubitak) od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje prema fer vrijednosti kroz RDG	1	14
11. Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	10	14
12. Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospjeća	27	9
13. Dobit/(gubitak) proizašao iz transakcija zaštite	-	(6)
14. Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-
15. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	-	-
16. Dobit/(gubitak) od obračunatih tečajnih razlika	125	(69)
17. Ostali prihodi	407	378
18. Ostali troškovi	(74)	(59)
19. Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.174)	(1.209)
20. Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	786	876
21. Troškovi vrijednosnog usklađivanja i rezerviranja za gubitke	(968)	(411)
22. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	(182)	465
23. Porez na dobit	32	(101)
24. Dobit/(gubitak) tekuće godine	(150)	364
25. Zarada po dionici	(43) kn	100 kn

Dodatak računu dobiti i gubitka

	2015.	2014.
Dobit/(gubitak) tekuće godine	(150)	364
Pripisan dioničarima Matičnog društva	(156)	361
Manjinski udjel	6	3

Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirana bilanca

	2015. Milijuni kn Nerevidirano	2014. Milijuni kn Nerevidirano
Imovina		
1. <i>Gotovina i depoziti kod HNB-a</i>	4.462	4.103
1.1. Gotovina	762	571
1.2. Depoziti kod HNB-a	3.700	3.532
2. <i>Depoziti kod bankarskih institucija</i>	969	982
3. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	119	264
4. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	1.672	1.617
5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	4.989	3.287
6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospjeća	277	342
7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje. a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	410	983
8. Derivatna financijska imovina	75	94
9. Krediti financijskim institucijama	174	208
10. Krediti ostalim komitentima	19.506	21.590
11. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-
12. Preuzeta imovina	86	83
13. Materijalna i nematerijalna imovina (minus amortizacija)	1.702	1.755
14. Kamate, naknade i ostala imovina	647	589
A. Ukupno imovina	35.088	35.897
Obveze i kapital		
1. <i>Kreditni od financijskih institucija</i>	2.641	3.446
1.1. Kratkoročni krediti	1.534	2.255
1.2. Dugoročni krediti	1.107	1.191
2. <i>Depoziti</i>	23.537	23.437
2.1. Depoziti na žiro-računima i tekućim računima	6.468	5.983
2.2. Štedni depoziti	4.502	3.958
2.3. Oročeni depoziti	12.567	13.496
3. <i>Ostali krediti</i>	1.602	1.890
3.1. Kratkoročni krediti	341	379
3.2. Dugoročni krediti	1.261	1.511
4. Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	107	247
5. <i>Izdani dužnički vrijednosni papiri</i>	-	-
5.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
5.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-
6. Izdani podređeni instrumenti	840	460
7. Izdani hibridni instrumenti	-	-
8. Kamate, naknade i ostale obveze	1.949	1.300
B. Ukupno obveze	30.676	30.780
Kapital		
1. Dionički kapital	3.633	3.633
2. Manjinski dudio	68	65
3. Dobitak/gubitak tekuće godine	(156)	361
4. Zadržana dobit/(gubitak)	586	862
5. Zakonske rezerve	180	178
6. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	19	1
7. Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	82	17
C. Ukupno kapital	4.412	5.117
D. Ukupno obveze i kapital	35.088	35.897

Dodatak bilanci

	2015.	2014.
Ukupno kapital	4.412	5.117
Kapital raspoloživ dioničarima Matičnog društva	4.344	5.052
Manjinski udjel	68	65

Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)
Konsolidirani izvješće o novčanom tijeku

	2015. Milijuni kn Nerevidirano	2014. Milijuni kn Nerevidirano
Poslovne aktivnosti		
1.1. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	(182)	465
1.2. Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	931	411
1.3. Amortizacija	195	200
1.4. Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz RDG	(112)	(433)
1.5. Dobit/(gubitak) od prodaje materijalne imovine	-	-
1.6. Ostali (dobici)/gubici	(1.152)	(1.104)
1. Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena poslovne imovine	(320)	(461)
2.1. Depoziti kod HNB-a	351	67
2.2. Trezorski zapisi MF i blagajnički zapisi HNB-a	144	174
2.3. Depoziti kod bankarskih institucija i krediti financijskim institucijama	26	308
2.4. Krediti ostalim komitentima	1.938	1.545
2.5. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	(53)	634
2.6. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	(1.640)	(3.233)
2.7. Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	573	(157)
2.8. Ostala poslovna imovina	73	2.178
2. Neto (povećanje)/smanjenje poslovne imovine	1.412	1.516
Povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza		
3.1. Depoziti po viđenju	485	156
3.2. Štedni i oročeni depoziti	(527)	1.450
3.3. Derivatne financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	(139)	(399)
3.4. Ostale obveze	1.264	(459)
3. Neto povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza	1.083	748
4. Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit		
5. Plaćeni porez na dobit	(48)	(80)
6. Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti	2.127	1.723
Ulagačke aktivnosti		
7.1. Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(175)	(165)
7.2. Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate		
7.3. Primici od naplate/(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospjeća	64	446
7.4. Primljene dividende		
7.5. Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	-	-
7. Neto novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti	(111)	281
Financijske aktivnosti		
8.1. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita	(1.081)	(1.548)
8.2. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	-	-
8.3. Neto povećanje/(smanjenje) podređenih i hibridnih instrumenata	383	460
8.4. Primici od emitiranja dioničkog kapitala	-	-
8.5. (Isplaćena dividenda)	(638)	(805)
8.6. Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	-	-
8. Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti	(1.336)	(1.893)
9. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenta gotovine	680	111
10. Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalente gotovine		
	12	18
11. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenta gotovine	692	129
12. Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	2.830	2.701
13. Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	3.522	2.830

Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirano izvješće o promjenama u kapitalu

(Svi iznosi izraženi su u milijunima kn)	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske. statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/ (gubitak)	Dobit/ (gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/ gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Manjinski udjel	Ukupno kapital i rezerve
Nerevidirano								
1. Stanje 1. siječnja 2015.	3.633	-	179	862	361	17	65	5.117
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Prepravljeno stanje tekuće godine	3.633	-	179	862	361	17	65	5.117
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	65	-	65
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Ostali dobiti i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobiti/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	65	-	65
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	(156)	-	6	(150)
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu	-	-	-	-	(156)	-	6	(150)
11. Povećanje/ (smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kupnja/(prodaja) trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Ostale promjene	-	-	18	-	-	-	-	18
14. Prijenos u rezerve	-	-	2	(2)	-	-	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	(635)	-	-	(3)	(638)
16. Raspodjela dobiti	-	-	20	(637)	-	-	(3)	(620)
17. Stanje 31. prosinca 2015.	3.633	-	199	225	205	82	68	4.412

Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirano izvješće o promjenama u kapitalu (nastavak)

(Svi iznosi izraženi su u milijunima kn)	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Manjinski udjel	Ukupno kapital i rezerve
Nerevidirano								
1. Stanje 1. siječnja 2014.	3.633	-	179	1.645	-	10	62	5.529
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Prepravljeno stanje tekuće godine	3.633	-	179	1.645	-	10	62	5.529
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	7	-	7
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Ostali dobiti i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobiti/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	7	-	7
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	361	-	3	364
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu	-	-	-	-	361	-	3	364
11. Povećanje/ (smanjenje) dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kupnja/(prodaja) trezorskih dionica	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Ostale promjene	-	-	-	22	-	-	-	22
14. Prijenos u rezerve	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Isplata dividende	-	-	-	(805)	-	-	-	(805)
16. Raspodjela dobiti	-	-	-	(783)	-	-	-	(783)
17. Stanje 31. prosinca 2014.	3.633	-	179	862	361	17	65	5.117

Dodatak II – Usklada temeljnih financijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku

Budući da su u izvješćima sastavljenim u skladu s Odlukom Hrvatske narodne banke podaci klasificirani različito od onih u financijskim izvješćima, dolje navedene tablice prikazuju usporedne podatke.

Usporedni prikaz konsolidiranog računa dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 2015. godine i 31. prosinca 2014. godine:

	2015. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2015. Prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj	2015. Razlika	2014. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2014. Prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj	2014. Razlika
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Prihodi od kamata i slični prihodi	1.448	1.452	(4)	1.728	1.732	(4)
Rashodi od kamata i slični rashodi	(483)	(419)	(64)	(597)	(550)	(47)
Neto prihod od kamata	965	1.033	(68)	1.131	1.182	(51)
Prihodi od naknada i provizija	706	704	2	629	628	1
Rashodi za naknade i provizije	(238)	(242)	4	(201)	(240)	39
Neto prihodi od naknada i provizija	468	462	6	428	388	40
Neto dobit od trgovanja	32	152	(120)	253	194	59
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	10	-	10	14	-	14
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospijeca	27	-	27	9	-	9
Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	-	-	-	-	-	-
Neto tečajne razlike	125	-	125	(69)	-	(69)
Ostali poslovni prihodi	407	343	64	378	371	7
Ukupno ostali prihodi	601	495	106	585	565	20
Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.174)	(1.231)	57	(1.209)	(1.263)	54
Troškovi umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(968)	(941)	(27)	(411)	(407)	(4)
Ostali poslovni rashodi	(74)	-	(74)	(59)	-	(59)
Ukupno ostali rashodi	(2.216)	(2.172)	(44)	(1.679)	(1.670)	(9)
Dobit prije oporezivanja	(182)	(182)	-	465	465	-
Porez na dobit	32	32	-	(101)	(101)	-
Neto dobit godine	(150)	(150)	-	364	364	-
Zarada po dionici (u kn)	HRK (43)	HRK (43)	-	HRK 100	HRK 100	-

Dodatak II – Usklada temeljnih financijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

- Kamatni i slični prihodi u financijskim izvješćima su veći za iznos prihoda od kamata po prethodno otpisanim iznosima. Prema Odluci HNB-a, ovakvi prihodi se iskazuju u sklopu vrijednosnog usklađenja.
- Prema Odluci HNB-a, neto tečajne razlike razvrstane su u sklopu pozicija *Neto prihod od kamata*, *Neto prihodi od naknada i provizija* i *Troškovi umanjenja vrijednosti i rezerviranja*. U u financijskim izvješćima, sve tečajne razlike su iskazane na poziciji *Neto dobit od trgovanja*.
- Troškovi osiguranja depozita razvrstani su u administrativne troškove, dok su za potrebe izvještavanja prema Odluci HNB-a iskazani u sklopu kamatnih rashoda.
- U računu dobiti i gubitka u financijskim izvješćima, troškovi osiguranja kredita koji se prefakturiravaju uvećavaju poziciju *Rashodi za naknade i provizije*, dok se prema Odluci HNB-a priznaju u sklopu općih i administrativnih troškova.
- Troškovi donacija, oglašavanja, promidžbe i reprezentacije su u računu dobiti i gubitka u financijskim izvješćima prikazani su unutar pozicije *Ostali poslovni rashodi*, dok su prema Odluci HNB-a prikazani unutar pozicije *Opći administrativni troškovi i amortizacija*.

Dodatak II – Usklada temeljnih financijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Usporedni prikaz konsolidirane bilance na dan 31. prosinca 2015. godine i 31. prosinca 2014. godine:

	2015.	2015.	2015.	2014.	2014.	2014.
	Prema odluci Hrvatske narodne banke	Prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj	Razlika	Prema odluci Hrvatske narodne banke	Prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj	Razlika
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Imovina						
Novac i sredstva kod Hrvatske narodne banke	4.462	4.614	(152)	4.103	3.797	306
Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	119	-	119	264	-	264
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2.082	2.291	(209)	2.600	2.895	(295)
Financijska imovina koja se drži do dospelja	277	283	(6)	342	411	(69)
Plasmani i zajmovi drugim bankama	969	955	14	982	1.428	(446)
Zajmovi i potraživanja	19.680	19.626	54	21.798	21.780	18
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	4.989	5.028	(39)	3.287	3.328	(41)
Preuzeta imovina	86	-	86	83	-	83
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	1.702	1.677	25	1.755	1.711	44
Derivatna financijska imovina	75	-	75	94	-	94
Odgodena porezna imovina	-	206	(206)	-	156	(156)
Ostala imovina	647	378	269	589	381	208
Ukupno imovina	35.088	35.058	30	35.897	35.887	10
Obveze						
Obveze prema drugim bankama i depoziti ostalih deponenata	27.780	28.137	(357)	28.773	29.174	(401)
Izdani dugoročni dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-
Rezerviranja za obveze i troškove	-	804	(804)	-	182	(182)
Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	107	111	(4)	247	250	(3)
Hibridni instrumenti	840	846	(6)	460	464	(4)
Ostale obveze	1.949	766	1.183	1.300	700	600
Ukupno obveze	30.676	30.664	12	30.780	30.770	10
Kapital						
Dionički kapital	3.633	3.633	-	3.633	3.633	-
Kapitalna dobit	(156)	(156)	-	361	361	-
Zadržana dobit/(preneseni gubitak)	586	586	-	862	862	-
Rezerve proizašle iz transakcija zaštite	-	-	-	-	-	-
Nerealizirani dobitak/(gubitak) od vrijednosnog usklađivanja financijske imovine	-	-	-	-	-	-
raspoložive za prodaju	82	82	-	17	17	-
Rezerve	199	181	18	179	179	-
Ukupno kapital	4.344	4.326	18	5.052	5.052	-
Nevladajući udjeli	68	68	-	65	65	-
Ukupno obveze i kapital	35.088	35.058	30	35.897	35.887	10

Dodatak II – Usklada temeljnih financijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Razlika u ukupnoj imovini i ukupnim obvezama na dan 31. prosinca 2015. godine u iznosu 30 milijuna kuna (2014.: 10 milijuna kuna) posljedica je različitog načina prikazivanja odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza u bilanci prikazanoj prema Odluci HNB-a i bilance prikazane prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj, u kojoj je ista iskazana u sklopu ostale imovine, odnosno ostalih obveza.

- Novac i stanja na računima kod HNB-a – prema Odluci HNB-a stanja na tekućim računima kod drugih banaka reklasificirani su iz pozicije *Plasmani i zajmovi drugim bankama* u poziciju *Novac i sredstva kod HNB-a*.
- Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka – razlika se odnosi na trezorske zapise Ministarstva financija RH, koji su reklasificirani iz pozicije *Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a* u poziciju *Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka*.
- Financijska ulaganja koja se drže do dospjeća – razlika je posljedica obračunatih kamata koje se prema Odluci HNB-a prikazuju unutar pozicije *Ostala imovina*.
- Zajmovi i potraživanja – prema Odluci HNB-a, unutar pozicije *Zajmovi i potraživanja*, prikazani su i krediti bankama koji su reklasificirani iz pozicije *Plasmani i zajmovi drugim bankama*, dok je obračunata kamata prikazana unutar pozicije *Ostala imovina*.
- Odgođena porezna imovina iskazana je u izvješću o financijskom položaju prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj kao zasebna stavka, dok je u bilanci prema Odluci HNB-a iskazana u sklopu pozicije *Ostala imovina*.
- Unaprijed plaćene zakupnine te imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja su u financijskim izvješćima prikazani unutar pozicije *Ostala imovina*, dok je prema Odluci HNB-a preuzeta imovina prikazana kao zasebna stavka, a unaprijed plaćene zakupnine unutar pozicije *Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina*.
- Ograničeni depoziti i ostale obveze (obveze po escrow računu, ulaganja u vlasničke vrijednosne papire domaćih pravnih osoba) i jamčevine RLHR - prema Odluci HNB-a prikazani su unutar pozicije *Ostale obveze*, dok su u u financijskim izvješćima prikazani unutar pozicije *Obveze prema drugim bankama i depoziti ostalih deponenata*.
- Financijski instrumenti namijenjeni kratkoj prodaji (spot transakcije) - prema Odluci HNB-a prikazani su unutar pozicije *Ostale obveze*, dok su u u financijskim izvješćima prikazani unutar pozicije *Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje*.
- Rezerviranja za obveze i troškove - prema Odluci HNB-a prikazani su unutar pozicije *Ostale obveze*, dok su u u financijskim izvješćima prikazani kao zasebna stavka.
- U u financijskim izvješćima sredstva klijenata nastala zatvaranjem neaktivnih depozitnih računa prikazana su u poziciji *Ostale obveze*, dok su u prema Odluci HNB-a prikazani unutar pozicije *Kapital*.